

interkom

ČS FANDOM

informační
servis
fandomu
9-10/2006

Proč jet a nejet na Parcon

Za svůj krátký život autorky fantasy jsem byla na dvou conech. Z toho prvního jsem si odvezla titul lady fantasy, z toho druhého keramickou sošku Mloka. V zásadě tedy jezdím na cony ze zjištěných důvodů. Letos jsem slíbila kamarádce Lívii Hlavačkové, nadějně slovenské autorce fantasy, že ji tam doprovodím, pokud by náhodou uspěla v CKČ nebo soutěži O nejlepší fantasy. Tedy opět zjištěné důvody, i když nikoli moje. O to výraznější, že Lívia prostě chtěla meč. Moc ho chtěla. A vzhledem k tomu, že přerostlá povídka Drozd, kterou do O nejlepší fantasy poslala, je to nejlepší, co jsem od ní kdy četla, a současně jedna z nejlepších fantasy věcí, které jsem vůbec kdy četla, celkem suverénně jsem již od jara trouсила sliby, že na Parcon letos pojedu.

V půli srpna se mi zazdalo, že by mé sliby měly nabrat trochu konkrétnější tvar a že by možná mohlo být příhodné se oficiálně přihlásit, když tu Egon Čierny Lívii napsal dlouhou očekávaný e-mail, že se má dostavit do Neratovic k pasování.

Sobota

Do Neratovic jsme jely v sobotu dopoledne. Nerabus nebyl plný divných „conistů“, jak jsem zpola očekávala, ale hluboký bas Tomáše Němce, robustní přítomnost jeho kamaráda Kvákina a tichý čtoucí si šermíř dvě sedadla před námi v zásadě k pocitu sounáležitosti stačili. V družném hovoru nám půlhodinová cesta rychle utekla. Po neprozřetelném přiznání, že mám mapku Neratovic a v zásadě tuším, kam tam máme jít, jsem byla jmenována vůdčím výpravou a ještě do Tomova telefonu vysvětlovala cestu Jirkovi Vlčkovi, ačkoli jsem v Neratovicích nikdy v životě nebyla. Ale město je vcelku přehledné, pokud

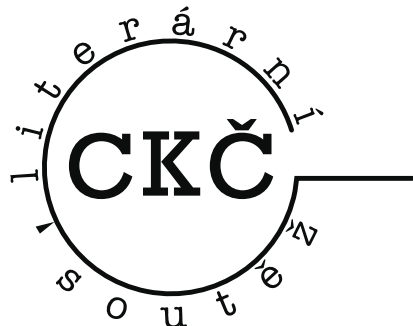
člověka nezmáte to, že výstupní zastávka se jmenuje Dům kultury, zatímco objekt nese název Společenský dům, nebo fakt, že do budovy gymnázia se vstupuje přes dvůr, na jehož vratech visí nápis autoškola. Nás to nezmátlo.

Prezence byla rychlá a věčná a obdržely jsme klíč od ubytování s mapkou a slovním popisem, jak se tam dostaneme. Vyrazily jsme. Naše ubytovna měla interní označení C a nacházela se v části Neratovic za železniční trať v ulici Berty Pirunčikové. Když jsme se k objektu přiblížily, trochu jsme znejistěly – vypadal jako ubytovna pro ukrajinské gastarbeitery. Obrátila jsem se na polonahého staršího pána, který před objektem cosi kutil v křoví. Trochu jsem ho svou otázkou zaskočila, ale ochotně nás zavedl do ubytovny, a aniž bych kdy zmínila, že na klíči mám napsané číslo pokoje 4, neomylně nás zavedl právě do tohoto pokoje. Klíč pasoval, naděje, že jsme se ocitly špatně, pohasla. Pán se s jiskrou v oku optal, jak dlouho se zdržíme, a když jsme mu vyjevily, že jen jednu noc, viditelně posmutněl. Z ostatních pokojů se ozývaly podezřelé zvuky a tuberácký kašel. Umývárnu a záchod jsem raději moc nezkoumala. Čistota postele mi připomněla levné hotýlky v Indii, kam tak ráda jezdím, ale i tak jsme se s Lívií shodly, že ten meč budeme v noci možná potřebovat, tak by bylo vhodné ho vyhrát. Jinak budeme muset sehnat bodyguarda. Ideální by bylo obojí.

Vrátily jsme se zase do civilizovanějších končin Neratovic, obhlédly rozložený prostor v gymnáziu (dále G), kde Lívia nechala texty do workshopu, a odebraly se na lavičku za Společenským domem (dále SD), kde jsme se věnovaly zkrášlování svých hlav barvením na modro. Barva fungovala, jen jevila tendenci se smývat snadněji, než by bylo pokračování na str. 7

OBSAH

Proč jet a nejet na Parcon	1	O Stříbřitělesklý halmochron	26
Čtenářův průvodce po Interkomu	2	Časem s vědou – srpen ve hvězdách	27
Hvězdný bulvár	3	Vyhlášení soutěže Trifid	27
Z deníku BB – Abhorsenka	9	Errata (externě)	28
Tatracon 2006 – Deník špiona 025	10	Šumarův posmutnělý literární koutek	28
Civilizační šok	16	China Miéville: Král Krysa	29
Nehvězdný nebulvár	19	Lidštiny: Zamilované stroje	29
Cesta do hlubin hrdinové duše	21	Žena ve vodě	30
Mimořádný zpravodaj CKČ	22	DOGMA	30
Petra Neomillnerová: Vlastní krev	25	Piráti podruhé – lamentace	31
Dvakrát v různých riekach	26	Vojtěch Mornstein, Gorazdův limit	31

Čtenářův průvodce po Interkomu

Interkom dlouho nevyšel (do poslední chvíle jsme čekali, zda odstupující administrátor CKČ pošle požadované materiály, na které jste si již zvykli v předchozích ročnících), takže se nám nahromadily texty, které by za jiných okolností byly článkem čísla, a v tomto rozšířeném dvojčísle budou jen jedněmi z mnoha. Doufám, že to jejich autory neodradí a co nevidět nám pošlou spoustu dalších skvělých textů, což je nutnou podmínkou, aby příští číslo vyšlo ještě do Vánoc.

Tak tedy co dnes můžeme nabídnout:

pozdní vzpomínku na léto trávené na Tatraconu, trochu čerstvější zážitky z letošního Parconu, události z Krásné Vsi, jak je pro nás zachytila Libuše Čermáková, trochu chudší přílohu věnovanou CKČ, ostatní data, až se jich domůžeme, vystavíme na <http://fandom.scifi.cz/ckc.htm>

errata překladu Dany Krejčové. V tomto případě jde o povídku z Magazínu F&SF, ale můžeme je brát jako drobný příspěvek k diskusi o kvalitách překladu Kryptonomikonu. (Tato diskuse bohužel sklouzla do osobní roviny a nebudeme se jí proto zabývat, zájemci si mohou udělat vlastní úsudek sami na stránkách: <http://malycenar.bloguje.cz/373847-kryptonomikon-critical-security-alert.php> a <http://malycenar.bloguje.cz/384950-zbytek-kompromaterialu-na-danu-krejcovou.php>)

a samozřejmě všechny pravidelné rubriky, na které jistě netrpělivě čekáte.

Podzim scifistický

je hlavně ve znamení blížícího se Fenixconu, pokud jste ještě nenavštívili jeho stránku www.Fenixcon.com, asi již máte smůlu, protože hotel Avanti je již plný, ale třeba nejste zdaleka a přijedete jen na sobotu nebo si nocleh zajistíte jinde.

Jsou ale i menší akce, které stojí za to:

3. listopadu se můžeme jít společně bát na Skon (viz strana 20)

Jolaně se podařilo svolat letošní Podzimní SSSR (Sjezd Starých Scifi Rarit) na skutečně vynikající datum, totiž na 7. listopad (opět do restaurace Skanzen).

16. listopadu oslaví patnáct let své existence nakladatelství Triton

21. listopadu se opět sejde Klub Julese Vernea

25. listopadu se zase můžeme potkat na Miniconu, viz strana 32.

A to nezmiňuji četné křty spousty dobrých knih a komiksů, které se na nás před Vánoci (a spoustou jejich klubových oslav) ještě naválí.

Zdeněk Rampas a redakce IK

interkom

INFORMAČNÍ SERVIS ČESKOSLOVENSKÉHO FANDOMU

číslo 9-10/2006 (232)

Adresa redakce:

INTERKOM

Letecká 6,

161 00 Praha 6, ČR

tel.: pozor změna, sloučen s faxem
v prac. době +420 224 239 645
tel., fax: +420 233 313 093
e-mail: ram@apro.cz
<http://ikarie.cz/interkom>
<http://interkom.scifi.cz>

Šéfredaktor:

Zdeněk Rampas, MCL

Redakční kruh:

Richard Klíčník

S korekturami pomohla Michaela a Jan Vaněk jr.

Autoři tohoto čísla:

Libuše Čermáková, Miloš Ferko,
Martin Gilar, Filip Gotfrid,
František Houdek, Jana Jůzlová,
Richard Klíčník, Martin Koutný,
Daniela Kovářová, Marvin, Pagi,
Roman Paulík, Zdeněk Rampas,
Jan Vaněk jr.

Sponzoři tohoto čísla

JUDr. Daniela Kovářová

Vychází nepravidelně.
Uzávěrka tohoto čísla
byla dne 2. 4. 2006

ISSN 1212-9089

Všechny články a recenze
© INTERKOM

Hvězdný bulvár

Odposlechnuto

Mord! (Nil, AP): Palindrom

Eso a noc! Pochop, co na ose
tě v sen i v oko vine: svět!

Ej, rov, to údů otvor je.

Dej lvovi jed.

Richard Podaný

Vysvětlivky: ● Praha (nepodepsané ZR), ■ Brno, ▲ jinde

● **11. srpna** jsme s Martinem Šustem (RIP musel na pohřeb, nebojte, ne na svůj) jeli navštívit výtvarníka specializovaného na doupaťáky Martina Grospietsche. Pominu popis našeho počátečního bloudění, které dávalo tušit, že to nebude jednoduché, našťásti zde nám jindy Akademii nepřiznivá sudba přála, nejenže jsme MG potkali již na Želivského, ale on mě i poznal a dovezl nás do své „dílničky“ v obýváku.

Tam jsme společně dospěli k tomu, že když trochu přitlačíme na sponzory, mohly by sošky Akademie vypadat jako Sfinx.

■ **11. srpna** jsme navštívili 100 ikon českého designu. Na to, že se stanovoval tenhle termín kvůli dovoleným, byla účast na výstavě v Galerii Vaňkovka docela slabá. Taky exponátů nebylo zdaleka 100 a podrobnější popisky jich mělo jen pár (pravděpodobně zapůjčených z muzea). Každopádně exponáty z 60. až 70. let byly klasicky komentovány: „To máme (měli jsme) doma!“. A zástupci současnosti se často vyznačovali vítězstvím vzhledu nad účelem. Pak ještě na skok do Tesca (nakoupit piva jako Svijany, Ostravar, Louny apod. do pivní loterie na Gardencon) a vzhůru do Whisky shopu.

■ **12. srpna** jsem uspořádal Gardencon a tentokrát mě počasí vypeklo, v okamžiku, kdy se začali na zahradě usazovat první hosté, začalo pršet. Takže letos se celá akce uskutečnila v domě a grilovalo se v troubě. Účast byla o něco nižší než plánovaná (což bylo vzhledem k menší kapacitě pokoje dobře), někteří nemohli a jiní si spletli datum a málem přišli pak příští sobotu, ze zahraničí nad původní plán dorazila Bety. Stůl byl dost dlouhý, proto se zavedlo pravidlo, že se všichni po čtvrt hodině posuneme o dvě místa, aby se každý dostal ke všem pochutinám, což se nakonec úplně nedodržovalo a v určitém stupni nacpanosti už nikdo po pohybu za jídelm netoužil.

■ **14. srpna** jsme šli na Piráty z Karibiku 2 a musím konstatovat, že jednak nemám rád tyhle půlfilmové a jednak se série začíná vracet ke svým kořenům – tj. atrakci v Disneylandu.

Marvin

● **14. srpna se v RUR** objevila Tiri, prázdniny již asi končí, ukázala nám fotky, jak putovala s cirkusem po Německu. Honza Vaněk jr. si dělal úsporné výpisky z Kryptonomikonu, tiše nadržoval a hlasitě se mračil.

● **15. srpna** jsem zašel na oběd s Petrou Neomillnerovou a Neptopejrem. Ten jí chystá sbírku fantastických nebo spíše fantasytických S/M povídek a požádal mě jako Petřina osvědčeného redaktora o spolupráci.

Probrali jsme i ledacos, jiného, zjistil jsem, že úvodníky Davida Hartmana (jakkoli je mi sympatický) v Pevnosti neiritovaly jenom mě, ale ostatní zřejmě mlčeli, aby kritikou jednotlivosti neohrožovali záslužný celek. A že jej v čele redakce vystřídá Tom Němec.

● **16. srpna** jsem zašel do Krakatitu na Středečnický, Jarda Mach zajistil docela vysokou úroveň debaty, hlavně na ekologická témata. Benzín z uhlí by vyšel cca na 40 doláčů proti sedmdesáti, které je třeba platit Putinovi nebo Šejkům; že se již nestaví továrny, je dané hlavně tím, že banky, které by to měly financovat, jedou v kšeftu s těžařskými společnostmi.

Mám ale za to, že čínský hlad po energii je tak velký, že Čína nebude držet basu a začne v tom něco podnikat. Nakonec bude mít pravdu Honza Macháček, že i ti přeučení bolševici mohou být k něčemu dobří.

Přinejmenším by to mohl být námět na thriller či SF z blízké budoucnosti.

Večer rozeslal JVjr. podrobnou několikastránkovou pozvánku na Klímovský večírek, uvedu jen začátek: *Fandomový Manipulační výbor došel k závěru, že jediná zbývající příležitost k večírku o prázdninách poté, co se Klímovi vrátili z dovolené a předtím, než na ni bude odvečen Zdeněk, je zítra, ve čtvrtek 17. 8.; a že jediné místo položené dostatečně centrálně je Argentinská.*

● **17. srpna:** Večírek v Argentinské se vydařil, Honza se sice naběhl k domovním dveřím, ale pro takové hosty je to jistě radost, první dorazil náš houfec shromážděný v Krakatitu: já, Richard Podaný, Bidlo a Richard Klíčnick. Potom Michaela, Vilma Klímová, Viktor Janiš (bez Haničky) a nakonec z rachoty dorazil i Martin Klíma.

Richard Klíčnick s sebou měl svůj Žena-in notebook a předváděl nám, jaké hrůzy jej momentálně živí. Nemilosrdně nám přečetl povídku z jejich erotické soutěže a pak ještě přidal básničku smutné dívky, která by tak chtěla miminko, ach, ale brání jí v tom ta... antikoncepce.

Vedle pozoruhodného obsahu tohoto díla si pozornost vyžádala i forma, rýmy byly často absolutní a když ne, tak několik veršů dopředu předvídatelné.

Chuť nám našťásti spravil Honzům šťavnatý překlad amerického autora Howarda Waldropa: Fin de Cyclé. Hlavním hrdinou povídky byl Alfred Jarry (autor Krále Ubu) a stoval mu (celník) Henri Rousseau, a všichni tam jezdili na kostitřasech.

Richard Podaný nám vedle palindromu čtyřverší, který vytvořil cestou v metru, dal test ze znalostí katolické věrouky a docela jsme uspěli, menší problémy byly jen s původním povoláním sv. Pavla, nespíše jich vystřídal více, nebo každé evangelium říká něco jiného (a trochu jiným problémem bylo uvědomit si, který apóstol zemřel dříve než Ježíš).

Protože Klímovi byli v době našeho pilného čtení Valhaly v Krkonoších, bylo pro ně dokončení Valhaly novinkou. Vilma se zajímala, co bude teď Franta psát, pověděl jsem jí o deziluzi ze čtenářské obce, kterou mu přivodil M. Bronec svým výkladem o čtenářích žádajících si popisy dřeváren. Nicméně jsme všichni zadoufali, že bychom si ještě někdy přečetli něco z prostředí Vrakoviště.

Bylo by ale obtížné na něj navázat, přece jen první příběhy *ze země, nad kterou již staletí dlouhá Svatý řád Ekonomistů panoval*, byla psána, když tu „ekonomisté“ rozhodovali o všem a ne jen deformovali naši politickou scénu.

Bidlo se asi na čas nebude na večírcích objeovat, chystá se na pár let do Japonska.

● **18. srpna** den před dovolenou jsem podnikl velký rozlučkový okruh, ke Koni na schůzku s Pagim, který mi donesl na Tatriconu vybrané předplatné, díky, přátelé, za to jsem mu vrazil tašku knih, kterou do Parconské tomboly věnoval Triton, a s menší taškou jsem se vypravil do RUR, kam jsem nesl Interkom 8 a rukopis k posouzení. Cestou jsem potkal Egona z Avari, nesl do RUR plakáty Parconu, Filip měl ale moc práce, takže jsme za chvíli vypadli a já již jenom s docela malou obálkou pilil do prodejny Netopejr, bych tam nechal knihu pro Petru Neomillnerovou a také IK 8, je v něm pozvánka na Parcon, a tak musí být pokud možno všude.

Protože Krakatit byl zavřený, narazil jsem v přízemí na Honzu Poláčka a Jirku Kulhánka, ani čekají na Egona Čierneho; že by Stroncium bylo už tak daleko, aby se dojednávaly podrobnosti sazby? Bylo by už na čase.

■ **21. srpna** Miles bloklul lístky v Olympii na *Miami Vice*. Na jedné straně musím ocenit realističnost některých scén (střelba v závěrečně přestřelce zní jako takové to suché praskání, které známe z televizních reportáží ze skutečných přestřelků), na druhou stranu děj filmu spíš připomíná hraný dokument a nemá moc spád a tah na branku, divákovi to moc neusnadňuje. A také ústřední dvojice v něm nemá symetrický prostor.

Marvin

● **24. srpna** po šťastném návratu z propřené dovolené ve Špindlu, tam co Klímovi, také jsme si užili hlavně deště, následují hektické přípravy na Parcon.

V tom spěchu jsem úplně zapomněl na návštěvu K. Bishopovy v Krakatitu, snad mi to Martin Šust promine.

● **25. srpna** odjíždíme na Parcon, o tom více jinde.

■ **25. srpna** pořádal Whisky shop ochutnávku japonské whisky, konkrétně pro zajímavost:

Miyagikyou 10yo, Sendai 12yo, Yamazaki 12yo a Taketsuru 17yo. Ochutnávka byla doplněna tradiční japonskou specialitou – suši. Whisky se naučili Japonci dělat dobrou, suši jsem ochutnal a osobně to víckrát nemusím.

■ **2. září** zatímco tvrdé jádro klubu bylo na Parconu v Neratovicích, uspořádal zbytek Vorvaňcon. Bylo totiž setkání adoptivních rodičů v zoo. Účast byla velmi hojná, počasí báječné, Záviš byl pochmurný více, než je zvykem. A to nás ještě tentýž den reprezentovala jedna trojka na turnaji v pétanque pořádaném městem, kde tradičně porazila prezidenta, letos rakouského (loni to byl slovenský a oba byli jen prezidenti asociací, nikoli států), aby pak ztroskotala na silných domácích soupeřích.

Marvin

● **4. září** v RUR naše sestava v plné síle, dokonce i Jitka B. se již stihla vrátit z Anglie. Bohužel brzy někam odkvačila s Falkou, takto jedinou RUR ozdobou, kterou jsem potkal na Parconu. No nic, zážitky z cest jistě vyslechneme příště. Pak Filip odněkud vyčaroval láhev Cherry Amundsen a oznámil nám, že

slaví šest let s jednou Bí. Po upřímných blahopřáních jsme se vrhli na vůbec ne špatné pití.

● **5. září** drsný návrat na zem, první třídní schůzka v Elvenově nové škole.

● **6. září** v Krakatitu střeďečníci Jitky Splítkové, Jarda Mach vypráví o pěstování kaktusů a orchidejí, mnohdy pocházejících ještě z Batličkovy sbírky. Prales, odkud je přivezl, již neexistuje (včetně tam žijících rostlin a živočichů) a stejně to bude za několik desítek let s oblastmi, odkud když dnes něco přivezete, profesionální zelení (ať již aktivisté nebo úředníci) zorganizují vaši profesní, když ne fyzickou likvidaci.

Nicméně fakt, že mnohé vzácné rostliny dnes žijí jen ve sklenicích sběratelů-pěstitelů, se tak nějak nedá popřít.

● **7. září** jsem po delší době zavítal do čtvrtčního Krakatitu. Sešel se tu v nebyvalém počtu Islington i Syndrid, po čase jsem potkal Jirku Vlčka a dal mu dlužný Interkom 8, naopak od Dárečka jsem dostal CD ROM s fotodokumentací života fandumu za roky 2005 a 6.

V sedm hodil jsem měl schůzku s Petrou Neomillnerovou nad již zmiňovanou sbírkou povídek pro Netopejra. Karel Petřík mi je dal k přečtení na dovolenou, trochu jsem je počmáral a vrátil mu je pro autorku. Následkem mnohačetného organizačního selhání se pak stalo (a ve čtvrtek zjistilo), že povídky zůstaly někde v temných hlubinách Netopejrovy kanceláře, zatímco on odletěl do Barcelony nakupovat komiksy. Naštěstí jednu povídku poslala Petra později, takže jsme se nesešli úplně zbytečně.

● **8. září** okolo poledne nastalo SF všedního dne, totální výpadek elektřiny ve středu Prahy. Využil jsem toho k návštěvě Daniely Kovářové (sponzorky tohoto čísla) a Sanči Fülle. Naštěstí jejich pracoviště byla ochromena jen částečně a dověděly se, že k nim jdu, a vyzvedly si mě na vrátnicích a recepcích.

Bohužel došlo nejen k výpadku proudu, ale i mého (zbytkového) IQ, Jana Jůzlová mi poslala své zážitky z Neratovic a já jimi bez náhrady přemazal svůj cca deseti(normo)stránkový elaborát o tomtéž. Takže jste přišli nejen o mé náky na ubytování v Jedové ulici, ale pokud si vzpomínám, i o několik postřehů, které alespoň jejich autorovi připadaly zajímavé. Nevím kolik z textu ještě zrekonstruuji, ale vedle nepřítomnosti materiálů z CKČ je to hlavní důvod, proč tento IK vzniká tak těžce.

Vedle spousty práce, která se mi po Parconu naválila, mi to docela vzalo náladu, a tak další záznamy v tomto Bulváru vznikají po paměti skoro až o měsíc později.

● **9. září** mi Dáreček a Doktor poslali info o svých soutěžích.

■ **9. září** jsem jako opravu za Gardencon uspořádal herně-branné odpoledne spojené s grilováním. Nakonec z plánovaných pohybových aktivit došlo jen na Pochmurný quest křížem kráčem naší zahradou, který nakonec úspěšně dokončila HT, která si ze tří odpovědí zapamatovala dvě (a stačila aspoň jedna). Na připravenou Marvinovu cestu vesmírem jsem nikoho nenalákal a ani jsem nedokázal najít golfové náčiní. Takže se po sportovní vložce už jen klábosilo a jedlo. Kromě masa se grilovaly i ryby a byly velmi dobré. Nebe bylo prakticky bez mráčku, jen se k večeru přece jen podstatně ochladilo, což byl signál k ukončení akce.

Marvin

● **11. září** odcházím z RUR o chvíli dřív, abych stihl odejít na připomínku teroristického vraždění v New Yorku a v dalších místech USA, pořádanou na Jungmannově náměstí.

Ze známých scifistů jsem tam potkal jen Michaelu :-) a A. S. Pergilla, který si do Prahy odskočil na nějaké školení. Mluvili jsme i o jeho kolegovi Vojtěchu Mornsteinovi, který vyhrál cenu Knižního klubu s knihou „Gorazdův limit“; po Honzovi Poláčkovi jde již o druhého SF autora, který získal tuto cenu.

Když se k nám po prosloveh na chvíli připojil Marek Benda (hned jsem mu doporučil knihu *Islám bez závoje*), divil se A. S. Pergill, odkud se s Markem známe. Netušil, jak je to jednoduché, než se z chlapců stali poslanci (a dnes už i senátoři, to to utíká), hráli všichni Dračí doupe.

● **12. září** mě Jana Jůzlová pozvala na vyhlášení Literární ceny Knižního klubu v Kaiserštejnském paláci. Nevzpomínám si, zda jsem tam někdy byl, ale stálo by za to podívat se, jak na propagaci svých knih pracují profesionálové.

● **14. září** kontroluji v tiskárně sazbu knih edice Fandom a SF, aby se vše včas stihlo do Podzimní porady SFK.

● **18. září** zašel do RUR Kryštof K. Kudláč a pak společně s Filipem Ikalí nad tím, jak MF zase poprasila antologii české SF, kterou Kryštof sestavil s Tomem Němcem a nazvali ji Orbitální šerloci. Jen co dočtu Schizmatrix (všele doporučuji, včetně vpravdě dokonalých povídek na závěr), vrhnu se na ni. Pochlubil jsem se chystaným výletem na čapkovskou konferenci, KKK řekl, že Slavonice jsou moc pěkné, připadal jsem si jako barbar, když jsem o nich ještě neslyšel.

● **19. září** se KJV u Červené cibule velmi vydařilo. První přednášku s besedou držel Vlastislav Toman, dlouholetý šéfredaktor ABC, a po něm následovala beseda s Johnem Ctutem, autorem Encyklopedie fantasy a spoluautorem Encyklopedie SF, kterého přivedli Ivan Adamovič a Viktor Janiš. Vzácní hosté pak přilákali ještě Jardu Olišu jr., Richarda Podaného a Honzu Vaňka jr. Večer byl paměťhodný i tím, že servírka polila Roberta Rameše horkou kávou a jen málo scházelo k tomu, aby si ji nechala zaplatit :-)

● **20. září** připomíná Pagi, že o víkendu 6-8/10 se v Březové koná tradiční podzimní porada Fandomu s tradičním programem, tentokrát rozšířeným o „con na poradě“.

● **21. září** jsem měl v plánu zajít s Janou Jůzlovou na vyhlášení 11. ročníku Literární ceny Knižního klubu (viz 11. září), bych omrknul, jak se pracuje s knihou ve velkém stylu, ale měl jsem tolik práce, že jsem se tam nedostal, což bylo na druhé straně štěstí, protože pár minut potom, co Vojtěch Mornstein zažíval svých patnáct minut slávy, jsem se dověděl, že teoretické knihy edice Fandom a SF (J. Macek, A. Langer, viz IK 7/2006) mají špatný formát obálky a musí se urychleně předělat. Obávám se, že na poradě je již nepřízeň.

Odpoledne jen nakrátko do Krakatitu, jen co bych od Kepřka převzal Parconské tričko, a pak na Flóru, kam mě nalákali spolupracovníci ze starého Apra informací, které sice žádná ze stran moc nevěřila, totiž že si čas najde i Dawood Hla Shwe, ale jako záminka setkání to posloužilo dobře. Takže jsem nakonec jen poklábosil s Markétou a Silvií, ta si dokonce předplatila IK, aby se dověděla, co si má přečíst, a nekupovala jen sa-

mé blbosti :-) a pak jsme zašli do IMAXu na Strašidelný hrad 3D. Bylo to vskutku strašidelné, ale úplně jinak než přítomná děvčata očekávala, nejvíce se to podobalo odfláknuté počítačové hře. Pokud vás četba IK ochrání alespoň před touto krávovinou, předplatné se vám již vyplatilo.

Domníval jsem se, že do buranova nasadili nějaký první pokus o animovaný 3D film, ale druhý den jsem od Netopejra, který se právě vrátil z Barcelony, slyšel, že i tam se to prezentuje jako premiéra.

V mailu jsem našel: S. O. S. – *Zase tady (v Olomouci, Czech Republic) do mne kopou neznámí telepatickou bioenergií. Kdo poradí, pomůže?* d.dvoracek@tiscali.cz

Slavonice

● **22. září** odjízdim s Karlem Petříkem a Honzou Vaňkem jr. do Slavonic. Z plakátku, který Karel dovezl na Parcon do Neratovic (vyšel i na zadní straně Ikarie 9/2006), jsem nebyl příliš moudrý. Podivná směs angličtiny a češtiny spolu s anglickými a českými jmény vesměs nesouměřitelných osob a osobností by asi nezbudila mou pozornost, kdyby tu nebyla laskavá Netopejrova nabídka, abych jel s ním, neb se nějak přes Ikarii dostal mezi hosty/účastníky Festivalu.

Přesto že se v Praze konal Den bez aut, musel Karel projevit značný řidičský důvtip, abychom se dostali z města, Honza se zase projevil jako dobrý navigátor v soustavě objížďek nalichových nám do cesty (na jejíž podstatné části nás sledovaly **černé helikoptéry**, tak dobře známé z amerických fimů typu Akta X). Ve Slavonicích jsme se tak objevili pár minut po slavnostním zahájení.

Pohlédli jsme si nadací zrekonstruovanou školu z dob CK mocnářství, kde bylo několik výstav na téma Karel Čapek, Robot a několik dalších, která souvisela s druhou částí akce nazvanou *Cultural Landscapes*, z nichž se některé ještě instalovaly, a vydali jsme se do Kulturního domu, kde měl Karel provozovat malý knižní veletrh fantastické literatury.

Zde jsme nahlédli, že akce je pořádána značně amatérsky, hlavně bez nějaké snahy přilákat diváky, takže se Netopejr rozhodl zatím knihy z auta nevykládat a šli jsme se ubytovat. Já se ubytoval spolu s Honzou v hotelu Alfa, což bylo poněkud neprozřetelné, protože nepochybně mezi očekávanými a dorazivšími hosty byl zhruba takový, že jsme mohli každý bydlet v samostatném pokoji a možná dokonce patře, ale o tom později.

Ubytování jsme se vrátili do Kulturáku, kde mezitím započla Čapkovská konference besedou Johna Cluta, Ondřeje Nefy (který přijel jen na tuto přednášku a po jejím skončení odcválal na své síze nejspíše zpět na dědinu, kde nyní žije), Ivana Adamoviče a moderátorky Terezy Brdečkové. Kdo by se držel programu, byl by asi zmaten, já jej však naštěstí otevřel až nyní (kdy pro vás vše zaznamenávám), a tak mi nijak nechyběl Jiří Dědeček (současný šéf PEN klubu) ani Jiří Stránský (bývalá hlava téže organizace) ani další.

Po přednášce, která mi pomohla lépe pochopit knihy Davida Lodgeho (*Hostující profesori a Svět je malý*), jsme se s Karlem vydali na krásné slavonické náměstí, kde jsme obsadili stolek se slunečníkem za účelem pozdního oběda, nějak se

k nám přidal ještě Vlado Riša, Edita Dufková a Jana, kterou jsem před lety vídával na conech s Robertem Ramešem. Oběd se nám protáhl do večere a s malou přestávkou spojenou s návštěvou klubu Kotelna v podzemí školy jsme zde setrvali do dvou hodin po půlnoci, kdy začala docházet nejen tequilla, ale i síly jinak velmi příjemnému číšníkovi.

Ale zatím si ještě užíváme odpoledního slunce a libujeme si, jak strategické místo máme. Postupně se u nás zastavili všichni vzácní hosté konference. Nejdéle nám zůstal věrný Jar- da Veis, se kterým jsem si měl po letech opravdu co povědět. Slíbil, že opustí politiku a začne dělat něco pořádného, takže se můžeme těšit přinejmenším na poučené překlady. Chvilí poseděl Jiří Dědeček, zde jsem se dopustil mírného faux pas, když jsem se ptal, jestli už prokouknul, jaké že kulišárny se to účastníme. Pravil, že PEN klub je spoluorganizátorem, že se mu zdá být vše v pořádku, raději jsem převedl řeč na jeho „SF“ povídku v knize *Stalo se zítra* a ke svému štěstí se nijak nevyjadřoval k Brdečkové, neboť jsem já neznalec naší kulturní

Jaroslav Veis

scény pozapomněl, že je jeho manželkou, jak jsem zjistil, až když se u nás s dcerou rovněž zastavily. Ne že bych proti ní něco měl, ale už jsem se párkrát setkal s tím, že můj způsob chvály nedělá každému dobře.

Západ slunce a chladno na zahrádce nám naznačilo, že bychom mohli navštívit program, o kterém mluvil Jiří Dědeček, byl trochu vyděšen z klubu, kde měl koncertovat, ale mám za to, že to zvládnul dobře, byť jeho pódium sestávalo z několika podlážek pod palety. Zahrál nám pár svých skladeb, mezitím jsem si s Honzou Vaňkem prohlédl v okolních místnostech instalovanou výstavu K. Jerieho, a pak Jar- da Veis přečetl svou povídku (spíš ale politický pamflet) z prostředí Senátu ČR za padesát let.

Pak jsme se s Netopejrem, Leonardem Medkem, Vladem a Editou vrátili do naší oblíbené restaurace a dál už to znáte. Problém nastal až s mým návratem na pokoj, Honza, který měl rýmu, šel spát dřív a musel jsem jej mobilizovat, aby mi přišel otevřít.

● 23. září ráno mi Honza nechtěně vrátil probuzení, když mě časně ráno vzbudil strašným rýmovým zatroubením. Jsem si jist, že něco podobného popisuje evangelista Jan ve své Apo-

Permanent Breakfast

kalypse, určitě neměl na mysli něco tak příjemného, jako je vojenská trubka.

Pak jsme se vydali na Permanent Breakfast, což byla každoranní akce, kdy pořadatelé vynesli před Slavonicou školu stoly s jídlem a účastníci společně snídali a povídali si před rozchodem na akce. Po včerejší noci jsem nechtěl žaludek příliš pokoušet a tak jsem jen ochutnal pár zjevně neškodných pokrutek a vydal se na devátou za Honzou do Kulturáku na pořad *Použití science fiction*, který jsem s freudovským přehlednutím četl jako Použitá science fiction. Z inzerovaných veličin dorazil pouze Vlado Riša, Clute, Adamovič ani JWP nikde. Místo nich se ale objevili Leonard, Edita a Miloš Ferko. Bohužel neobjevil se žádný pořadatel ani účastník conu, takže jsme se bavili svépomocí.

Po desáté se konaly dva pořady, kterých se již účastnil i Ivan Adamovič. Panely, tak by se ona vystoupení dala asi nejlépe popsat, se týkaly dílem Karla Čapka a dílem moderní SF. Clute působil vedle českých účastníků (jak na pódium, tak i v sále – Dědeček, Stránský, Mejstřík) poněkud akademicky, čeští účastníci témata spojovali spíše s aktuální politickou situací a stavem světa.

Z debaty o české SF mě zaujal názor, že v současné době se u nás píše hlavně tzv. dobrodružná SF, koho zajímá něco intelektuálně náročnějšího, musí se vrátit do let osmdesátých.

Na současné české a fandomové pisatele, kteří by třeba svým vystoupením dokázali opak, se ale v posunutém programu nějak nedostalo, čehož si John Clute dodatečně povšiml a bylo mu to dost líto, alespoň po Karlovi Petříkovi, který s ním domlouval vydání jeho beletristického díla *Appleseed*, vzkazoval omluvu a politování.

Okolo oběda se nám podařilo obsadit naše oblíbené místo pod slunečником, z dvojice místňáků, která tam již od včerejška rovněž posedávala se vyklubal Netopejřův kamarád (Anderson) z pražské party, kterou rozvál čas někdy před třiceti roky (kdy si Netopejř říkal Hendrix).

Poseděli jsme asi do čtyř hodin, průběžně se rozloučili s okoljojdoucími a vydali se směrem ku Praze. Honza vydržel až do neděle a možná by mohl dodat ještě něco zajímavého, zkuste jej přemluvit.

Zdeněk Rampas

pokračování ze strany 1 potřeba. Vydaly jsme se ukázat Tomášovi a Kvakinovi popíjejícím u zadního vchodu do SD a nabídly všem přítomným, že se mohou připojit. Tomáš skryl hlavu v dlaních, Kvakin si nechal namodřit copánky i bradu a velmi litoval, že se nemůže zdržet až do večera, kdy jsme hodlaly prozradit, k čemu ta maškaráda má být.

Doprovodila jsem Lívii zpět do G na literární workshop. Původně jsem ji tam chtěla zanechat samotnou, ale nakonec jsem tam zkysla na dvě a půl hodiny, protože jsem nikdy na žádném workshopu nebyla a vlastně mě velmi zaujalo, jak to probíhá. Některé povídky mi Lívia předvečer dala číst, tak jsem se mohla i trochu zapojit, a navíc jsem seděla vedle Jany Rečkové, se kterou jsme sice napůl vydaly knihu, tykáme si a pravidelně mailujeme, ale naživo jsme se nikdy neviděly. A ještě ke všemu mi půlku doby za zády seděla Vilma Kadlečková, která však utekla dřív, než jsem ji stihla pozdravit a sdělit jí, že právě její tvorba mě poprvé přivedla na myšlenku, že fantasy se dá číst a že by mě to možná bavilo psát.

Po workshopu jsme sice chtěly navštívit přednášku Leonarda Medka o těch úžasných tvorech „se špičatýma ušima a zářivým pohledem“, ale umírala jsem na dehydrataci a měla docela hlad, tak jsme se raději vydaly za uspokojováním fyziologických potřeb. Pozdě v noci mi Leonard přiznal, že přednáška nepojednávala o elfech, ale o kočkách... ale stejně bych ji bývala ráda slyšela. Pizzerie na neratovickém pseudonáměstí byla příjemná, oba obsluhující mládenci se předháněli a byli i zvědaví, jakéže to akce se vlastně účastníme. Abych zůstala „in“, požila jsem pizzu s názvem Fantasia.

A zase jsme se vrátily do G, tentokrát na přednášku Miloše Ferka o městech a městské fantasii. Cestou jsme opět potkaly Kvakina, kterému jsme oživily modrý přeliv a po kratším naléhání vysvětlily jeho opodstatnění (je to na počest Líviina hrdiny). Snažil se nás sice od přednášky odradit, že prý con není o přednáškách, ale o setkávání lidí nad skleničkou, ale my měly svépouh představa, že alespoň jednu přednášku bychom měly absolvovat. Dobře jsme udělaly, protože našim příchodem vzrostl počet Milošových posluchačů téměř na dvojnásobek (na závěr ještě přibyl dvouhlavý blok slovenské lobby), což byla škoda, protože přednáška sice pojednávala víc o městech než o fantasii a téma zabírala opravdu ze široka, ale byla rozhodně podnětná a Milošova slovenština se moc hezky poslouchala.

Zbývala nám hodinka volna do kanibalské hostiny a následného večerního předávacího programu. Rozhodly jsme se věnovat intenzivnímu venčení. V jeho průběhu jsem se na školním dvorku seznámila s Vaškem Pravdou a domluvila předávací ceny Aeronautiky, již jsem byla v červenci na Festivalu Fantazie počtěna, ale protože jsem v té době v Itálii nasávala atmosféru do jedné povídky, dosud mi nebyla předána. Pak jsme v koutku pro lukostřelbu obhlédly luku i střelce, čehož jsem využila k dotazu klíčovému pro můj vznikající román, totiž zda je možné z dlouhého luku střílet v sedě. Od té doby, co jsem zmrzčila nadějněho elfského biatlonistu a usadila ho na voziček, měla jsem s tím trochu problém, ale odborníci mě ubezpečili, že to možné je, a naznačili dokonce, jak to bez úra-

zu provést (voziček, abychom to opravdu do detailu vyzkoušely, nebyl k dispozici). Na konec venčíci procházky jsme se zapovídaly s Martinem Koutným a po šesté večer spolu s ním a ostatními kanibaly zasedly k antropofágní hostině.

Edita mi hned dopoledne prodala vstupenky z limitované série, takže jsme seděly u stolu a těšily se na lidské maso devětkrát jinak. Akce byla dobře zorganizovaná a vhodně zabezpečená po právní stránce (přeci jen kanibalismus je trestný čin), bohužel možnosti mikrovlnné trouby se trochu nesešly s časovými možnostmi některých účastníků (třeba nás), takže jsme ochutnaly pouze nakládané lidské srdce po jávansku, úpravu olejovanou, čínskou a keltskou, vyslechly něco fascinujících vyprávění, kterými Edit a Františka večeri doplňovaly, a musely utíkat za dalšími povinnostmi. Velká škoda, lidské maso bylo skvělé a jeho úpravy opravdu chutné.

Po nezbytné úpravě zevnějšku (modření) u zadního vchodu do SD jsme se probloudily ke vchodu do hlavního sálu, kde jsme zastihly Egona – tak se nám ulevilo, že nejdeme pozdě. „Pozdě“ nebylo ještě dobrou půl hodinu, kterou jsme plodně strávily konverzací s potencionálními vydavateli (konečně jsem se seznámila s Michaelem Broncem) – což se autorovi vždy hodí, i když jsme současně litovaly, že to jsme mohly v klidu dojít chutnou Světlanu na devět způsobů.

Konečně začalo vyhlásování. Přítomných lady a sirů fantasy bylo poměrně málo, tak na pódiu aspoň nebyla taková tláčenice jako vloni v Chotěboři. Zaujala jsem svou pozici mezi Tomem Němcem a Annou Šochovou, která nejen sympaticky píše, ale i vypadá. A začala se intenzivně modlit. Za Lívií a její meč. A náhle jsem při pohledu na tři novoapečené pasované měla naprosto průzračný pocit, že ten meč prostě bude. Musí být. Stejný pocit mi vzápětí sdělil i Tomáš. Hypnotizovala jsem Egona a meč, který byl mnohem krásnější než ten, který se uděloval v mém a Tomově ročníku. Meč. A Lívia. Slušel by jí.

Nevím přesně, co se v dalších minutách dělo, nevím, jaké pocity se zračily v očích dvou pasovaných, kteří meč nedostali, nevím, o čem zpíval ten záhadný pán, ani proč jsme z pódia odcházeli zadem. Víím jen, že Lívia ten meč vyhrála.

Spořádaně jsme se vrátily do své řady k Jirkovi Vlčkovi a už méně pořádaně se radovaly, mávaly mečem a půjčovaly ho k osahání všem okolo.

Ale vyhlásování pokračovalo, udělovaly se záslužné ceny jako Ludvík a pak došlo i na mě a mou cenu.

Jak to bylo s Encouragement Award z Euroconu v Kyjevě

Když jsem se v květnu zúčastnila knižního veletrhu, předal mi pod kvetoucím kaštanem Tomáš Němec záhadnou keramickou plaketku zabalenu v novinách a igelitu, že prý je to moje cena z Euroconu v Kyjevě. Byla jsem z ceny patřičně vyjevena, tak jsem se poměrně záhy optala prezidenta Rampase (jevil se mi jako vhodná osoba k vysvětlování), co to má jako být. Zdeněk mi potvrdil, že jsem opravdu na Euroconu vyfasovala Encouragement Award – no jen si to přeložte: povzbuzovací cena? Prostě jakousi cenu pro nadějněho nováčka. Na mě stále vyjevené dotazy „Dobře, ale JAK jsem k tomu přišla?“ mi cudně odpověděl, že mám-li ráda párky, nemám se ptát, jak

vznikají. Protože mám ráda párky, i když vím, jak vznikají, nakonec jsem z něj vytáhla, že cenu jsem dostala za Obojek prostě jakousi dohodou fandomů, ne že by to někdo z Evropy opravdu četl. Radost mi to nezkažilo.

Jana Jůzlová a David Lally

Informace se různily v otázce diplomu, který se podle všeobecné cestou z Kyjeva ztratil. Jaké bylo moje překvapení, když mi někdy v červnu, mezi řečí o kterémsi recenzákovi, sdělil Pagi, že má pro mě diplom z Euroconu – a kdy že mi ho má předat? Dohodli jsme se na Parconu. Když už byla moje účast na Parconu jistá, optala jsem se preventivně Pagiho, zda s sebou mám do Neratovic přivést i tu keramickou plaketku, aby předávka byla kompletní. Řekl, že plaketu má pro mě taky. To budu mít jako dvě? Ta druhá je asi na náhradní díly, zavtipkoval Pagi.

Mám na to jistou teorii. Vloni, když jsem dostala Mloka, měla jsem takovou radost a současně starost, abych toho keramického fešáka neupustila, že jsem upustila alespoň keramickou medaili, kterou jsme také dostali, a rozbila ji ještě na pódiu. Okamžitě jsem dostala náhradní. V Kyjevě se tedy asi dohledli, že Jůzlová zásadně rozbíjí předané ceny placátového tvaru, tak mi pro jistotu rovnou poslali dvě. Jiné vysvětlení mě nezapadá.

Ale to předání diplomu a druhé plaketky v Neratovicích, to bylo opravdu setkání na nejvyšší úrovni a cenou a polibkem mě počastoval pan David Lally, předseda European Science Fiction Society. Pronesla jsem nějaké to „thank you“ a „thank you very much“, zapožovali jsme pro fotografie a zase jsem z pódia odešla, těžší o zarámovaný diplom, plaketku a puget.

Co se dělo v noci

Setrvaly jsme ještě na předávání Ceny Karla Čapka, které se letos odehrávalo v atmosféře vyložené rodinného dýchánku. Editě jsem Mloka moc přála, protože mám její tvorbu ráda, současně jsem však chápala její dvojaké pocity, když mi po skončení říkala, že jistěže má radost, ale zároveň ví, že už měla v CKČ mnohem lepší povídky, za které Mloka nedostala.

Po nezbytném juchání při telefonování s rodinnými příslušníky jsme se s Lívií vydaly hledat kluky (Toma Němce, Ondru Jireše a Pavla Koutského), které jsme poslaly do naší polední pizzerie. Nebyli tam, tak jsme se vydaly na smluvený sraz na dvorku gymnázia. Ani tam nebyli. Když jsem Tomovi zavolala, nejdřív mi vynadal, kam jsem je to poslala, ale záhy vyšlo najevo, že sedí v úplně jiné pizzerii. Šly jsme si je vyzvednout. Kromě jiných témat, při kterých jsem stihla pronést jádné poznámky na adresu mnoha více či méně nevinných lidí, došlo na přetřes i téma ubytování. Ondra zmínil, že nemá nocleh vůbec, Tom s Pavlem sice nějaký zaplatili, ale vůbec netušili kde. Ačkoli Lívia vyhrála ten meč, přeci jen jsme se chopily příležitosti a pokusily se vzbudit ochranné pudy našich statečných redaktorů zmínkou, že v našem nocležišti přijmeme na pokoj až dva bodyguardy. Vznikl trochu zmatek v ujasňování: na naše pokoji jsou 4 postele; pokud Lívia chce spát s mečem a já zcela sama, vejdou se k nám jen 2 další lidé. Po prozkoumání spacích zvyklostí nabízejících se osobních strážců jsme si z nabídky vybraly Ondru, fyzicky sice rozhodně nejslabšího, ale zato jediného, který tvrdil, že zaručeně nechrápe.

Zbytek vlahé letní noci jsme strávili klábosením a popíjením u příjemného venkovního stolu se svíčkou na dvorku gymnázia. Já, Lívia, Tomáš, Ondra, Pavel, tři nezletilí fanoušci (toho nejmladšího z nich, který vypadal na 12, jsme donutili předložit občanský průkaz, byl však zjevně falešný s datem narození 1988), Martin Šust, zahraniční hosté Ian MacLeod a Kirsten Bishopová, Richard Klíčník, Hanina Veselá, později též Leonard Medek a Michael Bronec a mnoha dalších lidí, kteří přicházeli a odcházeli, proběhli kolem, či seděli na opačné straně stolu, kde jsem na ně už neviděla a nemohla je blíže poznat. Témat se semlelo mnoho, pro mě měla zvláštní význam otázka špičatosti elfských uší (zvláště pak to, že Michael i Leonard souhlasili, že tento fakt může autor ignorovat, nebo prostě nezmiňovat), Lívia si zopakovala nabíjení pistole s křesadlovým zámkem, Ian MacLeod se od Ondry a Lívie dozvěděl kompletní dějiny česko-slovenské vzájemnosti i mnoho o geografii naší vlasti, co hustil Richard do Kirsten, netuším, mně pouze vyčítal, že jsme na noc daly přednost Ondrovi před ním... Kolem druhé jsem pomalu iniciovala odchod naší trojky do ubytovny. Ondra naléhal na další setrvání. Argumentovala jsem zimou, proč mi nezištně půjčil svou bundu (do které jsem se sice nevešla, ale i hosená přes ramena příjemně hřála) a dál seděl jen v košili. Asi za půl hodiny začala pršet, tak jsme stůl přesunuli do stanu a pokračovali nerušeně v konverzaci, současně však začali rozjímat, jak v dešti dojít na nocleh a nezmoknout. Později déšť na chvíli polevil, tak jsme se rozloučili a odešli spát. Tomáš s Pavlem odcházeli o něco dřív a ve 3:22 mě Tom počastoval smskou, ze které jsem pochopila, že jejich bylo je

podobného ražení jako to naše: *Inzerat: chcete zablesenou ukrajinskou ubytovnu? Levne pronajmeme, kontakt Koutsky, Nemeč. Zn. Specha!!!* (Později mi Tom k ubytování ještě napsal: *Ubytování bylo natolik skvělé, že když jsem chtěl zalít do postele a šel jsem k vypínači, Pavel se mě zeptal: „Opravdu chceš zhasnout?“, tak jsme se zase obklíčili a vydali se zpět na con, kde jsme ve společnosti těch nejbizarnějších opilých individuí strávili noc a v sedm ráno mazali domů, kde jsem se vykoupal v savu.)*

Cestou nás naštěstí nikdo nezavraždil, ze záchodů nevytlýzaly podivné přišery, jak jsem čekala podle smradu, a domorodí spolubydlíci se neproměnili ve žravé zombíky, jak jsme se s Líví obávaly, když jsme dopoledne viděly několik vzorků. Pouze Ondra měl zrovna poledne a povídkou náladu, umlčet se nám ho podařilo až po další hodině. Když jsem se naposledy dívala na mobil, ukazoval, že je půl páté.

Neděle

Vzbudila jsem se v osm, což mi přišlo neslušné. Podruhé se mi to poštěstilo ve tři čtvrtě na devět, což se vzhledem k tomu, že jsme chtěly na devátou dorazit do gymnázia, zdálo být snesitelné. Polomrtvého Ondru jsem vzbudila něžnými mateřskými dotyky až na druhý pokus. Po chvíli se stavil Richard, zda budeme chtít svězt domů, domluvily jsme se na „po desáté“.

Přednáška Martina Koutného „Jsem začínající genyální autor...“ o průvodních dopisech, které se mu nasbíraly za léta administrování CKČ, přilákala na tak časnou nedělní hodinu neuvěřitelné množství lidí: třída byla narvaná! Po zábavné osvěžující přednášce jsme už jen vrátily klíče od bydla, zamávaly těm pár lidem, které jsme potkaly cestou, a odjely Richardovým ferrari do Prahy.

Strávila jsem s Líví a jejím mečem ještě oběd a kousek odpoledne. Doma jsem našla velmi dlouhý pruh látky, který se zdál vhodný k obalení meče za účelem převozu, současně jsem na něm Líví předvedla, jak se obléká indické sári. Když jsem oba (Lívii a meč) posadila na autobus do Bratislavy, bylo mi těžko. Nevím, nějak jsem měla pořád absurdní dojem, že mi aspoň kousek toho krásného meče doma zůstane. Nezástal.

Po návratu začal tvrdý návrat do reality: málem mi na hlavu spadla horní skříňka od kuchyňské linky, plná skla a porcelánu. Pohotově jsem ji vyklidila, a abych ještě na chvíli realitu odálila, zalezla jsem do postele a začala psát tohle povídání.

Závěr?

Když jsem jela na Parcon v roce 2003 nechat se pasovat na lady fantasy, ze všech účastníků mě znali pouze dva lidé, přičemž jednoho z nich jsem si s sebou přivezla.

V roce 2005 jsem se zdravila tak s dvaceti lidmi a odjížděla s Mlokem. Přesto jsem se rozhodla pokračovat v zásadě nekontaminace, protože jsem měla nejasný dojem, že mi větší koncentrace fanoušků sf a f opravdu nedělá příliš dobře.

3. září 2006 jsem z Neratovic odjížděla se šťastnou kamarádkou a pocitem, že mezi ty podivné lidi patřím. Ještě budu muset zjistit, zda se mi ten pocit líbí, nebo zda přistoupím k tvrdé dekontaminaci.

Jana Jůzlová, 3. 9. 2006, 21:22

Z deníku BB (část sedmá) – Abhorsenka aneb potřetí do těžé řeky smrti

(BB = Blbá Blondýna = mimikry ženy středního věku, úspěšně zabírající zejména v pražském dopravním provozu a při komunikaci s muži obecně).

Románem **Abhorsenka** se Garth Nix potřetí vydává do světa, v němž jednu polovinu tvoří technická civilizace podobná naší a druhou království plné magie a kouzel dobrých i zlých, v němž technika přestává fungovat a fyzikální zákony platit. Předchozí dva romány (**Sabriel** a **Lirael**) jste mohli číst samostatně a bez znalostí ostatních, však také jsem nejprve přečetla druhou knihu a teprve poté první. Abhorsenku však doporučuji vzít do ruky až poté, co se seznámíte s Lirael, protože tentokrát nejde o více či méně volně pokračování, ale druhou půlku Liraelina příběhu.

Spolu s neobyčejnými mluvčími zvířaty Fenkou a Mackem, kteří se zvířaty jen zdají být, se nová Abhorsenka, teda ta, která chodí do smrti a dokáže do ní zahánět zlé duchy, Lirael a královský syn Samuel vydávají na pouť, která má všechny znaky fantasy, určené spíš pro dospívající než dospělé čtenáře. Styl a realie již tolik neokouzli jako v předchozích dvou knihách, přesto má vyprávění spád a zvědavě hltáte stránky, abyste zjistili, jak vše dopadne. A tak se teprve touto knihou završuje vyprávění celé trilogie a čtenář teprve nyní mnohé pochopí. Ne vše je ovšem doslovně vysvětleno, mnohé zůstává zahaleno tajemstvím a je na čtenáři, co a jak si domyslí.

Sabriel byla kdysi dívkou pobývající v technické části světa v internátní škole. Pak však zemřel její otec Abhorsen a odkázal jí zvonce, nezbytnou potřebu pro cesty do smrti. Na pouť do starého království, kdy poznává své osudové předurčení, potkává a zachraňuje Prubíře a stává se Abhorsenkou.

Lirael naopak od mládí vyrůstá v ledovci v severní části království a spolu se sestřenicemi očekává dar vidění do budoucna. Každá z jejich příbuzných jej dříve či později získá, jen Lirael nikoli. Náhradním řešením je služba v knihovně, která jí umožní naučit se kouzla a přivolat jimi kamarádku Fenku. Druhá kniha zcela naplňuje podtitul prvních dvou: „Volí si chodec stezku nebo stezka chodce?“, neboť v jiné části království dospívá syn Sabriel a Prubíře Samuel, který se má stát Abhorsenem, ale vnitřně svůj úděl odmítá a bouří se. Setkání Sama s Lirael zamění jejich osudy a Lirael se místo Sama stává nástupkyní Sabriel a také jeho tetou.

V tuto chvíli začíná třetí část příběhu, **Abhorsenka**, v níž Samův spolužák Nick omámen zlými kouzly pomáhá na svět dosud spoutanému Ničiteli. Sam a Lirael musí být rychlejší a vynalézavější, neboť pokud Ničitel uspěje, bude svět zničen. V prvním plánu jde o dramatický příběh s mnoha krvavými ztrátami na obou stranách. V druhém plánu o volbu priorit a zájmů, důvěře a volbě menšího zla. Koneckonců jako v životě.

Vaše Blbá Blondýna **20.8.2006 Daniela Kovářová**
Abhorsenka, napsal Garth Nix, vydal Triton 2006, překlad Milan Žáček, 352 stran, cena neuvedena.

Tatracon 2006 – Deník špiona 025 (29. 7. – 5. 8. 2006)

Pátek 28. 7. – whisky a noční cesta vlakem

Tak jako každý pátek, vyvrcholil i tento návštěvou Whisky shopu. Tentokrát však s předstihem, abychom já a Marvin mohli koupit skotskou whisky pro pobyt ve Slovenském ráji a taky abychom si mohli odložit nadité gemmy s věcmi na týden. Navíc v šest začínala speciální ochutnávka značky Macallan, prý jedné z nejlepších skotských whisky na světě. Měli jsme v klimatizovaném sále Reduty k dispozici pět druhů – tři originální plnění Fine Oak 18 yo (years old), Thitries a Forties a dvě nezávislá plnění Duncan Taylor (mezi námi více známé jako Whisky Galore) 10 yo a Coopers Choice 11 yo. Třicátá a Čtyři-

Maja byla po otci z poloviny bílá, postavu tak akorát a měla nádherné šedomodrozelené oči, co mění barvu podle počasí, o kterých si myslela, že nejsou hezké. Byla pěkně od rány a tak když se k nám do kupé postupně z chodby nastěhovali tři cikáni a jeden z nich se do ní pustil rómsky a nešetřil nemravnými návrhy, nenechala si to líbit. Maja sice rómsky rozumí, ale moc nemluví, takže mu odsekávala slovensky a bylo znát, že ten parchant pořad přidává na tvrdosti, až ho začali okřikovat i jeho dva kamarádi. Jenže huba mu sklápala až v pět ráno, kdy Maja s Lenou vystoupily a až tehdy jsme s Marvem mohli trochu pospat. Ten debil se divil, že jsem nevystupoval s nimi, protože nabyl dojmu, že k sobě s Majou patříme, ale ujistil jsem ho, že jsme jen kamarádi. Co by dělal, kdyby si to nemyslel, raděj ani nedomýšlet.

Sobota 29. 7. – pivní túra

Úplně grogy jsme se už za bílého dne vy-motali ve Spišské Nové Vsi z vlaku, počkali do půl sedmé a koupili si lístky na EC na příští sobotu do Bohumína. Na autobusové zastávce do Čingova už postávala Jana Šturmová z Prahy, která obvykle přijíždí s Rampasovými; ti ovšem letos na Tatracon nejeli. Začalo se mi chtít na malou, ale na vlakovém i autobusovém nádraží měli WC zavřené a Hypernova otvírala až v osm. Zachránila mě až benzínka poblíž – ať žije automobilismus. Koupil jsem ještě pár drobností a bagetu k snídani a když jsem se vrátil zpět čekat na bus v osm, přijel 7:20 podobný minibus, o kterém nebyla na plechové tabuli u nástupiště ani zmínka, a vzal nás na rozcestí k hotelu Čingov.

čatá napodobovala chuť whisky Macallan, jak se vyráběla v oněch letech minulého století a byla v půllitrech, ostatní běžně dostupné v sedmičkách. Osobně favorizuji plnění Coopers Choice a originální Fine Oak 18 yo, ale i ty další měly něco do sebe. Kromě jedné to byly typické whisky zrající v sudech po sherry, sladké chuti a ovocné vůně, ale právě ty odlišné detaily, o kterých nepišu, rozdělovaly ochutnávané kousky na dobré, lepší a vynikající. Takto posilnění 5 +1 malými panáky jsme se kolem osmé vrátili zpátky do WS pro batohy, trochu střízlivěli u místní fontánky s vodou a dělali si legraci z Katky, dcery paní Lady, která zakrývala tmavými brýlemi klasickou modřinu pod okem, vzniklou při pádu ve sprše.

Náš vlak měl asi půl hodiny zpoždění a navíc nám hlásili objíždku do Přerova přes Olomouc z důvodu technických problémů na trati, nejspíš horkem zkřivené koleje. Poučení loňským hledáním našich míst na druhém konci vlaku jsme napanikařili a v klidu čekali na připojení místenkového vagonu č. 370. Podle blokace na dveřích měli v osmisedadlovém kupé kromě nás dvou sedět ještě čtyři lidé, ale po celou dobu jízdy se neukázali – asi se omylem mačkali v předních nemístenkových vozech. Proto jsme mohli pustit sednout dvě mladé, civilizovaně vypadající Rómky, putující z práce v Českých Budějovicích na pár dní za rodinami do Ružomberku. Povidal jsem si s nimi hlavně já, Marvin brzo po vyjetí nasadil sluchátka a chvílemi dřímal. Lena měla tak 40 kilo a husté kučeravé vlasy jako lví hřívu,

V hotelu Trio se ještě staří hosté nezačali balit, ale ochotný šéf nám nechal věci u nich ve služebním pokoji a tak jsme se už lehkým krokem mohli vzdálit na parkoviště u restaurace Lesnice a dát si tam to nejlepší, co se v okolí točí – slovenského Kelta do sklenic, připomínajících chladicí věže jaderného reaktoru. Po druhém pivu – u Jany po druhém bavoráku – jsme museli řešit dilema, zda si dát třetí a jít na oběd do Lesnice či Salaše a nebo udělat krátký výlet lesem na vytrávení a až pak jít na oběd. Druhá varianta zvítězila, i když jsme se museli dlouho přemlouvat k odchodu. Na prvním rozcestí jsme ovšem volili cestu po rovině a na druhém z kopce, takže jsme se ocitli na dalším parkovišti u ocelového mostku přes Hornád. S úžasem jsme zjistili, že legendární stále zavřené bufet Ihla má pod směrovkou ceduli OTVORENÉ, a zamířili jsme tam na oběd. Sedli jsme si dovnitř, protože žlutá vlnitá střecha nad zahrádkou propouštěla příliš mnoho slunce. Jana si dala piroyh a bryndzou, já s Marvem polívku a kotlíkový guláš. Bohužel jsme nedbali varovné totožné ceny za oba chody a tak jsme měli na stole polívky rovnou dvě – kapustnicu (resp. fazolovou) a gulášovou. Snědli jsme jeden a půl kotlíku, ale pak už bylo té vody příliš, tak jsme dopili Šariš a vydali se po rozpálené asfaltce přes

Lesnicu a kolem Salaše zpátky do Tria. Letos nebylo včas blokováno Hradisko a tak první známky Tatraconu jsme našli na velitelské alpině za Parkhotelem, který se na levé straně představuje. Přivítali jsme se s Miem, LKT, Krtkem, Luckou a dalšími (seznam možná najdete na webových stránkách Tatraconu) a Mio nás šel ubytovat do Tria. Jana byla přidělena do přízemí k nějakým dvěma se stejným příjmením, které jsme posléze identifikovali jako Renatu Pisklovou se synovcem, Marv a já jsme dostali pokoj v prvním patře na druhé straně bez balkónu, což sice znamená sřešní okna, ale i absenci smradu od balkónových kuřáků a i jinak je v pořádku – čišouňká koupelna se sprchovým koutem a záchodem, televize a příjemná dvoumetrová postel s pevnou rovnou matrací, což je pro mne a

Igor a Mio předávají dar čerstvému padesátníkovi

pro dobrý spánek důležité. Zatím to taky vypadá, že nedostaneme spolubydličího na přistýlku a to nám vyhovuje, pro tři by to už bylo malé. Vysprchovali jsme se a vytuhli po probdění noci. Asi v pět odpoledne jsme se opět začali hýbat a šli se dolů do baru najíst, smažák s hranolkama docela ušel a taky licencovaný Kozel se kupodivu dal pít, proti loňské špatné zkušenosti s Kozlem ze Salaše výborné pivo. Pak nás našel Mio, že nám dá na alpině trička a materiály, ale než jsme zaplatili večer, dostal se na zahrádce do sporu s Máriem ohledně separování skupinek (skupiny se tvoří pokaždé, do jedné místnosti či pokoje se všichni nevejdou, s tím se nedá nic dělat) a když jsme trávili u alpiny ve společnosti dalších tatraconských dinosaurů další hodinu, došlo nám, že se Mia jen tak nedočkáme. A opravdu; našli jsme ho s Máriem na baru u piva, tak jsme trička pro tento den vzdali a dali si taky škopek. To už se zahrádka slušně zaplnila – Včielka, Mamča a Šimon ode mne dostali Krach 2005 jakožto zahraniční členové PN a byla tu i Pagičata, Veronika Halienová s tmavomodrými vlasy a další mladí i zkušenější jako manželé Talašovi, Heňka Galgociová a tak dál. Plkalo se, pilo pivo a pomalu se stmívalo a ochlazovalo. S Včielkou jsme probírali CKČ a zdá se, že spolupráce bude fungovat, její nápady se mi docela zamlouvají, ale rozhodně to neznamená, že někdy připustím omezení počtu papírových kopií pro rotce. To ostatně ani Dáša nechce, jen rozšířit možnosti.

Kvůli rostoucí zimě jsem se šel taky převléct, ale nakonec jsem zpátky na zahrádku nedošel, neboť jsme probírali život s Krtkem na baru. A když jsem se rozhodoval, zda bojovat s únavou dalším pivem, přišel Marvin ze zahrádky a podotkl,

že na Markíze začíná Rambo III., což jsem uvítal jako dobrou záminku k odchodu. Pravdou je, že jsem z Ramba viděl jen první polovinu, ale fór s modrým světlem jsem ještě nezaspal. Po probrání na konci titulků jsem provedl nutné úkony a konečně šel spát. Marvin si ještě chvíli četl Dobrá znamení (podotýkám poprvé), ale když jsem se vrátil z koupelny, už spal, tak jsem otevřel okno kvůli dusnu a šel spát taky.

Neděle 30.7. – aklimatizace a padesátiny

V šest mě vzbudila naléhavá potřeba a při té příležitosti jsem si všiml mléčné šedé oblohy. Spali jsme tak do půl deváté (to jsme ještě nevěděli, že naposled v klidu) a vzbudili jsme se do deště, který trval s pauzami do dvou odpoledne. Tím pádem padl krátký výlet, který jsme v rámci aklimatizace chtěli s Marvem podniknout. To Šimon si docela užil – ráno při snídani nám pověděl, že musel spát v autě, neboť přišel k ránu a ne všiml si zvonku na noční službu a do Tria se nedostal. Dobrá vitzka bezpečnosti hotelu. Po vydatné snídani – miluju švédské stoly – a z nedostatku dalších možností jsme se vrátili na pokoj, Marvin dál četl Dobrá znamení a já jsem sepisoval zážitky z nočního vlaku. Pak jsme si znova schrupli a když už to na obloze chvilku vypadalo nadějně, rozhodli jsme se jít na oběd do Lesnice. Jenže než jsme stihli vyrazit, rozpršelo se pořádně a tak jsme dole skončili u hráčského stolku před jídelnou a dali jsme si dvakrát Carcassone (s katedrálami, ale bez draka a bez pravidla lehání na louku) s Renatou a jejím synovcem; první hru jsem dokonce vyhrál.

Když konečně přestalo pršet, zašli jsme za Miem pro trička, DVD z loňska (kombinace Miova a Mamčina videa) a visačky, doplatili jsme pár drobných, co si strhly banky při převodu peněz do zahraničí a vyrazili jsme na oběd, ovšem jen do hotelu Flóra; co kdyby zase zapršelo. Dal jsem si kebab a Marvin beskydské kuře a po Šariši jsme zašli na keltský digestiv. Pozorovali jsme turisty a turistky, letos se objevilo hodně štěňat a Maďarů, i Miro Páříčka si dovezl štěně, smetanovou fenku labradora jménem Paška. Je legrační pozorovat, jak Paška útočí na babičku Daisy Talašovou, ovšem Daisy si už hrát nechce a nevrle odráží neohranbané štěněcí útoky. Když už jsme u mláďat; Jitka Holanová si vzala včera večer místo svých obvyklých beztvarych mikin černobílý příčně pruhovaný svetřík a pánům včetně mne mohly vypadnout oči z důlků. Trochu ten dojem kazí piercing pod dolním rtem, ale když chce mít rychle falešné zuby, je to nejlepší cesta, jak toho dosáhnout. Potvrdí vám to čtyři z pěti zubařů.

Když jsme se vraceli zpátky, potkali jsme Talašovy na procházce s Daisy a v klidu, jen s občasnými útoky hovad, kterých se opět letos hodně urodilo, jsme došli do Tria, než začne slavnostní zahájení. Přijel i Ifan s Daškou a jejich malé určené batole Tomáš taky, spletili si nástup o den. Na celý týden přijel taky Martin Macáček s přítelkyní Danielou (mimočodem ne skutečně krásnou štíhlou černovláskou s bílou pleť, pár rozkošnými pihami a hlubokými tmavými očima, do kterých se nesmíte dlouho dívat, jinak jste ztraceni), ale z důvodu naplnění Tria už bydleli v Parhotelu. I tak je to na počet účastníků nejslabší Tatracon posledních let.

Po večeri, kdy jsme seděli s Vlastíkem a Michelle, jsme si jako včera sedli na terasu Tria a během družného hovoru a vtípkování na adresu nevinné servírky přišel večerní chlad a čas přesunout se dovnitř na slavnostní zahájení Mia Butory a video z loňského Tatraconu. Bylo na něm krásně vidět, jak může být dobrý stříh závědějící. Podle videa totiž nejvíc na přípravě guláše makal Marvin a u kotle jsem míchal hlavně já, což obojí není pravda. Ověřil jsem si, jak směšně vypadá mé oplácávání ramen kšiltovkou, ale když jde o dotírající hovada, image je na nic. Ostatně mě letos nebudlo jediné hovado, jen do lýtka nějaký jiný potvor. Po videu Mio všechny v jídelně upozornil na oslavu 50. narozenin Mira Páříčky u něj na druhé alpině. Po nezbytém oblečení do chladné noci jsme absolvovali gratulaci i sfouknutí dortu, ale ještě jsme se s Marvem a Ifanem vrátili pro další skleničky na ochutnání lahvových darů, na alpině jich bylo pro všechny málo. Sešli se tam skoro všichni a nechtějte po mně, abych pátral, kdo chyběl. Nic proti darům pro PaMira, sám jsem si dal panáka Jacka Danielse, ale měli jsme s Marvem svůj desetiletý Laphroaig a kdo chtěl ochutnat, měl možnost. Nejvíc to asi ocenil Pagi a trochu i Ifan, ostatním to připomínalo dezinfekci z nemocnice. Inu každý whisky z Islay pít nemůže. Kromě talířů se salámy, korbáčičky a dalšími sýry připravil Igor vynikající maso na dřevěném uhlí, v první várce vepřovou krkovičku na propečené kousky (to bylo kua žrádlo, ještě teď, když si na to vzpomenu, se mi sbíhají sliny), ve druhé kuřecí stehna i křídla, opět dobře naložené a správně propečené. Když nám zbývala asi polovina lahve a bylo kolem jedné, rozloučili jsme se a vytratilli se na Trio spát, přece jen nás čekal první výlet na Košiarny Briezok.

Pondělí 31.7.

Čingov - Košiarny briezok - Sovia skala - Čingov

Vstali jsme až kolem deváté a měli jsme co dělat, abychom na švédských stolech ještě našli snídani, ale kávu, mléko, vajíčka i vánočku mi nechali a to stačilo. Po snídani jsme se vrátili nachystat na výlet; já jsem obrátil menší batoh naruby a našel jsem něm neuvěřitelné věci, co vážily aspoň kilo navrch. Takže už mnohem lehčí (s vodou, peněženkou a náhradním tričkem) jsme sešli před Trio, kde nás bylo pár, a po chvíli k velitelské alpině, protože Mio pořád nechtěl vyjít ven. Nakonec vyšel a potutelně prohlásil, že ti od Tria musí za námi, neboť jdeme na druhou stranu. Se čtvrt hodinovým zpožděním (10:15) jsme konečně vyrazili ve složení stáda já, Marvin, Lucika, Mio, Igor, Ondro, Lacika, Macášek a jeho Daniela, 3x Talašovi, Jana, Mamča a původně taky Renata se synovcem, ale po kilometru si vzpomněla, že má špatné boty a došla nás spolu s Máriem a PaMirem až během pauzy na bufetu v Košiarnom briezku. Dal jsem si tam Zlatého bažanta a kofolu najednou a

pil to střídavě, Marvin k pivu ještě párek v rohlíku, Mamča a Martin Macášek neodolali nabídce a dali si kapustnicu alebrž zelňačku. Během půlhodinového odpočinku mi prošlo propocené modré tatraconské tričko z roku 2004, ale na cestě na Soviu skalu jsem ho propotil znovu (taky trochu zmoklo, ale přišlo jen pár minut) a když jsme se doklouzali ze svahu k bufetu Ihla, měl jsem ze předu solnou mapu, která všem připomínala obrys Slovenského ráje. Mně osobně spíš velikonočního beránka. Po cestě jsem chvíli šel za Vlastou Talašem a na jeho kšiltovce se usadil motýl a asi kilometr se vezl. Pak chtěl přesednout na Michelle, ale vlasy se jí moc hýbaly, tak to vzdal a odletěl. Mimochodem Igor a Lacika se na Soviu skalu už nevydali a vrátili se kratší cestou zpátky do Čingova. Ještě jsme chvíli čekali, až se na konci svahu objeví poslední opozdílci a vydali jsme se na oběd do Lesnice. Za mostem přes Hornád mě doběhla Daniela, jestli s námi není její Martin, což nebyl, protože se někde zapomněl při focení. Když jsme začali uvažovat, že ho půjdeme hledat, přešel přes most. Daniela nasadila tvrdý výraz a šla mu vynadat a pak už nic nebránilo obědu. Lesnica je dost předražena restaurace, ale dělají tady nejlepší strapačky s kyslou kapustou a oškvarkami v okolí a já jsem si je musel dát, to je tradice. Byly opět skvělé, jen jsem asi vytočil číšnici, když jsem požadoval na zapití minerální vodu Evian, kterou měli na nápojovém lístku, ale ve skutečnosti o ní nikdy neslyšeli. Než jsme stihli zaplatit, dalo se do deště, tak jsme jen přešli parkoviště a zakotvili na Keltovi, tedy já a Marv, Martin si dal kofolu a Daniela zelený mátový čaj. To se už rozpráskalo pořádně, ale než jsme dopili, tak bylo po dešti. Při odpočinku a sprše jsem dočetl další Koniášovo dobrodružství (výborné, ve sbírce Legendy české fantasy, stejně jako ostatní zmiňované příběhy) a pak přišla pořádná bouřka s větrem a přišlo tak šikmo, až jsme museli zavřít střešní okna.

Na večeri jsme měli palačinky a byly velmi chutné, ale řeknu vám, že mě ta přání dobré chuti od všech okolo začínají lézt na nervy, jeden musí odpovídat a nemá ani čas polknout sousto. Vzhledem k počasí jsme další aktivity omezili na televizi na pokoji a ulovili jsme perlu televizních katastrofických filmů – Marabunta: Vraždící mravenci. Něco tak pitomoučkého jsem už dlouho neviděl a s Marvem jsme se dost nasmáli. Chtěl jsem se ještě večer oholit, ale spínač v koupelně k zásuvce u zrcadla nefunguje, takže jsem se holil až ráno před snídání a naslepo, což nesnáším, protože mi vždycky někde zůstanou neoholené vousy.

Úterý 1.8. - Čingov - Tomášovský výhlad - Prielom Hornádu - Kláštorisko - Čingov

Ráno u snídane – tentokrát už před devátou – se nás Ifan ptal, jestli Tomášek nebudil. Ani ne, když ječel, byli jsme už v polospánku. Pobavila mě Ifanova hláška přes zed: „Tomáš-

ku, tak tohle už je rozjívěnost!“ Tak ostrá slova na adresu dvouletého dítěte jsem od něj nečekal. Po snídani jsme ještě chvíli relaxovali, ale to už byl čas na dlouhý výlet na Kláštorisko. Potkali jsme cestou pod alpinami Veroniku s knížkou v ruce; té se evidentně na túru nechtělo. Ale v jejím věku jsem taky s rodiči nechodil na podobné výlety, zůstával jsem na chatě s kamarádkami a kamarády a zkoušeli jsme kouření, pití a sex. Naši teenageři ovšem hrají deskové hry, inu jiná doba. Vyrázili jsme až 10:45, protože si až teď někteří vzpomněli, že nemají pojištění na úraz a při jeho vyřizování v Parkhotelu děsně zdržovali. Delší túra však vydělala víc lidí a navíc Mio, Lucka a asi i jiní jeli nakupovat suroviny na zítřejší guláš, tak nás šlo jenom 10 – já, Marvin, Mario, Martin, Heňa, LKT, PaMir, Božka, Slavo a Ondro.

13:35 – obědová pauza u Bufetu na Letanovskom mlyně. To je poblíž cikánské osady a taky nás tři cikáňata otravovala na Kartuziánském mostě, že nám ukážou, kudy jít. Nenechali si vymluvit, že většina z nás jsou Slovinci a že si víme rady (navíc čím blíží takovým cikánům jste, tím větším rasistou se stáváte). Nejvíc nadávala Božka Páričková, ale stejně udělala chybu, když tomu nejmenšímu dala padesátku, pak měli Páričkovi co dělat, aby se ho zbavili. Od tohoto okamžiku cesta pokračovala Kláštorskou roklinou, tedy potokem, do kopce a po pěti žebřících. Ondro byl stále vpředu a na žebřících se utrl docela, až jsme si mysleli, že se někde ztratil, ale čekal nás nahore na Kláštorisku. Roklina a hlavně potok je vysypaný bílými kameny různé velikosti, ale jedno mají společné – nejsou místní, byly dovezené, aby vylepšily koryto a schůdnost pro turisty. Docela často jsem si musel mýt ruce v ledové vodě, abych si je vzápětí na dalším žebříku znovu umazal. Ovšem proti průchodu kolem Hornádu, který jsme absolvovali tam i zpět, to byla brnkačka, protože rošty nad vodou na tom byly zase malinko hůř a občas byly děravé a tyčky ve skále, ke kterým jsou přikovány řetězy, se na několika místech vyviklaly a tak to bylo víc horolezectví než pochod.

15:55 – končí pauza na Kláštorisku. Chlapi nadávali, že je zase Bažant za 40, ale stejně si dali. Chtěl jsem kofolu, ale neměli, beztak taky za čtyřicet. Převlíkl jsem se do náhradního trička a Marvin zjistil, že udělal velkou chybu, když si další nevzal. Naštěstí měla Božka Páričková taky náhradní a nepotřebovala ho, tak ho Marvovi půjčila. Na hřebenech docela foukalo, tak se vážně hodilo, že se vám na kůži nelepi ledové studený mokrý hadr. Sestup do lesa mně dal ovšem docela zabrat a někde v polovině klouzání a zastavování o stromy jsem nevěřícně sledoval, jak kolem mě proběhli drobným poklusem brloháři Miro a Heňka. Trochu riskantní způsob, ale přežili to.

18:15 – návrat do Tria. Konečně. Byl jsem tak zpocený, že jsem i to druhé tričko mohl rovnou ždímat. Zkusil jsem to a vážně to šlo. Mimochodem při sestupu z Kláštoriska jsem řekl tolik sprostých slov, že mi došla slovní zásoba a vymýšlel jsem úplně nová. Vraceli jsme se s Marvem a Martinem Macáškem, který si zavolal a u Salaše na křižovatce mu přišla naproti Daniela. Nabídl nám, že bychom místo přípravy guláše mohli zajet na dva blízké hrady či zámky a jelikož my autem nedisponujeme a širší okolí neznáme, rádi jsme pozvání přijali. Chtěli jsme

ještě do auta přilákat Lucku (abychom my chlapi nekoukali jen na tu jednu), ale když jsem se jí zeptal, odmítla, protože se prý těší na přípravu guláše. Já to chápu, příprava guláše je fajn práce, ale jednou se to nezblázní.

Když jsme si po vydatné večeři na chvíli sedli k omladině – Janě, Veronice a Ondrovi – hráli zrovna scrabble a Jana nás pak chtěla vtáhnout do další hry. Jenže jak pravil Marvin, scrabble zásadně nehraje, protože obsahuje slova, která kromě scrabbleového slovníku nikde neexistují – určitě ne v češtině. Za půl hodiny nás vyhnala Pisklová, protože měla se synovcem a sourozenci Holanovými rozehranou partii Osadníků z Katanu. Marvin, než přišli, studoval pravidla a já si prohlížel kartičky a pind'oury, tak doufám, že jsem všechno vrátil na původní místa. Večer nás kupodivu potěšila televize, neboť na Markíze dávali Monka a ještě jsme viděli větší zbytek filmu Talentovaný pan Ripley, takže jsem napotřetí konečně viděl závěr; vážně depresivní kousek, ale výborný. Během Monka nás navštívila Daniela s přítelem, abychom se napevno domluvili na zítřejší odjezd za památkami.

Středa 2.8. – hrady, zámky, kaštiele

Macášek řídil modrou felicii (půjčenou od Danieliny mámy) cestou, která protíná Slovenský raj od severu na jih, ale podle kompasu byste se orientovat nemohli – je to silnice plná serpentin, zhruba tak 25 kilometrů jedna za druhou. Naštěstí bylo relativně sucho a provoz minimální, takže cesta ubíhala příjemně. V zimě bych tudy nejel ani za milión. První jsme navštívili zámek Betliar, který leží v nádherném anglickém parku, bohužel dost poničeném nedávnými přívalovými dešti, ale i tak byl krásný. Vesnice, kde zámek stojí, je stoprocentně orientovaná na cestovní ruch – každý, koho jsme po cestě potkali, byl buď turista nebo vybíral parkovné, ukazoval cestu a rozdával letáky místních restaurací. Tak to má být. Samotný zámek byl ohromující – 44 místností a 400 obrazů za pouhých 100 slovenských korun. Když to srovnám s hlavním okruhem na zámku v Hluboké nad Vltavou s pouhými 8 místnostmi za stovku českých před pěti lety, ani nemůžu uvěřit. Ovšem restaurace Penzión pri kaštieli Betliar, kde jsme si dali oběd, kazí dojem. Čekali jsme 50 minut na objednávku a to je fakt moc. Aspoň že ten přírodní kuřečí řízek s americkými brambory a dvěma kofolami stál jen 145, to ujde. Ale ani tak tuhle restauraci nemohu doporučit. Mimochodem Betliar je kaštieľ, ale pro mne je to zámek, je rozhodně větší a nacpanější památkami než kterýkoliv zámek, co jsem kdy navštívil.

Hrad Krásna Hôrka byl v podstatě pokračováním exkurze po stopách rodu Andrassy, ale byl hodně na kopci a místností bylo méně, zato o dost větší a víc schodů. Více zbroje a méně umění, inu obranné účely hradu byly prořadě. Navíc měli krásnou rodninou kapli, se kterou by leckterý barokní kostel prohrál. Měli jsme slovenskou průvodkyni, ale hned za námi šlo pár Němců a za nimi Maďaři, kteří nás před sebou hnali a neměli jsme tak čas všechno dobře prohlédnout. Navíc jsme byli poslední výprava a než jsme se vydali dolů, předběhla nás i naše průvodkyně, protože už měla padla. Pak to má nějak vypadat. Martin si posteskl nad úrovní služeb, tohle by se stávat nemělo. Dole pod hradem

se rozpadal zchátralý katapult, starý několik let, kousek dál na parkovišti vyřvávaly kolotoče, ale nikdo na nich nejezdil. Z obou památek mi tak v paměti utkvěl jenom nejschopnější z rodu, Julius Andrásy, nejvyšší představitel Uher po rakousko-uherském vyrovnání. Byl to on, kdo korunoval Sissi za uherskou královnu a o něm se špitalo v souvislosti s nevěrou císařovny. Na dobových obrazech jsem ho označil za jediného hezkého chlapa z rodu, aniž bych věděl, o koho jde. Tady jsem pochopil, proč by Sissi mohla vzplanout; mezi všemi vyobrazenými šlechtici, včetně jejího manžela Františka Josefa II. zamlada, to byl jediný normálně vypadající muž.

Zpáteční cesta se od ranní lišila, jeli jsme víc dokola, ale časově to vyšlo stejně, protože jsme měli míň kilometrů serpentin. Zastavili jsme se ještě na výhledu nad Dobšínou a pojmenovávali okolní kopce podle nainstalované fotky a Daniela na Martinův popud natáčela na svůj Canon PowerShot A620 video silnice v obci Mlynky. Než tam totiž vjedete, silnice hraje čtyřmi barvami asfaltových záplat, na ceduli vjezdu do obce začíná úplně nový asfalt jako ve filmu Auta a na ceduli výjezdu z obce pokračuje zase hrbolatý tankodrom. Mimochodem koupil jsem mámě taky Canon PowerShot, ale A430 (4 Megapixely proti Danieliným 7). Neměl jsem ho s sebou, ale asi si ho půjčím na Parcon.

Večeři jsme stihli asi na sedmou, guláš byl hotový tak v šest a čekali s ním na nás u ohně, ale dali jsme si ho až druhý den jako svačinu před večeří. U doutnajícího popela ještě pár lidí sedělo, ale několik nadšenců sportovalo (kromě pochodů je sport jev nevidaný). Lucka s Dárečkem hráli badminton, Slavo, PaMir, LKT, Mamča, Ondřej Holan, Renata, Mio a Igor zkoušeli házet dvěma plastickými bumerangy a ověřili si v praxi, že to není žádná sranda. Občas se to některým točilo dobře, až to mělo lehkou tendenci se vracet, ale většinou se to jen tak motalo halabala vzduchem a sem tam se někdo pokusil ulovit spolupuházejícího nízkým ostrým hodem těsně nad nebo kolem hlavy. Vypečená taškařice. Raděj jsme se vrátili relaxovat k jednomu dílu pozdější řady CSI: Las Vegas a teprve potom jsme vzali i naši láhev a vydali se společensky vyžít. Dole na baru Tria okupovalo asi sedm žízniců jedinou unavenou barmanku, která má celý týden čtrnáctihodinovou službu, tak jsme nechtěli přidávat práci, jen jsme Krtka počastovali Laphroaigem. Ocenil, ale pravil, že pro něj je to škoda. I přes přítomnost Veroniky jsem Marvovi navrhl návštěvu pětaticátých narozenin Mira Lakatoše na velitelské alpině. Mirovi jsme se podepsali na plastický lesní traktor, označení LKT 35 (jak jinak), pobyli jsme půlhodinku a vrátili se s krátkým mezipřistáním na baru, kde se právě braly poslední objednávky, zpět na pokoj č. 25. Vedle u Gajdoštinů už byl klid, taky bylo po půl jedenačty. V bedně kromě filmu Nebe nic nedávali, jen na RTL2 ukázkou z mých oblíbených Švábů (alias Joe's Apartment). K půlnoci jsme tedy zalehli.

Čtvrtek 3.8. – bowling

Tomášek od vedle začal békát už v 7:17. Marvina neprobudil, ale já už se jen tak převaloval a chvíli si četl Mosteckého Štěňata vlků. Trochu zdlouhavé a poněkud dokola, ale mělo to

pěknou pointu, i když očekávanou. Docela mi to připomnělo Stín modrého býka, víc než romány Vlčího věku. Ke snídani už nezustal pomerančový džus, ale jinak všeho dost, jen čišnice/barmanka už byla viditelně unavená a na jakýsi Šimonův požadavek odsekla, že není chobotnice. S Marvem jsme vyrazili Macáškovým autem, navíc s Dárečkem, kterého jsme posadili dopředu, tak jsme mezi sebe vzali štíhloukou Danielu a jelo se nám fajn. Dokonce si už za těch pár let pamatuju cestu na bowling, tak jsme bez potíží navigovali, jen na jedné křižovatce musel Martin rychle vyměnit pruh, protože se držel za autem, kde seděl Igor, který ale už z Tatraconu odjížděl a odbočoval jinam. Zase se na druhou stranu objevila v Triu Iveta Fillová, ale jestli byla i na bowlingu, to už nevím. Letos měli jednu dráhu vadnou, tak se hrálo na třech, ale bylo nás 18, tak by to vyšlo, kdyby se už po zadání nezjevila Včielka, se kterou nakonec Marvin gentlemansky sdílel jednoho hráče, protože cítil, že loňská forma, kdy byl třetí, už mu do letoška nevydržela. Ostatně taky Heňa a LKT tvořili pár, tak nás hrálo vlastně dvacet. Původně jsem si říkal, že bych Dášu mohl pustit občas i já, ale pak jsem si to rozmyslel, protože Vlastík Talaš letos na bowling nejel (jako poloprofík nemá ty dráhy rád, jsou už zničené a to je fakt) a Mio většinou sebe do pořadí nepočítá, tak jsem cítil šanci na umístění. A opravdu; koulely se dvě kola, Mio nahrál 229, Šimon 217 a já s Krugem seniorem 188, Macášek 176. Nejlepší mezi ženami byla Jana Šturmová se 185 body. Vzhledem k tomu, že Mio se opravdu vzdal výhry, dělil jsem se s Ondro Krugem starším o druhé místo. Užili jsme si spoustu legrace, hlavně když koule zčistajasna změnily pár metrů před kulečkami směr i bez rotace a nebo když někdo hodil kouli, co už tak úplně kulatá nebyla a při valení nadskakovala jako vlak na starých kolejkách. Nejvic jsme se nasmáli při odchodu, kdy Jarko Lupečka nemohl najít svoje boty, které si schoval do botníku č.20. Našel tam nějaké, které nevypadaly jako jeho, ale aspoň něco, jenže těch se vzápětí zmocnil LKT, že tam bylo prázdnou, tak si je tam dal. Když už to vypadalo, že půjde bosý, zjistil, že s jeho botami celou dobu hrál Ondro Krug senior, který je objevil a měl za to, že jsou bowlingové. Dost dobře nechápu, že si je spletl, byly černé a hlavně měly úplně černou podrážku, ale šmouhy nedělaly a seděly mu dobře.

Po obědě v hotelu Čingov, kde jsme na celé kryté zahrádce byli sami (prošla kolem jen omladina koupit cigára) a oba jsme si dali vynikající pánev Steffi, jsme opět dali siestu a pak se šli najíst toho guláše, co nám nechali ze včerejška. Na alpině byla i Iňa Butorová se třetím synem, jen na pár hodin na procházce, tak nám oběma talíř ohřála a naložila, no málem jsem puknul a to jsem ještě měl do dvou hodin večeřet. V šest Mio slavnostně vyhlásil výsledky bowlingu a já jsem se o druhé místo i cenu za něj musel dělit s Krugem starším. Zachoval se mile; prohlásil, že nemůže tolik pít a že chce za svůj díl frankovky Knieža Svätopluk jedno pivo, tak jsem mu ho hned po večeři nechal natočit k Osadníkům z Katanu, které hrál. Macášek za třetí místo dostal bonboniéru, ze které později nabízel a Šimon za vítězství bublinky, které ihned rozdělal, takže asi jediný já jsem svou výhru dovezl domů. Večer na terase Tria jsem seděl až do půl dvanácté ve společnosti LKT a manželů Talašových, kteří

si spolu povídali o úskalích podnikání a růstu s.r.o., ale vedle byli i jiní a ti si vykládali i vtipy a dokonce občas i o sci-fi. Nějaké dvě dámy středního věku z Prahy, co bydlely v přízemí a k nám nepatřily, si potykaly s PaMirem, Slávkem, Máriem a jinými a zjistilo se, že SF docela čtou. Inu dost možná byly na Tatracon přihlášené, ale jinak s námi nic nepodnikaly. Páříčka pronesl hezký starý bonmot, který asi vykládá často: „Kto nepije a nefajčí, má na víno a cigarety.“ Číšnice Miška má zítra volno a tak si s námi dala tequila a cigárko a nechala se ukecat k prodloužení zavírací hodiny, která pro tento denní bar je už v deset. Miška se prý bude účastnit Miss Slovensko a myslím, že se dostane daleko. Postavu modelky má, upřímně vypadající pohled, dokonale úsměv a milou povahu; většinou (ovšem na Danielu nemá). Ondro Krug senior, ač na to nevypadá, je odborník na ženskou krásu, odjíždí o den dřív kvůli nějakému castingu, jak jsem vyrozuměl. Krtko říkal, že mu rukama prošla nejedna Miss a spousta modelek. Kdo ví, jak to myslel. Může to být zajímavá práce, ale nechtěl bych to dělat dlouho. Když jsem před lety trénoval ženský volejbal, různé týmy od začek po starší dorostenky, přišlo mi po osmi letech tréninků 3x denně, plných víkendů a kratších letních prázdnin kvůli soustředění docela vhod, že jsem kvůli práci musel s trénováním skončit. Dostal jsem se tak daleko, že jsem všechny ženské upřímně nesnášel, aniž by za to mohly. Občas se mi zasteskne, ale už se mi nestává, že okukuju děvčátkům velikost bot, abych odhadl budoucí výšku nebo že starším dívkám koukám na ruce a jak mají vypracované svalstvo.

Pátek 4.8. – relaxace

Snídani chystala jiná servírka a bylo to znát – chyběly vidličky, takže jsem klobásu nabíral lžičkou, došel džus a nebylo mléko na bílou kávu. Že došlo kakao a chleba ani neřikám. Nakonec jsme se všeho dočkali, ale většinou nesnídám s půlhodinovou pauzou. Bohužel počasí se poněkud zhoršilo a místo plánované procházky na Tomášovský výhled jsme leželi na pokoji a četli si, Marv dočítal Dobrá znamení a já přečetl novelu o Kenu Woodovi (nic pro mne, ale jsou vydávány mnohem horší věci). Za oknem se střídala dešť a mraky a když už chvíli vypadalo, že slunce vydrží a my se oblékli, začalo znova pršet, tak jsme výlet definitivně odpískali a vyšli si jenom na oběd do Parkhotelu (blíž už to nešlo). Vaří tam docela dobře. Na dvoukeltový digestiv jsme zašli tam jako obvykle, oficiálně se to jmenuje „Bufet Čingov Dulák Sylvester“. Po návratu jsme zastihli omladinu hrát na terase BANG!, přátelskou hru, kdy na sebe všichni střídají, zavírají se do vězení a podávají zapálený dynamit. Barmanka Miška je opět zpátky, kvůli nám jsme všichni rádi, ale vůči ní to není moc fér, nemohla si vůbec odpočinout. Chtěli jsme po ní večeri o půl hodiny dřív než je obvyklý začátek, ale udělala to pro nás a nakonec jsme to ani nepotřebovali, protože slíbený výlet do kina se nekonal – Martina ani Danielu jsme nenašli, ještě večereli v hotelu Čingov a začátek si spletli o půl hodiny, tak jsme poseděli na alpinách a na za-

hrádce (Miška se divila, že kino tak brzo skončilo) a nakonec jsem zašel pro Laphroaig a na baru jsme ho dopili. I Miška trochu ochutnala, ale nejvíc to šmakovalo Milošovi Lacikovi. S Marvem jsme si povídali na baru s Miškou, ale jinak se z toho stalo hráčské doupě – pět lidí sedělo u mariáše (asi se střídali), omladina s Krtkem a Včielkou hráli jakousi žumpu a další šestka (Brloh, Kund'o, Renata...) hrála zase BANG!. Asi v jedenáct jsem se rozloučil a šel na pokoj, kde už Marvin notnou chvíli sledoval něco s Bruceem Lee, ale dlouho jsme nevydrželi.

Sobota 5.8. – cesta domů

Přípravy na odjezd začaly o půl osmé balením, zatímco Marvin bral ranní sprchu. Některé věci jsem ani nepoužil, i když v polovině týdne jsem myslel, že mi budou chybět, holt rozmary počasí. Do kamarádovy gemmy se vešlo všechno, ale bylo toho nějak víc, nejspíš za to můžou ty lahve vína, karpatské brandy a plechovky Kelta. Martin nám slíbil odvoz do Spišské na EC, tak jsme se rychle rozloučili, napsali krátce do kroniky a přesunuli se před Parkhotel, kde jsme strávili další hodinu čekáním, až se Martin s Danielou sbalí a nasnídají. Mezičas jsem využil k návratu do Tria, kde jsem ještě speciálně poděkoval barmance Mišce za svatou oddanost profesi a rozloučil se s těmi, co vstávali později. Naposledy na Tatraconu jsem se zasmál, když Iveta Fillová couvla do skalky, zarazila se o smrček a při vyjetí zpět urvala jeden úchyt zadního plastového nárazníku o největší balvan v okolí. Odjet s tím mohla v pohodě, snad ho neztratí na nějaké nerovnosti.

Na nádraží jsme se opět shledali se Slávkem a Janou, kteří jeli s námi a taky s Jarkem Lupečkou, který cestoval do Košic. Slávek bohužel už nedostal místenku (my i Jana jsme ji kupovali s předstihem) a tak jsem ho někdy v polovině cesty viděl putovat za volným místem. EC Košičan měl už v SNV 5 minut zpoždění, které dále do hranic narostlo na půl hodiny a do Bohumína, kde jsme měli přeseďat na rychlík, jsme dojeli s 45 minutami sekery. Naštěstí dráhy zareagovaly vstřícně a náš rychlík do Brna na nás čekal a dokonce z deseti minut zpoždění ubral pět. A pak něco povídejte o výhodách EC. Během cesty jsem dočetl další novelu z Pohraničí o Rogeru Schniregovi, velmi povedený příběh, jen škoda, že v doslovu Šlechta naznačil, že po dokončení Gordonovy země už další velký román z Pohraničí nenapiše, jen pár povídek nebo novel. Novelu o Krakovi si nechám na později. Můj další vlak z Brna jel až za hodinu, tak jsem zakončil cestu stejně, jak započala – gáblíkem v KFC u nádraží, kde mě obsluhovala opět blondatá Slovenka, možná dokonce i ta samá. A to je taková krásná tečka za tím naším případem.

Miles Teg

Ale přece ještě něco – příští rok už bude Parkhotel v Čingově kompletně přestavěný (patrová nadstavba úplně všude, společenská místnost s kulečnickem atd.) a pokud nás bude na jubilejním 20. ročníku Tatraconu přihlášeno dost, dostaneme v hotelu dobrou cenu. To je poznámka pro ty, co letos nemohli nebo nechtěli přijet.

Civilizační šok: Vyprávění pojaté jako příručka pro potenciální emigranty

Část pátá: Jak si přepólovat mozek

O učení cizích jazyků kolují různé mýty. Většinu vytvářejí jazykové školy v rámci reklamní kampaně, ale přidají se i emigranti. Třeba povídáním, jak se zařekli, přestali používat češtinu a během tří měsíců v nové zemi rozuměli každému slovu. Zlatý voči.

Další pověra je, že děti jsou malé houby a nasávají nový jazyk téměř okamžitě a bez problémů. Nespoléhal bych na to. Z vlastní zkušenosti i od kamarádů vidím, že je to záhul v každém věku. Děti vyrůstající v dvojjazyčném prostředí jsou dost zmatené a začínají mluvit o půl roku až rok později než jejich vrstevníci a ještě v pěti – šesti letech se jim jazyky prolínají. Jestli chcete vycestovat s ratolestmi ve školním věku, počítejte s tím, že jim bude trvat rok, než se mezi vrstevníky rozmluví. Celou tu dobu vám budou doma nadávat, do jaké tramtárie jste je to zatahli.

Krutá pravda je taková, že jakkoliv intenzivní příprava klasického stříhu s memorováním sloviček, nablýblými doplňovacími větami a minimální konverzací vás na jazykový šok nepřipraví. Můžete se snažit deset let, ale málo platné. Získáte určitou pasivní znalost, přečtete si nápisy na letišti (a díky za to), jenže to je málo. Hodiny konverzace s anglicky mluvícím lektorem jsou lepší, ale ne dokonalé. Lektoři totiž na hodinách automaticky mluví pomalu, nepoužívají hovorové fráze a omezují (i podvědomě) svůj slovník. Na lekci se vám zdá, že rozumíte všemu, jenže když si s lektory sednete v hospodě a oni začnou švitořit po svém, jste mimo. Zvykejte si na ten pocit. Budete si tak za hranicemi připadat následující čtyři roky.

Je známé, že mozek lze přepólovat na novou strukturu jazyka nejlépe v dětství. Kdo emigruje jako dítě do šesti let, bude mluvit jako domorodec. Mezi šesti a dvaceti už to tak snadné není. Někdo se naučí dokonale, někomu zůstane znatelný přízvuk (i když jinak mluví bez chyby). Od dvaceti nahoru už se těžko přijímají jiné vzorce řeči. Občas chybí fráze a přízvuk nedokážete zamaskovat, ať se snažíte sebevíc. Od třiceti nahoru, což byl můj případ, je to na draka. Struktura mateřského jazyka je na pevno zadrátovaná do šedé kůry. Člověk otrocky překládá fráze z mateřštiny a nikdy si není úplně jistý jestli to, co řekl, je správně. Elegance veškerá žádná, o jazykových hříčkách a vtípcích si můžete nechat zdát. Zůstanete nadosmrti omezení (doslova), ale až zvládne základní konverzaci, dá se s tím přežít.

„Cože,“ zaječeli teď někteří z vás. „Konverzace je ti málo? Kdybych já uměl tak anglicky, budu si vyskakovat!“ Taky jsem mě podobný pocit, když si kamarádka po ročním pobytu v Kanadě (bylo jí dvacet) povzdechla nad svou chabou angličtinou. Rozdíl mi došel, až když jsem se přesunul za oceán sám. Je to prosté. Když je člověk jen na dovolené, pak má nižší nároky. Jenže získat práci, byt, usadit se a zapadnout mezi domorodce, to chce trochu víc. Jak rostou vaše jazykové schopnosti, budou narůstat i vaše očekávání. Zvlášť jestli v cizích krajích hodláte zůstat do důchodu.

Nedávno jsem pročetl své pracovní deníky z prvních dnů v laboratoři. Angličtina byla docela srozumitelná, vzpomínám si, že jsem byl schopný lámaně konverzovat se spolupracovníky. Taky si však pamatuju, že jsem vyjednával zavedení telefonní linky a ani po pátém zopakování jsem nebyl schopen pochopit, co po mně operátor chce. Když už to bylo příliš trapné, všechno jsem odsouhlasil a doufal, že to nějak dopadne.

Druhý měsíc po přiletu jsem měl první odbornou přednášku, diskuse byla místy zoufalá. Ať už máte zdravého sebevědomí sebevíc, v takových chvílích na vás handicap dosedne. Naštěstí je Amerika zemí přistěhovalců. Amíci jsou zvyklí na ledacos a chápou, že každý není perfektní. Kostrbatý projev se toleruje, hlavně že si rozumíme, výzkumná zpráva s přišernýma hrubkama je OK, hlavně že to je věcně správné. Nenechte se však ošálit, projev je důležitý. Schopnost přesně se vyjádřit a popsat podstatu problému je důležitá pro vědu, i pro kariéru. Kdo se naučí jazyk, má postup k vyšším funkcím otevřený. Kdo mluví i po letech posunky, systém se před ním uzavírá. Jednou si mi čínský kolega posteskl, že ho nepovyšují. Bylo těžké mu vysvětlit, že to má svůj důvod. Nebyl schopen mi rozumět.

Počítejte s tím, že začátky budou krušné. Já chodil první rok z práce plačky. Občas jsem měl dojem, že jsem se chytil, aby mě následující den vrátil do reality. A v okamžiku, kdy budete bojovat s depresí, vám přijde email z domova, ve kterém vám kamarádi budou vaši angličtinu závidět.

Zhruba za rok nastává první zlom. Začnete rozumět dostatečně dobře, abyste sledovali seriály v televizi. Za rok a půl jsem byl poprvé v kině. Do té doby to nemělo cenu, bylo lepší půjčit si DVD, tam jsou titulky a vždycky je možné vrátit scénu kousek zpátky. Po dvou letech jsem si nemusel pečlivě připravovat každou otázku, než jsem se odvážil zeptat na pracovní poradě. Třetí rok člověk začne rozumět starým písničkám v rádiu a s překvapením zjišťuje, že texty jsou neuvěřitelné koniny. Po čtyřech letech se znalost jazyka stabilizuje. Pořád vás překvapují různé věci a když začnou Amíci drmolit, tak se nechytáte. Nicméně jste schopní zařadit si nezbytné věci pro život a další motivace pro učení mizí. Pokud aktivně nečtete, nemusíte v práci neustále konverzovat a doma mluvíte česky, vaše angličtina stagnuje. Pasivní znalost se ještě zlepší, ale smiřte se s tím, že i po dvaceti letech budete mluvit stejně kostrbatě a s tvrdým přízvukem.

Dokud jsem to nepocítil na vlastní kůži, nevěděl jsem, že zmatení jazyků nás zasáhne i přes děti. Můj první syn se narodil v Massachusetts a až do tří let vyrůstal doma s maminkou, tedy v česky mluvícím prostředí. Koukal sice na pohádky v televizi, tak nějak jim rozuměl, ale anglicky nemluvil. Až jsme měli strach, že bude mít ve škole problém. Sotva přišel do školky, začalo se to obracet nevidanou rychlostí. Za dva měsíce začal používat doma anglické fráze. Po roce už mu jdou od huby lépe, než čeština. Když mu připomemene, aby doma mluvil česky, začne odmílovat anglicky.

Můj mladší syn je na tom ještě hůř. Po vzoru bráchy začíná mluvit přímo anglicky. Tuhle situaci známe z ostatních českých rodin, funguje to všude podobně. Mladší sourozenec český sice rozumí, ale mluví „mateřštinou“ minimálně. Když mu domlouváte, dívá se nechápavě. Proč by mluvil jinak než všechny ostatní děti kolem? Počítejte s tím, že je to nezvratný proces. Vaši rodiče budou brblat, že se s vnuky nedomluví, budou vám slzet na rameni, ale nedá se s tím nic moc dělat.

Před pár lety mi kamarád v emailu radil, že pokud mě nechají, ať raději ještě pár roků zůstanu v Americe. Problém však není zůstat, ale vrátit se. Bohužel, okno k návratu se přičiněním dětí rychle přivírá. Kolem šestého roku začnou se školou v angličtině a nebudou znát spoustu ekvivalentů v mateřském jazyce. To není malíčkost. Já jsem se naučil biochemii a genetiku až v Americe a teď i v Čechách raději přednáším anglicky, abych si neuřízl ostudu. Někdy kolem osmi-deseti let děti usoudí, že ten pitomý mateřský jazyk (ve kterém si nejsou jisté) je nějaký trest, který na ně rodiče seslali. S příchodem puberty ho (je) začnou nenávidět a zařeknou se úplně. Můžete se snažit, ale z češtiny zůstanou jen trosky. Pokud je navíc posíláte na povinné prázdniny do té divné země v Evropě, můžete v nich vypěstovat dávivý reflex. Návrat domů? Těžko. Vaše ratolesti jsou doma v Americe.

Nakonec dostane zmatení jazyků každého, i vás. I když se po třicítce člověk nikdy novou řeč opravdu nenaučí (Kundera je výjimkou), začne v izolaci trpět jeho mateřština. Že se mateřský jazyk nedá zapomenout, je další mýtus. Tak jako neobratně překládám fráze z češtiny do angličtiny a vychází z toho legrační zpotvořenin, začíná to fungovat i opačně. Když si děcka snaží něco vyřvat, žena jim odsekne „Takhle to nepracuje“. To je doslovný překlad z angličtiny: „It does not work that way!“ Správně se češky říká: „Takhle to nefunguje!“ Moji kamarádi často používají spojení „Deset roků zpátky...“, „Ten years ago...“, a já si vzpomenu na hodiny angličtiny „Děsňat gadov tamú nazád...“ Ať to je rizismus nebo anglicismus, správně to má znít „Před deseti lety...“

Jestli už máte koupenou letenku a já vás svými prognózami vyděsil, tak se uklidněte. Třeba máte výjimečné schopnosti. Nebo jste žena, ty využívají řečová centra efektivněji než muži. I moji polovičce sedí angličtina líp než mně. Někomu to prostě jde a vy můžete být ten šťastný případ. Občas mě fascinuje česká výslovnost „Tzér íz...“ a to, že někteří jedinci nejsou i přes desítky let praxe schopni strčit jazyk mezi zuby a vyloudit ze sebe příslušný zvuk. V průměru však Češi mluví dobře. Asi jsme přece jen muzikální národ a slyšíme se víc než Indové, na jejichž kulometnou angličtinu jsem trochu alergický, nebo Číňani, kteří navíc nerozeznávají rody.

Takže nezoufejte. Don't panika. Jde to pomalu, plíživě a nezřetelně, ale nakonec budete v ourajtu (hybrid OK a All right). Vaše schopnosti se časemlepší a nakonec si začnete s novým jazykem i hrát. Co třeba doslovně překládat vlastní jména? Víte, kdo je Jiří Křoví, Pavel Novák a Eliška Krejčí? No přece George Bush, Paul Newman a Elizabeth Taylor. Lze to aplikovat i na zvířata, beruška (ladybug) je slečnabrouk a motýl (butterfly) máselná moucha. Nakonec dojde i na indiány. Historie tvrdí, že Ameriku objevil Kolumbus. Kolumbus tvrdil, že objevil západní Indii. Karibské ostrovy, kde přistál, si dodnes uchovaly

název Západní Indie (West Indies) a původním obyvatelům Ameriky se stále říká Indové (Indians). Když bylo jasné, že se Kolumbus spletl, musela angličtina řešit lingvistický problém. Aby rudokožce odlišila od skutečných Indů, použila adjektivum American Indians - američtí Indové. A rázem bylo jasno.

Jazyk vás nepřestane překvapovat nikdy. Mně až při četbě dětských lepirek došlo, jaký je zmatek v říši zvířat. Náš pes štěká haf, haf, americký arf, arf. V Čechách žába kuňká kvak, v angličtině je to citoslovce rezervované pro kachny. Žába dělá ribit, ribit! Přesmyčka nastává u ovcí a koz. V češtině bééé a mééé, v Americe naopak. Fakticky, ovce mééé, koza bééé. Česká kráva dělá būů, americká můů. Výslovnost nemají perfektní, ale alespoň se snaží. Zato kohouti se domluví těžko, český dělá ky-ky-ry-ký, americký ko-ko-důdl-dů.

Nakonec se nový jazyk stane vaší součástí, i přes některá omezení. My Češi třeba špatně rozlišujeme mezi V a W. V češtině je to stejný zvuk, v Angličtině se však V vyslovuje ostře s tenkými rty a W se rty do koučku jako UW. Jestli se vám ten rozdíl zdá minimální, tak si zkuste požádat v restauraci o vodu (water). Když vaše „votr“ vyloudí jen zmatený výraz v číšníkově tváři, zkuste „uwode“.

Vodu vzal čert, setkáte se i s horšími problémy. V Čechách si dívky namlouváme. Slovní základ napovídá, že verbální projev při tom hraje důležitou roli. Zkuste si však namluvit dívku v cizím jazyce. Měli jste vždycky v zásobě sarkastické hlášky, rychlé repliky, vtipné narážky? Ten svět se pro vás právě uzavřel. Až začnou vaše hormóny po pár týdnech v cizině řídit a budete hledat výpomoc na víkend do postele, může to být až víkend napřesrok. Mně trvalo dva roky, než se mi v konverzaci podařil první vtípek a dotyčná se zasmála. Dodnes jsou takové chvíle vzácné. Můžete být velice dobří, můžete mít projev skoro bez přízvuku a bez chyb, a přece to není ono. Trefné hříčky se rodí ve vyšších sférách lingvistických struktur. Smiřte se s tím a naučte se flirtovat jinak. Nebo si přivezte z domova manželku.

S tím, jak se budete učit novému jazyku, začnete víc přemýšlet i o tom mateřském. Na Harvardu probíhal kurz českého jazyka. Někteří jeho absolventi se rozjeli vyzkoušet nově nabyté schopnosti do Čech. Když se vrátili, překvapili nás zajímavými postřehy. Měli třeba problém s nespisovným jazykem. Spišovným výrazům rozuměli, ale když jim někdo řekl, „To je hezký“, byli mimo. Nám to připadá jako jednoduchá změna koncovky, která by neměla ubrat slovu na srozumitelnosti, ale Amíci byli totálně mimo. Nebo se divili, proč jezdíme do Itálie, do Ruska, do Polska, ale taky na Slovensko. Proč ne do Slovenska? Nevěděl jsem, co jim mám na to říct.

Přijetí nového jazyka je příjemné, ale má i své záludnosti. Kamarádka mi vyprávěla následující příhodu. Žila v Americe už dlouho a zvykla si, že všechny Čechy ve svém okolí zná. S nimi mluvila česky, zatímco na ostatní (nové tváře), automaticky aplikovala angličtinu. S tímto pevně zafixovaným zvykem se jednoho dne vydala do Čech. Na Ruzyni se ještě chytala, ale na Hlaváku jí došlo, že jí nikdo nerozumí. Zpotily se jí ruce a s bušícím srdcem, protože ho neznala, zkusila oslovit stánkaře v mateřštině. Fungovalo to! Rozuměl česky! Ten dobrý muž jí naservíroval párek a netušil, proč ta ženská tak září štěstím.

Část šestá: Kdo je vlastně Američan?

Faktem je, že existuje na světě jen pár zemí, kam se dá emigrovat a najít nový domov. Zkušení světoběžníci tvrdí, že jsou to končiny patřící do bývalého britského impéria, USA, Kanada, Austrálie a Nový Zéland. Možná je to dané historií, prázdnými prostory nových kontinentů, nebo tím, že anglosaská společnost je otevřenější než ostatní. Řada našich kamarádů prošla různými štacemi (Německo, Švýcarsko, Rakousko, Francie...), a přestože se zkoušeli začlenit, nějak to nešlo. Buď za to mohly přísné imigrační zákony, nebo svehpé civění domorodců. Po čase se všichni zmínění sebrali a putovali o dům a kontinent dál. Skončili až v zemi zaslíbené, v Americe.

Anglosaská kolonizace Ameriky začala v sedmnáctém století. V Massachusetts se první Poutníci vylodili roku 1620. Byla to parta puritánů v legračních kloboucích a z první stovky přežila zimu jen polovina. Ti ostatní vydrželi jen zákrakem a díky historicky fatálnímu omylu svých sousedů, amerických Indiánů, pardón, Indiánů. Ti špatně zvážili pro a proti a zbědovaným bílým tvářím dali trochu jídla a naučili je pěstovat kukuřici. S pomocí pořádné dávky náboženského fanatismu to nakonec puritáni dokázali a Novoanglická kolonie, v porovnání s konkurenční Virgínií, vzkvétala.

Angličané se neusidlovali v Americe sami. Z jihu pronikali Španělé, ze severu se přes Velká jezera tlačili Francouzi. Virginskou a Novoanglickou kolonii oddělovali delší dobu Holanďané, než se pod hlavními anglických děl dobrovolně zařadili a svůj Nový Amsterdam přejmenovali na New York (1664).

Dodnes je znát, že Amerika je zemí přistěhovalců. Často se mi stává, že se lidé (přátelsky) ptají odkud pochází můj přízvuk. Když jim to prozradím, říkají: „Já jsem třetí generace imigrantů z Polska, Itálie, Irsku, Portugalska...“ a podobně. Na rozdíl od Čechů, kteří sedí na Vltavě od nepaměti, je každý Američan odněkud, a pořád si to pamatují. Podle údajů z roku 2000 uvedlo 15.2% obyvatel USA, že jsou potomci přistěhovalců z Německa, 10.8% z Irsku, 3.2% z Polska, 3% z Francie, 1.6% z Norska a tak dál. V případě potomků Čechů-Slováků jsou méně jasné, protože 0.4% uvádí původ český, 0.3% slovenský a 0.2% československý. Když sečtu všechny dohromady a vezmu za základ 281 milionů obyvatel USA (r. 2000), vychází mi dva a půl milionu. Kdyby se všichni vrátili domů, byl by problém s vymíráním českého národa vyřešený. Teď jen jak je přilákat.

Byly doby před první světovou válkou (1880-1910), kdy přicházelo do Ameriky víc lidí z německy mluvících zemí než Anglosasů. To už byla angličtina tak pevně zakořeněná, že se nový jazyk v USA neprosadil. Možná i proto, že se pod těmi čísly skrývalo i hodně Čechů a Slováků z Rakouska-Uherska, a těm němčina k srdci nepřiřostla. Ve třicátých letech dvacátého století se Československo dokonce vyhoupllo až na desátou příčku v počtu přistěhovalců do USA. Za velké krize odešlo za lepším životem z našeho státu neuvěřitelných 492 tisíc lidí.

Imigrace dodnes nekončí. Každých 37 vteřin přijde do USA nový imigrant. V roce 2002 se legálně přistěhovalo přes milion duší (nelegálové se počítají hůř, ale klidně přihodte další milion). Začínají s pracovním nebo studijním vízem, ale může se

stát, že se stanou šťastnými držiteli Zelené karty (trvalé pracovní povolení v USA). O Zelenou kartu (která není zelená, spíš růžová se stříbřitými hologramy) může formou loterie požádat kdokoli na světě. Stačí vyplnit pár papírů a poslat na federální vládu s kolkem. Každý rok se uděluje přes padesát tisíc povolení. Když vás vytáhnou z klobouku, můžete si balit. Je libo Florida, New York, Kalifornie? Vyberte si, kam vás srdce táhne, a zkuste polapit svůj americký sen. Najděte si práci a zůstaňte, jak dlouho chcete. Nejlépe navždy, daňový poplatníku.

Systém imigrace sice praská ve švech, ale funguje to. Respektive fungovalo. Mám pocit, že pár maniků jedenáctého září 2001 přispělo do ozubených koleček hrst drčeného korundu. Po desetiletích (vlastně staletích) relativní benevolence se Amerika zase uzavírá do sebe. Jedním z efektů je to, že je stále těžší najmout vzdělané pracovníky v technických oborech. Dosud si USA, kde každým rokem klesá počet vystudovaných matematiků, fyziků a chemiků, vypomáhaly importem. Teď federální vláda vymyslí nové kvóty a podmínky pro udělování víz. I když si firmy najdou vhodného kandidáta ze zahraničí, ještě to neznamená, že na něho v dlouhé frontě čekatelů dojde. Já jsem se přesunul za velkou louží v letech konjunktury, teď už to tak jednoduché není.

Když jsem vypočítal, kolik Čechů se jen ve dvacátém století odstěhovalo do Ameriky, vypadá to, že bych je měl na ulicích potkávat v celých tlupách. Jenže to není tak jednoduché. V Texase se třeba pořádají české pivní slavnosti, při kterých krajani pečou kolaches (koláče, to s na konci je množné číslo :-), ale češky už nemluví. V Chicagu, městě českých a slovenských přistěhovalců, jsem nenašel jedinou českou hospodu. Vypadá to, že se krajani roztavili v gulášovém kotli beze stopy.

Existuje pár Masarykových klubů (i v Bostonu), kde si pokecáte česky, ale brzo zjistíte dvě věci. S většinou členů se mίjíte o jednu až dvě generace a o komunistických pučích v letech 1948 a 1968 toho víte zatraceně málo. Jestli se chce člověk pobavit v mateřštině s vrstevníky, musí hledat jinde.

Když jsem si první den v novém zaměstnání potřásl rukou s indickým kolegou Manyvasakamem a prozradil mu, odkud jsem, plácl se do čela a radostně povídal: „Z Čech? Můj kamarád z Harvardu je taky odtud! Toho budeš znát!“

Chvilí jsem uvažoval, jestli i přes svůj doktorát z molekulární biologie není trochu pomalejšího myšlení, když si myslí, že budu znát každého Čecha. Jenže pak na mě vypálil: „Jiri Aubrecht!“

„No jo... Toho znám,“ zaskočilo mi.

Když jsem nastoupil na klinickou farmakologii na Karláku, v mém stole byl zamčený šuplík označený tímto jménem. Po dvou letech mi došla trpělivost a už jsem se chystal šuplík vypáčit. Naštěstí se Jirka pro své věci zastavil s tím, že odjíždí do Ameriky. Podruhé jsme se díky Manyvasakamovi potkali v Massachusetts.

Tahle příhoda ilustruje teorii, že každý zná každého. Řekněme, že máte stovku přátel. Každý z nich má stejný okruh lidí, takže přes jednoho prostředníka máte kontakt na 100 x 100, neboli deset tisíc jedinců. I lidé v druhé vrstvě mají samozřejmě své známé, a tak to jde dál, až do pátého kolena. To už jsme v řádu deseti nul, takže získat kontakt na každého živáčka na

NEHVĚZDNÝ NEBULVÁR, čili cestování, Parcon a Den horníků,

který v Mladé Boleslavi - a v Kránsnovsi taky - vůbec neznáme. O Parconu budou psát mnozí z nás, zasažených specifickou atmosférou tohoto ojedinělého setkávání. Ač jsem se Neratovci jen mihla, osud mi dopřál zřít jak veličiny, tak přátele a známé. Podotýkám, že zráni jádra fandomu je pozoruhodné, neboť nějak souvisí s doposud neobjevenou teorií jakési superspeciální relativity. Oni totiž někteří snad vůbec nestárnou a já si ještě týden před Parconem myslela, že ano!

Opustila jsem krásnovské bezpečí a ihned začala zaznamenávat zvláštnosti našeho světa. Snadno unikají člověku, přemisťujícímu se soustavně. Pronikla jsem až daleko, až na sever naší zemičky. Most je podstatně větší, než jsem se původně - už od devítiletky - domnívala. Je dokonce větší, než čtyřicetitisícová Boleslav. Donedávna jsem podstatnou část severních Čech chápala jako oblast z větší části neznámou, ba neprozkoumanou. Taky začouzenou, nezdravou a rozloženou pod těžními věžemi a kouřícími komíny elektráren. Informace jsem postupně načerpala z hromadných sdělovacích prostředků. Avšak v získávání poznatků jsem nějak ustrnula, protože současné Mostecko je oblast náramně pohledná. Hlavně chválím pěkně boubelaté, obzor lemující Krušné hory. Můžou sméle konkurovat Krkonošům nebo Jizerkám.

Most mě zaujal, neboť je to místo pohodlné, sdostatek naskombinované se zelení a parky. Je vybavené spoustou hypermarketů a kruhových objezdů. A natolik přehledné, že mezi bloky, jak se tamní paneláky jmenují, bloudím jen nepatrně a sama se i najdu. Dominantou výhledu ze sídliště je hrad Hněvín, který nevypadá jako památka. Stojí na kopci, je úpravný, z devatenáctého století a je v něm restaurace. Zbytky starého Mostu jsou stejné jako obdobné čtvrti v jiných městech. Tam, kde stávala většina původního města, je rozměrná díra. Povrchová vrstva zeminy je pryč, uhlí rovněž. Už tam není šachta.

planetě je možné přes pouhé čtyři prostředníky. Podle mých zkušeností tahle teorie funguje bezchybně. Když si budete budovat v cizině síť sprátených Čechů, musíte získat jen první kontakt. Zbytek se nabalí sám.

Američané nejsou tak homogenní jako Češi. Například není tak samozřejmé být bílá tvář. Naivně jsem si myslel, že promíchané rasy jsou jen v Americe a možná v Brazílii, ale návštěva Stockholmu mě vyvedla z omylu. I kouty Evropy se už začínají prolínat se zbytkem světa. Žít v takové mozaice odstínů kůže mi dnes přijde normální a zajímavé. Zvykl jsem si natolik, že mě na návštěvě v Čechách rasová čistota zaráží. Jak je možné, že kromě cibulců a kapsářů v tramvaji číslo 22 vypadají všichni tak zatraceně česky? Začínám mít podezření, že někde za humny máme soustředovací tábory (concentration camps), kde ty snědé a šikmooké šikovně přemlouváme, aby táhli dál. Nemyslím si, že by Češi byli větší rasisti než ostatní, ale přistěhovat se do Čech dá asi větší práci než do jiných zemí.

Na koncertě v Bostonu jsem pozoroval školou povinné holčičky v konverzaci. Jedna bílá, druhá žlutá, třetí černá. Nebyl

Vytěžené povrchové doly se rekultivují. Vznikají i jezera. Na místě původního Mostu má šplouchat vodní plocha větší než Mácháč.

Most je šachtami obklopen. Jejich jména mým středočeským uším nic nového neřeknou až na to, že ze Švermy, kterého já znám jako hrdinu s vazbou na Mn. Hradiště, se v mosteckém podání stává ta Šverma. Asi proto, že v blízkosti se nachází šachta Armáda, tedy opět název rodu ženského a vůbec - ženského rodu je i podstatně jm. šachta. Zpočátku jsem se udatného Švermy a jeho mužství zastávala, ale moje uši už si zvykly.

Vysledovala jsem i jiná jazyková specifika. Kdo by se, stejně jako já, domníval, že fáračky jsou kalhoty či dokonce montérky, ten je na omylu. Jsou to pracovní boty. Tenhle výraz neznal nikdo z dotázaných krásnoveských. Housenka, to je v Mostě buldozer, představte si. Šachta je totéž, co je pro boleslavské povrchový důl. Hlubina je to, co v Boleslavi chápeme jako šachtu, tedy hlubokou díru do země, vzniklou kvůli kopání uhlí. Perličkou je z němčiny zkomolený výraz vant, tedy stěna v dolovaném území, a to stěna buď hliněná, nebo i z uhlí. Jsou vytvořeny několikametrové schody, protože obrovský stroj to všechno najednou nevyhrabe. Posunuje se a já, když jsem šachtu spatřila na vlastní oči, pomyslela jsem si, že tak nějak by mohlo vyhlížet peklo. S tímhle názorem se iniciativně ztotožnila i část mé středočeské a automobilovým průmyslem rozmazlené rodiny.

Kromě severních Čech zabrousila jsem i do západní části naší země. Nepřipadala jsem si jako prezident na inspekci, protože já vím, že u nás je hezky všude. Taky jsem ve vesnici přibližně velké jako moje milá Krásnoves dokázala zabloudit snadno a rychle. Zmátla jsem domorodce, kteří se domnívali, že k nim jde návštěva. Já jen hledala správnou cestu. Vyběhli,

mezi nimi žádný rozdíl. Všechno rodilé Američanky, bezchybná angličtina, stejný civilizační základ, stejné džiny, iPod, mobil. Byl jsem možná jediný, komu se na té trojici zastavily oči. Pro všechny ostatní to byl všední pohled. V Čechách se však takový hlouček hned tak nevidí.

V naší čtvrti na malém městě bydleli ještě před pár lety samí Amíci a pár Asiátů (s americkým pasem, pochopitelně). Po nás se tam začali hromadně stěhovat Indové. Nejdřív jedna rodina, pak tři, deset, a teď už je to skoro polovina domů. Začíná to připomínat předměstí v Bombaji. Je to taková naše cikánská čtvrt, jen s tím rozdílem, že Indové jsou příjemní a většina má doktorát v počítačových vědách, nebo gynekologii. Pokud vám však pohled na snědé děti drásá nervy a pobrukujejte si při jejich povykávání refrén Bílá liga, ještě to stěhování za oceán rozmyslete. Sdružení Kuklux klan (vyslovuj kju klax klen) a jiná podobná už beznadějně vyšly z módy.

Martin Gilar

Poznámka korektora: Mj. jsem opravil psaní velkých písmen „Anglicky“ a „Čeština“ - takhle to nepracuje...

kulili oči a málem by postavili na kafe. Takovým šokem jsem pro ně byla na pěšině, která končila v houštích a nikam dál do civilizace nevedla.

Přesto přiznávám, že nejvíc mě okouzly mostecké paneláky. Při prvním pohledu na město, kde se sídliště bělostně vyjímalo na pozadí hor, jsem netušila, jak prozaický bude pohled zblízka. Podél domů poházené odpadky se smutně vyjímají na trávníku, který ani náhodou nehodlá vyrůst do venkovské bujarosti. Zaznamenala jsem, že pohled na Chanov je úděsnější, než pohled na Maticíni ulici. V Chanově by mohli filmaři bez větších nákladů natáčet SF o temné vizi budoucnosti naší planety, případně vesmíru.

Strana, která nás vedla v druhé polovině minulého století, aby nás pak nahonem opustila, dokázala zbavit Most kostelů. Zbyl ten slavně přestěhovaný, se špatně otočeným oltářem. V Mostě jsem taky potkala nejvíc hrdých bezvěrců. Jestli to nějak souvisí s absencí svatostánků, to tuším jenom matně. A nakolik se všeobecný ateismus váže k nepořádku a projevům vandalismu, nedokážu odhadnout. Tento jev by mohl zasahovat až na pole SF, či dokonce k odborníkům.

Strášákem, který ze všeho nejvíc připomíná slavného Freddieho, je pro mostecké pejskaře tamní městská policie. Pochopila jsem, že její hlavní specialitou je udílení pokut. Stačí dopadnout třeba i maltézáčka bez vodička a je to. Vyprodukuje-li domácí mazlíček hromádku na místě k tomu určeném, je to za peníze. Pejsek je přistižen, majitel platí. Místa ke konání psí potřeby neurčená jsou vlastně všechna, tudíž jsou psí tentononc i tam, kde by to člověk zaručeně nečekal. Nostalgiicky jsem zavzpomínala na krásnoveské, soustavně někde pobíhající a při každé příležitosti kopulující psy. Tady se s pejsánky procházíme pěkně spořádaně dokolečka kolem paneláků a to až do úplného zblbnutí chovatelů i zvířat.

Most má jednu velkou vadu. Je přespříliš sídlištní. Tady nenarazíte na pláček, kde táta hrával kopanou, neřeknete, že tamhle za rohem stávala hospoda, kam chodivá tancovat dědeček s babičkou. Absence vzpomínek, zakletých do míst a zapsaných do kamenného zdva, to je základní nedostatek Mostu. Můžeme předělávat budoucnost tím, že přehodíme výhybky současnosti, ale vzdávat se historických okamžiků, toho, co člověka poutá k jeho světu, to by se nám nemuselo vyplatit.

Mou venkovem poznamenanou dušičku taky ohromilo, že pokutou se trestá i chůze po městské zeleni, tedy po tom, co ve své podstatě ani nějak zvláštní zelení není. Na dvoře ve Vsi na tom parkujeme auta. Jen po cestičkách, opakují si a přeskakují pohozené pet lahve a injekční stříkačky. Tenhle svinčík asi do kompetence policie nespadá. S feťákem by mohla být větší fuška než s mírumilovným pejskařem.

Den horníků je třešinkou na mosteckém dortíku. Nehorník se k němu připele jen náhodou. Dostane-li se do přízně oprávněné osoby, tedy zaměstnance šachty. Na mosteckém hipodromu foukalo, ale moje srdíčko bušilo pod dojmem čehosi nedefinovatelného a už jen vzdáleně přítomného. Vnímala jsem chlapské spojenectví, které tam bylo cítit úplně všude. Tento jev pravděpodobně neunikl nedávným mocipánům. Možná to byl důvod oslabení, vyplývajícího z beznaděje

nezaměstnanosti, která oblast mučí a deptá. „Muska“ mívala šestnáct tisíc zaměstnanců. Zbývají jen čtyři. Nedávno si vůdčí osobnosti nepochybně uvědomily, že existují skupiny občanů, které by utahování opasků spravedlivě rozhořčilo. Tehdy nám shora namlouvali, že špinavé peníze neexistují. Během oné éry malých českých gründerů se propagoval útlum těžby a přimotopy. Hornický den ale odstraněn nebyl. My, věci neznalí, si díky tak úžasně akci smíme alespoň v jediném odpoledni připomenout potlačenou slávu stavu, příjmem provoněného testosteronem.

K dostání byla spousta věcí. Guláš mi chutnal velice. Nápoje byly k dostání na každém kroku, a to i pivo. Kulturní požitky se nabízely rovněž – a ne ledajaké. Mému infantilnímu založení nejvíc vyhovovali Maxim Turbulenc. Podtextem svátečního odpoledne byla dobrá nálada, ale i nostalgické připomenutí epochy, mizící v nenávratnu.

Je to SF převedená do reálu. Moje oči viděly Most, jenž znamená šachty – a naopak. Co bude pak, za pár let, až naše civilizace spolyká veškeré uhlí? Kvůli neukojitelnému hladu po energii jsme změnilí tvář Mostecká. Umíněně předěláváme podobu všeho, co se dá – a někdy prý k lepšímu. V jednom z několika katastrofických procvotů bylo řečeno, že konec světa nastane, až bude Země oběhnána dráty, nepoznáme léto od zimy, muže od ženy a vozy budou jezdit bez koní. O tom, že zem obrátíme naruby, se tam – zaplať Pán Bůh – nemluví.

Libuše Čermáková

Skon 2006

Strach má stejně jako jakákoliv jiná emoce mnoho podob. Určitě jsou takové, na něž byste rádi zapoměli a ještě více těch, které byste nikdy nechtěli prožít. Přesto vám strach už mnohokrát zachránil život a ještě mnohokrát to udělá. Byl nám dán do vínku proto, aby nám pomáhal, pokud se s ním naučíme zacházet. Ale je to těžké, strach vzbuzuje zase strach, a tak se může snadno stát, že jeho dar nedokážeme plně ocenit. Pojďte se s námi podělit o to pozitivní, co přináší. Za pocitu jemného mrazení se s námi ponořte do světa hororu a temné romantiky.

Setkání se uskuteční 3. – 5. listopadu v Praze v budově gymnázia Radotín. Čeká vás víkend plný hrůz a strachu v podání známých i méně známých existencí povstalých z rovů. Podělí se s Vámi o hrůzné zážitky nejen z tohoto světa. Čekají Vás komentáře o zombie tématice, upírech, demonech i dalších příbězích z krypty. Průvodce po druhé straně, potrava pro mrtvé tělo zajištěno a nevšední posmrtná zkušenost v podání výtvarnice Dany Sahánkové jen doplní atmosféru...

Celkový program a kompletní navigace přes řeku Styx naleznete na webové stránce <http://www.skon.wz.cz>.

Poslední vzkaz vyrytý na prastaré desce jen hlásí.

Je výhodné se registrovat předem - sleva 50 Kč na vstupném. Kdo přijde ve stylovém kostýmu má dalších 50 Kč slevu. Plné vstupné bude činit 200Kč. Registrujte se posláním mejlu na adresu LSVITKOVA@osoud.pha5.justice.cz do předmětu napište SKON a do zprávy počet registrovaných osob+jména (stačí přezdívkou)+věk. **Lyrel a Regis, pořadatelé dýchánku**

KWARK

6/2006

Cesta do hlbín hrdinovej duše

o čo všetko prichádzame zdanlivo zbytočnými kučerkami opisov.

Už jen Titus bez opisov stráca plynulosť textolabyrintu. Je to text polámaný na mozaiku výjavov. Nevýslovne pôsobivá atmosféra, úžasné obrazy, pôsobivé vety, ktoré chvíľku bolia a chvíľku hladia. Je omnoho osobnejší než prvé dva diely. Titus miestami akoby bojoval aj za autora a s autorom.

Text je publikovaný pozostalosti, vyznieva ale pozoruhodne celistvo. Pravdaže, pokiaľ máte radi Kafku, surrealizmus a expresionizmus. Aspoň trochu.

V súvislosti s neukončenosťou diela ma zaujala editorská poznámka editora, pána menom Langdon Jones, ktorý odviezol kus obrovskej práce. Napriek tomu si však myslím, že vypustenie mien postáv, ktoré Titus nestretol bolo podľa mňa zbytočné, Titus sa totiž pohybuje

Už jen Titus je cestou bez konca. Autorov boj s víziami naznačuje možno skryte autobiograficky boj s Parkinsonovou chorobou. Fantastika predstáv a obrazov tu víťazí nad fantastikou motívov. Dielo dýcha dekadentnou atmosférou blúdenia. Postavy majú nejasné motívy, zahmlené sociálne určenie, vynárajú sa z nebytia a kľžu doň zasa... zdanlivo zľahka náhodne, sled surrealistických obrazov je však korigovaný vôľou autora utvoriť a udržať celistvý tvar.

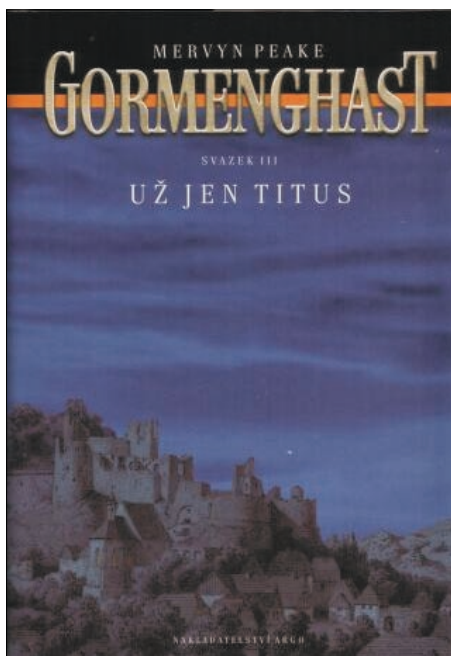
Slobodné slovo a obraz v ohraničenom útvere – to je to čo nemohlo neinšpirovať Miévilla.

Výjavy a veci podané zvonka, kľžu zdanlivo nelogicky, prevláda metafora nad metonymiou. Prezdobený text by sa mal zrútiť sám do seba do zhluku nezrozumiteľností, Peakovi sa ho však darí udržiavať jasne štrukturovaný. Teda...do určitej miery.

Odehod od hradu zobrať Titovi centrum. Pochod odnikiaľ nikam čitateľov ochudobňuje o pomalú, rozvážnu charakteresbu. Nieto tu popstáv monumentov ako boli Koncíf či Barkantin. Juno a Kušnivoj nie sú adekvátnymi náhradami. Vynárajú sa odnikiaľ, miznú do nikam. Nie sú sprevádzané pomaly, komótno navodeným dojmom mýtizovanej večnosti. Na pomalé rozvíjanie v štýle príbehov 19.storočia nieto času. Text sa sevrkáva a sústreďuje okolo hlavnej postavy, ktorá je jeho myšlienkovou i dejovou osou.

Gotický román s vetvami príbehu ustupuje silne subjektívizovanému živilu avantgardy. Kráčame po ceste s hrdinom, hrdinom i jeho vedomím.

V treťom zväzku diela silnie groteskný prvok. Obrazy, výjavy a postavy sú „obnažené“ o košatenie opisov. Príbeh bol autorom opustený ako rozpracovaný. Kostra je vcelku hotová. Až teraz však vidíme

v priestore na hrane medzi svetom dnu a svetom von, medzi dušou vesmírom, aby zistil, že jedno je druhým.

Gormenghast nachádza v sebe a vo svete zasa seba.

Vybojoval svoj boj, aby stratil odpovede a odišiel hľadať otázky.

Ako som už naznačil, priaznivci uceleného príbehu z prvých dvoch častí budú sklamaní, v treťom zväzku sa dej drobí a miestami mizne v obrazoch. Príznačne miznú názvy kapitol, také typické pre klasické romány 19. storočia, nahrádzajú ich čísla. Jeden a cesta. Dva a mesačný svit, odrážajúci sa od kroviek chrobáčika. Tri a vzlakajúce slnko.

Atmosféra podivne triezvych podivností a nádhерnej temnoty plnej dychtivo neskrótých slov, víťazí.

V tom diele sú u Peaka slová tvormi a tvory slovami, dnu je von a von je dnu – a hranica je veľmi, veľmi vratká.

Miloš Ferko

Mervyn Peake, Gormenghast svazek III Už jen Titus, orig.: The Gormenghast Trilogy, Titus Alone, preklad Dominika Křestanová, Praha Argo 2006, 220 str., 433 sk

Mimořádný zpravodaj CKČ

Mlok jede do světa

Před pár lety jsem docela vážně uvažoval, zda má vůbec ještě cenu vyhlášovat CKČ i na Slovensku. Přes hranice doputovalo prací, že by je jeden spočítal na prstech špatného dřevorubce, a komentovat objektivně jejich kvality by zadělalo na diplomatickou roztržku. Už jsem se smířoval s tím, že náš dvorek definitivně nesahá „od Šumavy k Tatrám“. A z téhle krize náhle povstal krásný šok v podobě prvního „slovenského“ Mloka pro Sašu Pavelkovou.

Možná to byla náhoda, možná zapracovaly jakési utajené přírodní cykly, možná Sašou pozvednutý prapor způsobil, že vstali noví bojovníci. Když letos Mirek Dvořák obdržel do tisku soubor nominovaných prací, ptal se, zda omylem nedostal výsledky Ceny Gustáva Reussa. Třetina finalistů letos pochází zpoza řeky Moravy.

V posledních letech odjíždějí Mloci a Pulci do Prahy i do pohraničních vsí, od Ašského výběžku po Ostravsko, na Vysočinu i do Polabí. Jako by chtěli Česko, a samozřejmě i Slovensko, kolonizovat beze zbytku. Přesto nedošlo k rozpadu druhu na všeliké subspecie. Ať už se ten který exemplář usídlil v Čertovce či v Dunaji, v jihočeských rybnících či v bystřinách Hrubého Jeseníku, vždy se jedná o jedince robustního tělesného rámce, bystrých smyslů a vysokých literárních kvalit.

Ale najednou začínají být ty naše luhy a háje milému Mloko- vi těsné a pokouší se vyrazit do širého světa. A rozhodně se ne- drží při zdi. Už několik let se mezi finalisty objevuje autor s adre- sou v Massachussets (to je v Júesej, kdybyste nevěděli). Kdyby- chom byli v soutěži Eurovize, spojili bychom se s ním telemos- tem a mohl by sledovat vyhlásování v přímém přenosu, takhle se „jeho“ prázdná židle na podiu stává součástí fandomového folkloru.

Jedna vlaštovička pochopitelně jaro nedělá, letos jsou ovšem ty vlaštovičky už dvě. Té druhé (tomu druhému) je sice rodným jazykem slovenština, bydlíštěm je mu však nyní hrdý Al- bion.

Ono to nakonec není zase nic tak zvláštního. Jak se z hranic čím dál více stávají jen čáry na mapě, proč by čeští a slovenští autoři nemohli hledat v cizině práci i inspiraci. Každý podle svého vkusu: ortodoxní scifisty může lákat Vernova Paříž, milovníci meče a magie zase vyrazí za potomky Vikingů, no a pro autora hororů mohou být rájem pověstné londýnské mlhy.

Ve chvíli, kdy píšete tyto řádky, vám ještě nemohu prozradit, zda se letošní Mlok či Pulec bude stěhovat za Kanál, nebo do- konce za Velkou louží. Ale i pokud ne, co na tom, ono to jednou přijde. A ať už se pak usídlí v Temži nebo Seině, určitě tam os- tudu neudělá. Kajmani ve floridských bažinách, třeště se! Čeká vás setkání s novým dominantním druhem!

A co potom? Osídlí jednou Mloci i Moře míru? Kdoví, třeba za sto let. Že je to příliš velká fantazie? Ruku na srdce: nebyla by před sotva dvaceti lety neskutečnou sci-fi pouhá účast poví- dek zasláných z Anglie a USA?

Martin Koutný

Povídka

#	body	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Jméno: Název práce
1.1088	51013	6	9	3	6	9	3	Edita Dufková: Džungle zlého kontinua
2.1076	6	81012	3	6	7	7	6	Jana Rečková: Země brouků II
3.1074	8	610	4	7	7	7	7	Daniel Klímek: Pes
4.1069	6	911	5	7	6	7	6	Jiří Hons: Horizont nenávisti
5.782	1	81110	6	4	6	4	4	Jan Kovanic: Všechno nejlepší k narozeninám
6.750	210	4	6	510	6	510	6	Martina Šrámková: Krytým vozem k horám na obzoru
7.681	1	411	9	8	5	8	5	Lucia Droppová: Najtvrdší kamienok
8.656	-	6	616	8	2	8	2	Livia Hlavačková: Zapsaný osud
9.592	1	5	5	8	6	9	6	Ivan Mls: Některé aspekty praktického využití Měsíce
10.537	-	4	6	711	6	6	6	Jana Schirlová: Vomalit to myslel dobře
11.496	-	2	610	8	7	8	7	Pavel Kříž: Případ Caisová
12.474	2	1	3	412	6	4	6	Petr Jelínek: Dohoda
13.400	-	1	3	810	7	7	7	Zdeněk Kovařík: Neporažený
14.398	-	4	3	4	9	5	9	Martin Kováčik: Nový začiatok
15.393	1	1	6	3	4	9	4	Daniel Hrnčíř: Šílený mnich
16.376	3	-	1	6	3	5	3	Jan Klíma: Teleport
17.372	-	1	4	6	610	6	6	David Jan Žák: Jadviga
18.370	-	2	3	6	510	6	5	Martin Zoufalý: Norma...áááální
19.369	1	1	5	3	7	5	7	Martin Hatala: Cudzinec
20.367	-	4	2	5	6	6	6	Jakub Pernes: Ruka Garykova
21.354	-	1	3	4	712	6	7	Magda Pelánková: Vlci
22.341	-	-	4	9	3	9	3	Petr Jelínek: Krychle
23.313	1	4	1	3	4	2	4	Miloš Ferko: Tí, čo chodia do kina sami
24.311	-	-	2	7	8	7	8	Jaromíra Slezáková: Lovec ozvěň
25.293	-	-	-	314	8	8	8	Lucia Droppová: Pre Dobrotu na zlobrotu
26.281	-	-	1	5	315	5	3	Alena Geregová: Tie isté chyby
27.277	2	1	1	3	1	5	1	Hana Veselá: Pohádka o dřevobetonu
28.239	-	-	3	1	7	8	7	Markéta Ryzá: Giretina věštba
29.234	-	-	2	4	7	5	7	Filip Burian: Rudná žíla
30.167	-	3	2	1	1	1	1	Vladimír Zábrodský: Motýlí zahrádka
31.156	-	1	2	-	3	5	3	L. Tarkoš - D. Němec: Cevaion - Prvá púť
32.147	-	-	-	1	6	6	6	Miloš Pulda: Hledači pokladů
33.130	-	-	-	-	5	7	5	Eva Majeríková: Dračí kameň
34.122	-	1	-	2	1	5	1	Miloš Pulda: Dovolená
35.107	-	1	-	3	1	2	1	Milan Tenkrát: Zač je políbek od superkrásky?
36.103	-	-	1	1	4	2	4	Linda Hroníková: Ostrov primátů
37.94	-	-	-	2	2	4	2	Markéta Vaničková: Bojovat
38.74	-	-	1	-	2	3	2	Michal Müller: Osud času
39.20	-	-	-	-	-	2	-	Milan Tenkrát: V potu tváře si užívatí budeš
40.10	-	-	-	-	-	1	-	Milan Tenkrát: Milování s andělem

Román

#	body	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Jméno: Název práce
1.	15571710	6	5	1	3			Anna Šochová: Zeóla
2.	1291	814	9	7	8	1		Jana Rečková: Zapomenutí
3.	893	1101311	4	6				Jitka Mazalová: Experiment č.56
4.	807	4	31011	6	4			Petra Lukačovičová: Na jednu noc
5.	787	3	9	5	7	6		Jaroslav Kolůch: Ztracené sny
6.	759	2	41113	2	8			Jindřich Anděl: Vodník
7.	756	2	2101013	7				Karolina Francová: Stíny
8.	718	-	7	614	413			Milan Březina: Zbábělcem v přední linii
9.	700	2	5	6	810	7		Jana Plauchová: Niečo na oblohe
10.	543	1	2	7	7	9		Magda Pelánková: Rusalka
11.	361	-	2	1	7	8		David Jan Žák: Poslední přání Ruperta Mudrocha
12.	342	-	1	-	41112			Jana Lanková: Sportíci
13.	337	1	3	1	3	6		Miloslav Macháček: Dědic věčnosti I.
14.	263	-	-	2	1	910		Jiří Charvát: Jak šel Radan do Radouně
15.	255	-	1	1	110	7		Miloš Pulda: Sekta
16.	239	-	-	-	5	7	8	Libuše Čermáková: Dalida
17.	235	-	1	2	3	5	6	Miloš Pulda: Vysoká škola
18.	231	-	-	3	1	312		Miloš Pulda: Zvířata
19.	191	-	1	2	1	3	7	Luboš Pavel: Vycpaný kaktus

Krátká povídka

#	body	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Jméno: Název práce
1.	1011	8	9	8	3	3	2	Edita Dufková: Soliton
2.	703	4	6	6	5	4	4	Ivan Mls: Bramboračka
3.	633	4	5	6	5	4	-	Zuska Minichová: Lucka
4.	523	4	2	2	3	9	3	Jan Kovanic: Bludička
5.	424	-	3	4	8	7	5	Martin Gilar: Setkání ticha
6.	393	-	2	6	7	4	6	Milan Rutar: Opfer der Hoffnung
7.	381	-	6	3	7	3	-	Hana Veselá: Soumrak marinendských legend
8.	366	1	4	5	2	3	2	Markéta Prášková: Poslední volba
9.	365	1	2	5	1	5	7	Lívía Hlavačková: Tajomstvo zlatého náramku
10.	360	-	3	4	4	5	7	Vladimír Němec: Supernova
11.	356	1	1	3	8	3	5	Ivan Mls: Poslední generace
12.	329	2	2	2	5	2	1	Gita Schneiderová: Pach krve a slz
13.	325	-	2	4	3	5	8	Roman Splítek: Srdce z ledu
14.	322	2	2	2	2	1	6	Luboš Branda: Karkulka je v tom!
15.	319	-	4	4	1	2	8	Martin Koutný: Tetovaný rytíř
16.	318	-	1	4	4	9	4	Lucie Lukačovičová: Dcera své matky
17.	315	1	1	1	5	5	7	Ivan Mls: Obvyčejný týden
18.	313	1	2	3	5	4	1	Scarlett Rauschgoldová: Ztracený ráj
19.	294	-	1	3	2	7	9	Zdenka Štouračová: Ruleta
20.	289	1	1	2	5	2	6	Miloš Ferko: Prekliate jazero
21.	278	1	1	3	2	4	5	Markéta Prášková: Ochránci
22.	267	-	1	3	5	6	3	Václav Vágenknecht: Hledání
	= 267	1	1	1	3	6	4	Eleni Dimelisová: Lučištnice
23.	251	-	1	3	3	3	8	Lukáš Křesina: Každý obázek může být poslední
24.	246	1	1	4	2	3	1	Miloš Ferko: Zvlíkanie

#	body	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Jméno: Název práce
25.	245	-	2	3	1	5	5	Milan Verner: Časant
26.	243	-	3	1	3	4	4	Pavel Korelus: Něco horšího
27.	240	-	2	4	-	5	4	Barbora Kmentová: Poslední velká bitva
28.	233	-	1	3	3	4	5	Jiří Mazurek: Na perníček mi nesahejte, spratci!
29.	229	-	2	3	1	2	7	Jiří Mazurek: Anděl strážný
30.	226	-	-	4	6	3	2	Ivan Mls: Pozorovatel
31.	221	-	-	3	5	3	5	Vladimír Jirásek: Srdce Dirillonu
32.	199	-	1	2	3	2	6	Jan Cempírek: Dlouhý den somrása Teddyho
33.	197	1	2	1	3	1	-	Miloš Ferko: Osy na med
34.	194	1	-	1	4	2	3	Lucie Navrátilová: Nezbytná opatření...
35.	183	-	-	2	3	4	5	Roman Splítek: Rozhovor na mostě
36.	181	-	-	3	3	3	4	Ivan Mls: Dovolená v nitru
37.	178	-	1	-	4	4	4	Martina Vytykáčová: Ako sa slnko kúpalo v rieke...
38.	165	-	1	1	3	5	1	Daniel Kubec: Děčák
39.	161	-	-	-	5	3	5	Jitka Mazalová: Interview
40.	159	1	1	1	1	2	1	Petra Nachtmanová: Juliániny růže
41.	147	-	1	-	5	1	3	Roman Splítek: Nedělní odpoledne
42.	132	-	2	1	2	1	1	Miloš Rybár: Múka
43.	114	-	1	-	2	2	3	Vojtěch Žák: Krkavčí píseň
44.	110	-	-	-	2	5	2	Jiří Mazurek: Čtvrté skupenství vodky
45.	109	-	1	-	3	2	1	Jaroslav Svoboda: Desinfikace
	= 109	-	1	1	1	2	2	Martin Kováčik: Stanica zapadajúceho slnka
46.	99	-	1	-	1	2	3	Jitka Kratochvílová: Agenti
	= 99	-	-	1	3	2	1	Miloš Rybár: Orixovo observatórium
47.	95	-	2	-	1	-	2	Hana Šustková: Občan
48.	94	-	-	2	-	2	3	Hana Veselá: Angeluška a Heretik
49.	92	-	1	2	-	1	1	Jana Dvořáčková: Úplně obyčejná
50.	91	-	1	-	1	3	2	Pavel Červenka: Můj mlýn
51.	87	-	1	1	1	1	1	Libuše Čermáková: Jdi podle barev
52.	85	1	-	-	1	-	1	Tomáš Koloc: Výlet
53.	84	-	-	2	-	2	2	Jana Dvořáčková: Touha slunečního větru
54.	79	-	-	-	1	2	4	Pavel Šlézar: Teorie snů
55.	78	-	-	-	-	4	3	Romana Hrbatová: 20. listopad
56.	70	-	-	-	-	5	1	Michal Hamšík: Dlouhé čekání
57.	57	-	-	1	1	1	1	Stanislava Bodná: Vyvázne málokerý
	= 57	-	-	-	1	1	3	Eliška Zákostelecká: Nikdy nejsi sám
58.	54	-	-	-	-	2	3	Daniel Barták: Krev
	= 54	-	-	-	-	2	3	Jana Dvořáčková: Pozdě
59.	51	-	-	-	1	3	-	Petr Pika: Zítra mám zemřít
60.	47	-	-	-	1	1	2	Veronika Salášková: Píseň jezera
61.	45	-	-	1	1	-	1	Milan Tenkrát: Děravé myšlenky
62.	44	-	-	-	-	2	2	Petr Pika: Což takhle dát si growuka?
63.	42	-	1	-	-	1	-	Michal Ozogán: Bitva o Idion
64.	40	-	-	1	-	-	2	Ladislav Konečný: Myšlenky
65.	39	-	-	-	1	2	-	Dagmar Hermannová: Moje sestra
66.	35	-	-	-	1	-	2	Simona Purkertová: Posel II.
67.	32	-	-	-	-	1	2	Jana Dvořáčková: Spořič obrazovky
68.	30	-	1	-	-	-	-	A.Šmerdová - R.Šmerda: Sestra

#	body	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Jméno: Název práce
69.	27	-	-	-	1	1	-	Milan Tenkrát: Tvrký útok dělnické třídy
70.	25	-	-	-	1	-	1	Ladislav Jílek: Změna možná
=	25	-	-	-	1	-	1	Katarína Grichová: Zoznámte sa, ľudstvo
71.	24	-	-	-	-	2	-	Martin Lochman: Ta horší varianta
=	24	-	-	-	-	2	-	Markéta Šviková: Labyrint zvířat
72.	10	-	-	-	-	-	1	Petra Nachtmanová: Výstava modrých andělů

#	body	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Jméno: Název práce
41.	68	-	-	-	-	4	2	Markéta Prášková: Měsíc
42.	67	-	1	-	1	1	1	Luboš Branda: Kvůli Tobě
43.	65	-	-	-	3	-	2	Radim Trčálek: Bacily
44.	52	-	1	-	-	1	1	Jeanne Hornová: Sázka
45.	46	-	-	-	-	3	1	Petr Pika: Záměna
46.	35	-	-	1	1	-	-	Gita Schneiderová: Bahno civilizace
47.	15	-	-	-	1	-	-	Alena Geregová: Tie isté chyby
49.	10	-	-	-	-	-	1	Jan Klíma: Štěstí

Martin Koutný

Mikropovídka

#	body	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Jméno: Název práce
1.1123	910	4	7	4	5	Miloš Ferko: Lístok na cestu niekam		
2.	664	3	5	5	8	7	3	Zuska Minichová: Kúzla krátkeho trvania
3.	561	1	2	9	7	8	6	Jan Kovanic: Odlesk léta
4.	542	1	7	3	4	6	8	Pavel Červenka: Důtka
5.	536	1	3	310	8	8	Vladimír Němec: Rozsudek	
6.	524	-	2	9	6	7	11	Petr Nýdrle: Za oponou
7.	511	1	3	7	5	8	5	Jiří Mazurek: Vzpouřa Zobrazů
8.	486	4	4	-	4	3	3	Pavel Obluk: Byli malí a zelení...
9.	460	2	4	2	6	5	3	Slávek Pátek: Rozhodnutí
10.	438	1	3	3	4	9	6	Scarlett Rauschgoldová: Na rýnské skále
11.	436	2	1	4	4	8	5	Helena Dvořáková: Lesní víla
12.	407	1	2	6	7	1	5	Markéta Ryzá: Strach
13.	393	1	3	2	7	4	5	Martin Koutný: Jemné odlišnosti
14.	384	-	2	6	4	7	6	Daniel Hrnčír: Plazmomet na čarodějnice
15.	381	1	2	2	9	3	5	Karel Engmaier: Vůně fazole
16.	363	-	1	2	7	9	8	Tereza Fingerová: A přece je miluji
=	363	1	3	3	5	4	3	Martin Koutný: Pro zákazníka cokoli
17.	357	-	3	5	3	6	5	Jana Dvořáčková: Nástupce
18.	349	-	1	4	7	7	5	Josef Spurný: Těžká práce dřevorubcova
19.	345	-	3	6	3	5	3	Jan Cempírek: Bůh a Ctrl+H
20.	317	-	3	3	1	6	8	Karel Svoboda: Proč věci tančí
21.	310	-	2	3	6	5	4	Tereza Fingerová: Znamení draka
22.	305	-	-	5	3	5	10	Bohumil Stožický: Odchod o 20:29
23.	271	-	1	3	5	3	7	Stanislava Bodná: Zimní noc
24.	264	2	-	3	-	2	6	Luboš Branda: Štajnerova revoluce
25.	241	1	-	2	3	3	6	Petr Jiříkovský: Hodnotitel
26.	239	1	2	3	1	2	2	Jan Klíma: Rok XYZ
27.	237	-	1	-	5	6	6	Jan Klíma: Portýr
28.	226	1	2	1	2	3	2	Edita Dufková: Obchod s fajným zbožím
29.	220	-	2	3	4	-	4	Milan Petrák: Jé, Žiskuja chcipla!
30.	207	-	1	1	3	6	4	Petr Jiříkovský: Zabijačka
31.	201	-	-	4	1	3	7	Milan Rutar: Automat
32.	196	-	-	3	4	3	4	Martin Lochman: S.A.T.A.N.
33.	188	-	1	3	2	4	2	Hana Veselá: Zloděj
34.	181	-	-	4	3	3	2	Anna Šochová: Šlépěj
35.	177	-	1	3	3	1	3	Josef Spurný: Přát si trochu štěstí
36.	176	-	3	1	2	3	-	Markéta Ryzá: Kuře
37.	161	-	1	1	3	3	3	Zdeněk Šimek: Predátor
38.	120	1	1	1	-	-	1	Sándor Fügedi: Povídka
39.	105	-	-	-	1	5	3	Martin Lochman: Mrak
40.	90	-	-	2	2	-	2	Jiří Charvát: Průlet

Vyhlášení Ceny Karla Čapka

Autoři, pozor, ČS fandom vyhlašuje 26. ročník CKČ!

Své práce v žánru sci-fi, fantasy nebo hororu s fantastickými prvky zasílejte ve čtyřech čitelných papírových kopiích a jedné elektronické kopii na CD, disketě či emailem na adresu:

Roman Paulík, Nová 174, 664 08 Blažovice

(a zároveň roman.paulik@cz.abb.com)

Do obálky prosím přiložte:

1) průvodku obsahující Vaše jméno, přesnou adresu, kontaktní telefon a názvy všech zaslaných soutěžních prací (pokud je nedodáte v normovaném strojopise – 60 úderů na řádek, 30 řádek na stránku –, vyznačte též přepočítaný rozsah na normované stránky).

2) čestné prohlášení, že soutěžní práce dáváte k dispozici organizátorům soutěže pro jedno otištění bez nároku na honorář.

Nově vytvořená elektronická kopie není pro tento ročník povinná, ale je velmi žádoucí a bude dobře, když si na ni zvyknete; od příštího ročníku již povinná bude. Ostatně někteří z vás elektronické verze svých prací posílají už dávno. Rozhodně však nepovažují za elektronickou kopii oskenovaný text jako sled obrázků či formát PDF, toho se vyvarujte. Nejvhodnější je formát DOC z Microsoft Wordu.

Do soutěže nemohou být zařazeny práce, které se již zúčastnily některého z předchozích ročníků, byly již publikovány v oficiálních tiskovinách či na internetu nebo jsou současně přihlášeny v jiné soutěži celostátního významu!

Upozorňujeme na vymezení soutěžních kategorií: mikropovídka (do 5 normovaných stran) – krátká povídka (6 – 20 NS) – povídka (21 – 60 NS) – novela (61 – 300 NS). Práce delší 300 NS nebudou do soutěže zařazeny.

Uzávěrka tohoto ročníku soutěže je 30. listopadu 2006. Práce, doručené po tomto termínu, budou po dohodě s autorem zařazeny do následujícího ročníku.

Výsledky CKČ od roku 1982 najdete na stránkách Interkomu (<http://www.ikarie.cz/interkom/~pcon.htm> a <http://www.ikarie.cz/interkom/@ckc.htm>), a Ikarie (<http://www.ikarie.cz/texty/index.html>) a nejnověji zkontrolované a ověřené i na stránkách ČS fandomu <http://fandom.scifi.cz/ckc.htm>, kde byste časem měli nalézt i řadu doprovodných informací o porotě a všech účastnících CKČ.

Petra Neomillnerová: Vlastní krev

Povídková sbírka této neobyčejné autorky by možná šla zařadit do kategorie fantasypunku – kdyby nějaká taková kategorie existovala.

Více než třetina sbírky je tvořena pětici povídek navzájem propojených osobou Moiry – čarodějky, nepodřizující se příliš nařízením Cechu, všemocné autokraticky řízené firmy, která má na magii monopol. Povídky jsou řazeny na přeskáčku, raději bych je četl v pořadí podle časové osy, takto ale knihu otvírá ta téměř nejsilnější z nich, **Hněv řeky**. Moira a Desmond, druhové v řemesle, se setkávají po dlouhých letech a konečně se navzájem poznávají, jací jsou doopravdy.

Vlastní krev, titulní povídka sbírky, je z cyklu o Moire tou nejpůsobivější. Už není první (přesněji: je třetí v pořadí), kouzlo novosti však nahrazuje velmi propracovaným popisem osobního života a vztahů obou hlavních postav, vybuzeným impulzem zvenčí – Desmondova bývalá žena za ním přijde pro pomoc, jejich dcera odešla k sektě. A dostat ji zpátky vyžaduje spolupráci víc než dvou čarodějů.

Čas, kdy klasy dozrají, je smutným příběhem královského smilstva, spíše než na dramatické síle tu autorka staví na kontrastu mezi morálkou Moiry a krále.

Lístek cesminy je odpočinkové úsměvné zastavení, a **U každého dubu** je ze všeho nejvíc rozmarná připomínka toho, že studenti Institutu hermetických studií v Donbergu se od těch současných pražských v podstatě moc neliší.

Moiřiny příběhy jsou psané v ich-formě – ovšem ne tak zcela. První tři povídky jsou psané stylem, který bych označil jako „duální ich-forma“ – pravidelně se tu střídají ich-formy Moiry a Desmonda, někdy se jejich vyprávění v čase překrývají, a je zajímavé sledovat, jak se liší jejich pozorování a interpretace.

Další povídky jsou již těmito dvěma protagonistům vzdáleny a odehrávají se v jiných místech, než Moiřin cyklus. I tady jsou hlavními hrdinkami dívky a ženy, některé nadané magickými schopnostmi, vždy ale samostatné, se samostatnou morálkou a nezávislé nebo alespoň o nezávislost bojující. Žlutoočka, příslušnice lidmi téměř vyhubené rasy, se nakonec s lidskými šamany pustí do složitějšího usmířování vlastních bohů, a – možná – tím do budoucna zachrání i své vlastní soukmenovce. **Cesta k pravdě** je složitá – dospívající dívka se během této povídky promění z královny souložnice v cílevědomou mladou ženu.

Havranice je příběh čarodějky, která sdílí osud všech nestandardů – když jí lidé potřebují, podbízejí se jí, když potřebují najít viníka svých chyb, ukáží na ni. Děti, které najde ve válkou zpuštěném statku, se k ní zachovají stejně. Ale Havranice

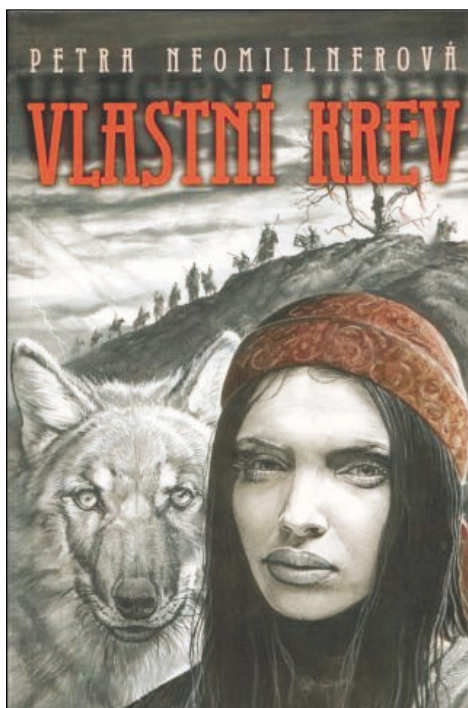
dokáže odpouštět – stejně, jako se mstít. Ve **Stínu divokého** je hlavní postavou opět čarodějka, chránící posvátný vrch s pramenem i s vesnicí pod ním proti útoku jiných čarodějů, a s ní se do boje zapojí Erich, mladík, který kdysi z vesnice odešel do žoldu a teď – kromě vzpomínek – se svými bývalými spoluobyteli toho už moc společného nemá.

Petra Neomillnerová své příběhy situuje do drsných společenských prostředí. Dívky a ženy, její hrdinky, jsou nestandardní, žádné buchy dodržující zákony, nařízení a všeobecně uznávaná morální pravidla. Moira stále balancuje na hraně vyloučení z Cechu, Žlutoočka nezkrtně bojuje s lidmi, vrahy svého národa, nezletilá prostitutka Anne, vycházející vstříc přáním krále (blíže nespecifikovaným, tolik poznámka pro chlípničky) a tak dále. Ale všechny mají svoji vlastní morálku a osobnost, jsou pevné a dokáží si i v prostředí, kterému jsou vlastní podvody všeho druhu a vraždy, uchovávat zdraví rozum a pravidla, která nepřekračují.

Antonín K. K. Kudláč v doslovu mluví o období kyberpunku či drsné detektivní školy ve fantasy. S fantasypunkem souhlasím, to druhé přirovnání mi příliš nesedí, i když by se dalo použít. Spíše si myslím, že Moira či Anne mají blíže k Arséne Lupinovi než k Philu Marlowovi – ale i v tomto přirovnání je vzdálenost mezi nimi a lupičem gentlemanem dost značná. Žádná z nich si nehraje na drsného ochránce zákona, nestojí nohama pevně na „té správné straně“, naopak jsou spíše obyvatelkami té druhé strany plotu. Jejich postoje nejsou podepřeny nějakými oficiálními regulacemi, místo toho svět a dění okolo sebe hodnotí z pozice přirozené morálky a snaží se ji prosazovat – když mohou.

Není to splatter, mnohé drsné scény (například výslech pomocí kleštíček) jsou podány v náznaku dostatečném pro to, abychom měli představu, co se dělo, aniž bychom byli zaliti krví a ohlušení jekotem obětí. Tato až řekl bych literární elegance je věcí, za kterou je třeba autorku pochválit. Výsledkem je drsná až krutá, ale přitom literárně výrazná kniha, která si určitě zaslouží nejenom pozornost, ale i přečtení.

Petra Neomillnerová: **Vlastní krev**, obálka: Milan Fibiger, grafická úprava: Dagmar Krásná, doslov: Antonín K. K. Kudláč Triton, edice Trifid, 2006, 413 stran, 209 Kč (členové klubu Trifid 149 Kč), brožovaná, ISBN 80-7254-796-8

Dvakrát v rôznych riekach

Tak som si v lete povedal, že nebudem doma hniť a vydal som sa do Poľska. Dvakrát. Začiatkom júla do Wroclavi, v auguste do Lublina.

Na západ a na východ. Na Dni fantastiky a Polcon.

Videl som mestá, ktoré som už bol videl. Wroclav s kostolmi na ostrovoch uprostred vody a raclavickou panorámou, obrazom bitky, ktorý vás v pavilóne obklopuje zo všetkých strán, Lublin so zámkom, v ktorom bola uzavretá poľskoolitovská únia a úzkymi uličkami starého mesta, v ktorých sa mi okrem niekoľkých bielych paní pritrafil len príznak kapitána Klossa. Trčal v kôpke na stolíku pred antikvariátom. Vzal som ho a zanechal na kmeste jednozlotovú mincu. Čary starého mesta však boli príliš mocné – ukázalo sa, že obálka prvého pokračovania legendárneho komixu skrýva úplne iný príbeh o statočných poľských súdruhoch bojujúcich so západnou špiónážou (pri mojej neschopnosti rozoznávať uniformy vrátane železničiarских a policajných som na omyl prišiel až v tretine komixu).

Ešte som cestou späť z Lublina videl Krakov s Wawelom a množstvom všeličoho, čo nájdete v turistických príručkách, ale z toho nič nebudete mať, ak nevidíte sami a pri týždňovom túlaní po Sliezske moje nohy zašpinili dlažbu Legnice, Swidnice, Jeleney hory, Walbrzychu, Opola, Kalisza, zámku v Bolkowe...

Mimochodom, fantastika.

Videl som poľských spisovateľov na živo. Je ich veľa, sú hluční, mnoho z nich z takej srandy ako písanie žije. Niektorí píšu tak, druhí zasa inak – ako som zistil po prečítaní. Touto hlúposťou vetou som chcel naznačiť, že miera individuálneho prejavu je tu omnoho väčšia než v českej či slovenskej fantastike.

Isteže aj tu v povedomí fungujú vzorce a vzory space oper, hard sf, cyberpunku či fantasy...ale Orbitowski, Piekara či Magda Kozak sú predovšetkým sami sebou.

Nik im to nezazlieva. Naopak.

Poliaci sú totiž veľmi hrdí. Možno i na to, že v Lubline vynášli koedukačné záchodíky bez vonkajších dverí. Vzhľadom na to, že sa tieto WC nachádzajú na základnej škole, myslím si, že

Sci-fi klub ANDROMEDA Plzeň vyhlašuje

18. ročník literárnej súťaže

O Stríbrtřitřesklý halmochron

Soutěžní podmínky:

1. Zasláné práce musí být v žánru SCI-FI (Porotci neoblíbují povídky žánru čistě FANTASY a HORRORu). Oblibujeme hlavně povídky na téma Cestování časem.

2. Rozsah povídky je omezen na 40 normostran nebo maximálně na TŘI povídky jejichž součet nepřesáhne 40 normostran.

NORMOSTRANA - stránka, která obsahuje 30 řádků o 60-ti znacích s řádkováním 1,5 - to značí 1800 znaků na stránku včetně mezer. Jednoduchým výpočtem lze zjistit, že rozsah povídky(dek) by neměl přesahovat 72000 znaků. Elektronicky zasláné povídky není nutné formátovat na normostránkový vzhled.

3. Soutěž je NEANONYMNÍ - tzn. příspěvky by měly mít v hlavičce jméno autora či alias, pod kterým mají být uváděny. Texty musí být zaslány e-mailem nebo na disketě (čestně vrátíme), napsané v běžném textovém editoru (T602, Wintext 602, AmiPro, Word) nebo dodány ve třech exemplářích, psané strojem nebo vytištěné na kvalitní

sexuální výchova je tu úplně zbytečnou záležitostí. V takto uvoľnených hodinách rozvrhu sa potom zrejme žiaci venujú štúdiu fantastiky.

Čo sa týka konkrétne fantastickjších vecí, tak sa mi prihodilo, že na Polcone som sa spolovice zúčastnil odovzdávania cien Janusza Zajdla (to je česká CKČ). Po prvýkrát v histórii súťaže cenu za román (Pan lodovego ogrodu - Vládca řadovej záhrady) a poviedku (Wilcza zamiec - Vličia fujavica) získal ten istý autor - Jaroslav Grzendovič.

U nás i v Česku meno doposiaľ neznáme. Ako množstvo iných, koniec-koncov.

Na oboch akciách ma zaujal systém prednášok. Väčšinou nemali tému, ale meno. Prednášajúceho, ktorý bol spisovateľom a prišiel sa na con „predať.“ Povedal čo to o sebe, o knižke a o spôsobe písania, potom odpovedal na otázky.

Pilipiuk, Komuda (príbehy o kozákoch voňajúce osternom) Magda Kozak (lukjanenkovskí upíri), Orbitowski (magický cyberpunk krakovských sídlisk).

Všade plno zvedavcov a fanúšikov, všade štôsičky predaných knižiek.

Prednášok s názvom „čo jedia v draci v sobotu“ takmer nebolo...ostatne takéto informácie takmer celkom iste nájdete v knižkách niektorých autorov.

Treba len vedieť hľadať.

V Poľsku to ale vrelo nielen poľskými autormi. Na poľskom trhu sa predávajú dva romány Miroslava Žambocha, ktorý sa na Polcone osobne zúčastnil; vďaka organizátorskomenadžerským schopnostiam spoluzakladateľa Fantázia a prekladateľa z poľštiny, Martina Králíka, je na spadnutie antológia českej a slovenskej fantastiky v Poľsku, pripravuje sa vydanie knižiek jednotlivých autorov (Juraj Červenák a.i.). Blyška sa... nevedno, či na lepšie, ale rozhodne na časy...možno budú padať krúpy, možno snežienky a možno žiletky.

Tak či onak, Polcon je na budúci rok vo Varšave.

Miloš Ferko

tiskárně. Texty dodané v elektronické podobě mají je větší šance na zveřejnění ve sborníku a není je nutné zasílat v papírové formě. NEZAPOMÍNEJTE NA ZPÁTEČNÍ ADRESU!

4. Nevyžádané písemné příspěvky se nevrací.

5. SFK ANDROMEDA si vyhrazuje právo na jedno vytištění v klubovém fanzinu, který by měli obdržet všichni účastníci soutěže.

6. Prosíme autory, kteří nesouhlasí se zveřejněním svého příspěvku na Internetu, nechť nás na to laskavě upozorní.

7. Vyhlášení výsledků soutěže a předání cen bude v průběhu PARCONu v Nitře na přelomu srpna a září 2006

8. Uzávěrka soutěže je dne 31. 3. 2007

9. Soutěžní příspěvky zasílejte na adresu: lzaborsky@quick.cz, kde získáte i další informace

Písemné práce zasílejte na adresu:

Lubomír ŽÁBORSKÝ; Rabštejnská 32; 323 32 PLZEŇ

Prispievatelia zo Slovenska môžu využiť adresu :

L. Žaborský; Predmestská 40; 010 00 ŽILINA

Pořadatelé se zavazují, že poskytnuté osobní údaje neposkytnou žádné třetí osobě, a využijí je pouze pro komunikaci s účastníky soutěže.

Dáreček

Časem s vědou - srpen ve hvězdách Z událostí, které změnilý náš svět

V listopadu 1833 „padaly hvězdy“ (meteorický roj Leonidy) leckde frekvencí takřka kulometovou, což umožnilo lokalizovat jejich radiant (souhvězdí Lva, Leo) a po pohledu do minulosti upozornit na (33-4letou) periodicitu jejich listopadových maxim. V srpnu 1836 si belgický statistik a astronom Jacques Quételet zase poprvé uvědomuje, že v tomto období padají hvězdy sice méně hustě, zato v počtu každoročně víceméně stabilním, s maximem kolem 12. srpna. A poněvadž tyto meteory zdánlivě vylétají ze souhvězdí Persea, dostávají své podle něj rojové jméno. Perseidy vyvěrající z vysokého severovýchodního nebe patří k srpnovým večerům stejně jako hra cvrčků. Mějte oči i uši otevřené, nebudete litovat!

Svoji první kometu objevila Karolina Lukrécie Herschelová 1. srpna 1786 (a dostala za to od anglického krále doživotní apanáž). Ke hvězdám se dostala díky svému bratrovi, slavnému astronomu Williamu Herschelovi, objeviteli planety Uran. Vinou prodělaného tyfu přestala v deseti fyzicky růst, ale vynahradiła si to na rozum - obdivovali ji například matematik Carl Friedrich Gauss, komponista Josef Haydn (toho inspirovala k monumentálnímu oratoriu Stvoření světa) nebo houslový démon Niccolò Paganini.

Slečna Herschelová objevila nejméně 561 hvězd, tři mlhoviny a osm komet, opravila a doplnila katalog hvězd, její písemný přehled astronomických objevů ocenila Královská astronomická společnost zlatou medailí. Byla členkou Royal Society a Královské irské akademie, její více než devadesátiletá tvář je zaznamenána na nejstarší portrétní fotografii světa. Podle jejího druhého jména (Lucretia) je pojmenována planetka.

„Po půlnoci dne 1. srpna 1906, po prvním zdařilém pozorování ... ve vzpomínkách na Jenikův shaslý život činím o tom záznam... Klid jest vše, co přitom cítím...“ Tolik z časné ranního zápisu Josefa Jana Friče o faktickém zahájení provozu ondřejovské hvězdárny jihovýchodně od Prahy. Astronom a jemný mechanik J. J. Frič ji (spolu s Františkem Nušlem, jejím prvním ředitelem) vybudoval na paměť svého předčasně zesnulého bratra Jana. Dnes je „Ondřejov“ základní pozorovatelnou Astronomického ústavu Akademie věd ČR.

13. srpna 1596 německý farář David Fabricius nachází v souhvězdí Velryby novou hvězdu. Proč ne - v živé paměti má ještě tzv. Tychonovu supernovu z roku 1572... Podle očekávání tu svoji už po dvou měsících marně hledá... Když se však onomu místu vrátí po třinácti letech, hvězda tam bude zas! Zatímco syn Johann spoluobjevuje (s Galileem) sluneční skvrny, otec David si marně láme hlavu. Nemůže tušit, že objevil první proměnnou hvězdu. Roku 1660 dostane jméno Mira (Podivuhodná). Tento rudý obr (být na místě Slunce, probíhá dráha Země ještě pod jeho povrchem) bude svými „parametry“ astronomy dlouho provokovat - kaž-

dý naměří něco jiného. Dnes víme, že Mira nemá konstatní periodu změn jasnosti. Inu, proměnná.

V Denby ve středovýchodní Anglii se 19. srpna 1646 narodil jeden ze zakladatelů moderní astronomie John Flamsteed. Začínal jako vagabund a chuligán, na univerzitu (v Cambridgi) přišel až ve čtyřadvaceti. Nový způsob určování zeměpisných délek mu vynesl jmenování ředitelem britské královské hvězdárny v Greenwichi spojené od jejího založení roku 1675 s čestným titulem královský astronom. Z Flamsteedových výsledků vyšel Newton (ač se spolu nemohli odborně shodnout) při psaní svých Principií, jeho trojdílný katalog 2852 hvězd (do té doby nejobsáhlejší) je považován za první pořádný svého druhu.

Zemřel roku 1719.

Astronom Fred Hoyle (narozený roku 1915) zemřel 20. srpna 2001 v jihozápadoanglickém Bournemouthu. Proslavil se hlavně jako autor termínu Big Bang (velký třesk), i když ho mnil opovržlivě ve smyslu „velké blábol“, neboť nesohlasil s Gamovovou myšlenkou explozivního počátku vesmíru. Sám pak vytvořil konkurenční kosmologickou teorii stacionárního vesmíru, v němž se díky stále „z ničeho“ vznikající nové hmotě střední hustota rozpínajícího se vesmíru nemění.

Zastánce vzniku pozemského života panspermií, autor několika sci-fi a operního libreta.

František Houdek

Vyhlášení čtvrtého ročníku soutěže Trifid

Nakladatelství Triton vyhláší třetí ročník literární soutěže Trifid v žánru SF, fantasy nebo horroru s fantastickými prvky.

1. Soutěž je vyhlášována v kategorii česky psaný román nad 300 normostran.

2. Odborná porota a redakční rada ze zaslanych prací vybere díla vhodná k vydání v nakladatelství Triton.

3. Autoři vybraných prací obdrží odměnu 20 000 Kč. V případě komerčního úspěchu titulu obdrží další autorský honorář.

4. Dílům představujícím mimořádný literární počín může porota udělit cenu Trifid spojenou s dvojnásobnou odměnou pro autora, který obdrží celkem 40 000 Kč.

5. Zaslane práce nesmí být již někde knižně publikované, ale nevdá, pokud se již účastnily nějaké literární soutěže.

6. Soutěž probíhá trvale, datum uzávěrky je pouze orientační a znamená, že díla zaslana do jejího termínu budou zhodnocena do následujícího Parconu, kde budou průběžné výsledky soutěže vyhlášeny.

Své příspěvky zasílejte v jednom tištěném exempláři a na disketě (ve formátu Wordu nebo RTF) na adresu Nakladatelství Triton (soutěž Trifid), Vykáňská 5, 100 00 Praha 10. Nejbližší uzávěrka je 31. 3. 2007

Staso Juhaňák

Errata (externě)

S ohledem na to, jak je šéfredaktorovu srdci blízký *Magazín Fantasy & Science Fiction*, a na svou větší ediční flexibilitu přináší IK speciální službu jeho čtenářům. V čísle 4/2006 si na s. 147-156 v povídce Jeffreyho Forda Stvoření (The Creation, <http://14theditch.livejournal.com/26738.html>, překlad Dana Krejčová) opravte následující pasáže:

Místo „... mého otce bylo těžké ignorovat. Měl dvě zaměstnání, obrovské svaly a jednou, když se dobrman od sousedů, velký jako poník, zbláznil a napadl jednu holku, popadl psa a druhou rukou ho utloukl, zatímco se ho on snažil hryznout do krku“ (s. 148) má být ... *která venčila v naší ulici svého pudla, viděl jsem ho, jak vyběhl ven s baseballovou pálkou, popadl holčičku do jedné ruky a pak dobrmana utloukl...* (went crazy and attacked a girl walking her poodle down our street, I saw him run outside with a baseball bat, grab the girl in one arm and then beat the Doberman to death when it tried to go for his throat).

Místo „Často jsem si říkal, jak to, že toho tolik ví o Bohu, a přitom zpodobňuje světce se svatozáří a v sutanách, jak hrají kulečník, a večer u ní doma v suterénu popíjejí pivo“ má být *říkal ... Bohu a představoval jsem si světce..., jak u ní v suterénu večer hrají kulečník a pijí pivo* (I often wondered how she had come to know so much about God and pictured saints with halos and cassocks playing pool and drinking beer in her basement at night, 147).

Místo „S knížkou jsem si mu klekl k pravému uchu a pošepтал mu všechny otázky, jaké by paní Grimmová nikdy nepoložila“ má být *všechny otázky, na které se paní Grimmová kdy ptala* (Then kneeling near his right ear, I whispered to him all of the questions Mrs. Grimm would ever ask, 149).

Místo „pochválila si svatá s beránkem pod paží“ má být *řekl světec s beránkem pod paží* (said a saint with a baby lamb under his arm, 150).

Místo „skleněné znamení přeteklo a rozlilo se po podlaze“ má být *sklenice na poutači přetekla a pivo se rozlilo po podlaze* (the glass on the sign overflowed and spilled onto the floor, 150).

Místo „Říkal jsem si, jestli se bál žít tak, jak jsem ho udělal, nebo jestli ho dech mého táty naplnil neochvějnou odvahou žrádla pro červy“ má být *jestli je stejně vyděšený tím, že je naživu, jako já tím, že jsem ho stvořil, nebo ... pochmurnou odvahou ...* (I wondered if he was as frightened to be alive as I was to have made him or had the breath of my father imbued him with a grim food-for-the-worms courage? 150).

Místo „Dostal jsem pořádný lepanec, že jsem ztratil knížku s náboženskými lekcemi, a čtyři týdny dostával moje bonbóny někdo jiný“ má být *nová mě stála čtyřtýdenní kapesné* (I caught a demon jab of hell for having lost my religious instruction book, and all of my allowance for four weeks went toward another, 151).

Na s. 152 si mezi věty „... v téhle chvíli. Lehce ohnul ...“ doplňte nový odstavec a *Držel svůj oštěp jako hůl a mně došlo, že je samozřejmě vegetarián* (He held his spear as a walking

stick, and it came to me then that he was, of course, a vegetarian).

Místo „dvěma větvičkami, co měl jako prsty, si ukazoval na každé slovo na stránce“ má být *větvičkovým prstem jedné ruky* (a twig finger of one hand pointing to each word on the page, 152).

Místo „Když jsem byl dost daleko, abych zatoužil utíkat zpátky, přinutil jsem se ještě jednou otočit“ má být *dojít ještě za jednu zatáčku* (When I had gone far enough to want to stop and run back, I forced myself around one more turn, 154).

Místo „Nevěděl jsem proč a litoval jsem, že mu nemůžu přeciť odpověď z knížky, místo abych mu dával otázky ohledně dne, kdy se narodil“ má být *řál jsem si, abych mu byl v den jeho narození četl z knížky odpovědi a ne otázky* (I didn't know why, and wished I had read him the book's answers instead of the questions the day of his birth, 155).

Gramatickou chybu „dokud nedorazil ke stromu zasaženého bleskem“ (150) jste si předpokládám už opravili sami.

Jan Vaněk jr.

Šumařův posmutnělý literární koutek

V posledním týdnu zemřeli další dva literáři, o nichž se na blogu nemohu nezmninit. Jsou sice ze zcela odlišných literárních sfér, ale škoda je obou.

Vojtěch Zamarovský byl člověk s neuvěřitelnou erudicí a vzděláním, a když si přečtete článek o něm, zjistíte, že je daleko více než autorem knih, které možná najdete i ve své knihovně. Knihy Bohové a králové starého Egypta a *Bohové a hrdinové antických bájí* byly přeloženy do patnácti jazyků a řadí se k tomu nejlepšímu v žánru.

O tom, že Zamarovský přežíval poslední dva měsíce v komatu, se nikde moc nepsalo... Zemřel ve věku 86 let.

Druhým zesnulým autorem je **David Gemmell**, který zemřel v pouhých 57 letech. Ten je známý jen a pouze milovníkům heroické fantasy, jejímž byl nejen mistrem, ale i velkoproducentem. Knihy plival jednu za druhou a byl schopen stavět ságy v rozmezí několika set let.

Jeho knihy byly sice často na pomezí braku, ale velice kvalitně sestaveného. V dobrodružstvích, která Gemmell sprádal, nechyběly velké ideály ani osobní oběti jeho individualistických, ale čtenářsky velice přitažlivých hrdinů. Schéma bylo skoro vždy stejné, ale označení „hrdina“ je u Gemmelových postav jednou konečně na svém místě. Při čtení jeho příběhů tepala krev ve spáncích a byly jasně cítit válečné bubny.

Snad nejpobulárnější je jeho *Legenda*, ve které vypráví příběh starého legendárního válečníka, který cítí, že smrt je blízko, ale stejně se postaví do čela obrany pevnosti, aby čelil nájezdníkům. K jeho postavě se Gemmell později vrátil a vyprávěl celý jeho životní příběh. Nechybí zde sekery, meče, magie a krásné ženy. Zkrátka vše, jak má být.

Prodejnost Gemmelových románů u nás nesnížil ani ne vždy přímo zdařilý překlad Dany Krejčové, která pro brněnské nakladatelství Návrat postupně překládá všechny jeho knihy.

Šumař

China Miéville: Král Krysa

Po přečtení všech Miévillových pozdějších prací jsme dostali možnost pokochat se i jeho románovou prvotinou. Ta se odehrává ve světě Bas-Lag, jako jeho tři další knihy, dějštěm je současný Londýn. Je to vůbec Miéville, tak jak ho známe?

Už první stránky nenechají čtenáře na pochybách, že autor svůj styl nezměnil. Motiv příjezdu, kterým se příběh otevírá, mi hodně připomněl začátek kultovního *Nádraží Perdido*. Opět tu máme odvážné metafory, suggestivní popisy a prvky New weird. Tentokrát však v románu zasazeném tak trochu do našeho světa. Proč tak trochu? Protože autor neukazuje Londýn běžného obyvatele, ale podobně jako Gaiman v *Nikdykde*, rozhodl se ukázat nadpřirozenou a přízračnou část města. Jedním z klíčových a nejpůsobivějších motivů knihy je odtržení od reality. A věrohodné reality tak Král krysa nabídne jen tolik, aby bylo od čeho se odtrhávat.

Nyní něco málo k ději. Saul, ústřední postava knihy, se vrací po delší době domů, náhodou zrovna v tu noc, kdy je jeho otec zavražděn. Policie jej zatkne pro podezření z tohoto činu a k útěku mu dopomůže podivný přízrak, který se představí jako Král krysa. A sdělí mu, že jeho rodina nebyla až tak docela normální, že Saul je vlastně napůl hlodavec.

Kamarádka (ale pouze kamarádka, román postrádá klasický milostný motiv) hlavního hrdiny je autorka taneční hudby. Chystá se hrát na velké technoparty, ale naneštěstí se ve městě objevil nový DJ. Ten, který před staletími roztančil město Hameln tak, že se na to dodnes nezapomnělo. A protože hlavní hrdina má v sobě příměs krysí krve, má na něj tento hudebník spadeno.

Z knihy mám trochu rozporuplné pocity. Velmi působivý motiv hlavního hrdiny, kterému se jeho svět hroustí před očima, který ztrácí půdu pod nohama, svou budoucnost i iluze o své minulosti, ale který v beznaději najde sílu člověka, který už nemá co ztratit, a bojuje jako krysa zahnaná do kouta, je srážen naivitou některých dalších složek knihy. Například policie působí jako vystřížená a vlepěná z šestákové kriminálky a je jí věnován příliš velký prostor, než aby se to dalo jen tak přehlédnout. Pavoučí a ptačí kumpáni Krále krysy také plní úlohu příjemným zajímavých rekvizit. Díky nim jsou akční pasáže zajímavější, ale mimo ně působí nepatřičně.

Dějově Král krysa drží pohromadě a hezky graduje k očekávané finální bitvě. Snažil jsem se odhadnout její průběh a výsledek, autor ale překvapil jiným rozuzlením. Netroufám si posoudit, jestli to je tak lepší.

Král krysa je zábavné čtení s nepřehlédnutelným přesahem do literatury, tento přesah bohužel neposunul těžiště knihy přes pomyslnou hranici nezapomenutelného zážitku. Čas strávený čtením Krále krysy rozhodně není promrhaný, ale už vím, proč se Miéville do elity prosadil až napodruhé. **Jarda Houdek**

Lidštiny: Zamilované stroje

Tolik lidí už přemýšlelo nad tím, kdy inteligentní stroj přestane být strojem. Kdy? Pokud začne „myslet“ a projde Turingovým testem? Až se začne sám obnovovat, opravovat a replikovat? Nebo v ten moment až pocítí nějakou emoci? Pokud ho třeba nějaká informace osobně raní nebo zalže, zfalšuje data... zamiluje se?

Ano, až se stroj zamiluje, stane se bytostí. Jenže proč by dokonalý stroj dělal něco tak pošetilého? Z jakého popudu by si dobrovolně ubíral svůj drahocenný čas a věnoval ho lásky trampotám? Odpověď je jasná, protože by už nebyl stroj, ale živá bytost.

Mohl by superchytrý stroj tak zhloupnout? Nebyl by to přeci už stroj. Nakonec, zamilovaná umělá inteligence je přeci pro nás přijatelnější než ta neosobní lhostejná, bezcitná... a mohla by tato bláznivá eventualita někdy nastat? Kdo ví? ...asi spíš ne... možná by bylo lepší napsat - doufáme, že ne. Lidé sami mezi sebou mají tolik problémů s láskou, a když by se k nim přidaly ještě stroje... kde by náš svět skončil?

Představte si po nocích plačící umělou inteligenci v podobě krabice na stole, která vzdychá a trápí se láskou k mladému pracovníku výzkumu či inteligentní a myslící vozítko tetelící se blahem, když do něj usedne jeho řidička... bizarní... nemožné! Nemožné? Třeba by ta jejich láska byla ta opravdová ta čistá bez egoismu, zističných úmyslů... to je pohádka. Pokud by se podařilo sestavit umělou inteligenci identickou s lidskou, tak by měla vše lidské, nebyla by nic lepšího a ani horšího.

Jenže, co bychom tímto výtvoem jako lidstvo získali? Kamarády? Otroky? Nepřátelé? Velké problémy? Nebo prostě nic? Nejspíš opravdu velký problém.

Navíc, zamilovaný stroj by těžko psal a chápal bolestné básně, které tvořil úplně zoufalý umělec. Neměl by přeci srdce.

Ještě by mohla nastat eventualita, že umělý mozek by byl vložen do naklonovaného či z kmenových buněk vytvořeného těla nebo prostě vytištěného na 3D tiskárně z biologického materiálu či polymerů.

A obnovený umělý Leonardo da Vinci by se odebral do Louvru a zase a zase by štětečkem nanášel další a další vrstvičky na tvář Mony Lisy a třeba Puškin by sedl za stůl a znovu a znovu psal „*Já píši vám - co mohu více? Co ještě mohu dodat? Teď vím, že máte právo sice mne pohrdat tím trestati, leč ještě věřím, nešťastnice, že mne váš milosrdný soud nemůže přeče zavrhnout...*“ za Taťanu Oněginovi. Měli by to v mozku předem naprogramované. Jenže vytvářeli by další díla v duchu svých matic?

No, to těžko, vždyť by to byla jen vnější podoba, i se srdcem v těle by to pořad byla umělá inteligence v bio-stroji. Jenže, kdo by to poznal.

Lidstvo, tedy hlavně Evropa, prý vymírá. Nebyla by tedy umělá inteligence pak tak za tři sta - čtyři sta let jediná, kdo by svědčil, že někdy byla nějaká neumělá? Nebylo by tedy její vytvoření zajištěním nesmrtnosti lidstva?

DOGMA

V rámci pracovních povinností jsem nedávno zhlédl snímek *Veźmi mě zpátky*, o kterém jako obvykle níž, ale ze kterého – jako obvykle – jeden hezký vtíp: Hlavní hrdina se po rozchodu s manželkou ubytuje v motelu a s přicházejícím večerem se chce vykoupat. Přijde k motelovému bazénu, který není z nečistších a hlavně: plave v něm matrace. Tak alespoň k zakoupení pití v automatu se odhodlá, načež vhodí minci, ale láhev nevypadne. Začne bušit do přístroje, když dorazí recepční a sdělí mu, že jeho karta je zablokovaná, tak ať předloží jinou. Následuje hádka na téma, že host nemá jinou kartu ani peníze v hotovosti, pročez asi v motelu spát nebude. V poslední chvíli zkusí hrdina obranu útokem a vyjede na recepčního, jak je ten motel špatný, že přístroj nefunguje a v bazénu plave matrace. Recepční se na něj podívá a s nevzrušeně odvětí: „Je mi líto, ale ani tam spát nemůžete.“ (Pro Kryštofa Kudláče: Fakt, že některé motely jsou všechny stejné, budiž dogmatem čísla.)

HOSPODU VÁM NEDÁME – s citem pro ex- a interiéry natočená nevtipná (ne)komedie o podvodnickém rapperovi, který v Irsku zachrání tamější usudlíkům hospodu a přijde na to, že rozdílné místo původu nebrání lásce. Další moralizující historka, která v září zapálených pařížských aut přesvědčuje diváka, že lidi odjinud nejenže nejsou svině, ale v podstatě nejsou ani tak divní, jak si oni myslí.

JAKO DÝM – možná chytrý a jakž takž slušně natočený, ale každopádně nepřilíš zábavný snímek o tom, že některé ženské

jsou úplně pitomé a stačí jim několikavteřinová soulož. Pro její případné normální fanoušky (ve které nevěřím) ovšem zásadní informace spočívá v tom, že Kate Winslet se tu úplně svlékne – pro její případné úchylné fanoušky (které si dovedu představit lépe) navíc informace, že se i počůrá...

KREV A VÍNO – kdysi jsem byl z téhle noirovky s Nicholsonem a Michaelem Cainem nadšený, nyní po letech je to „jen“ příjemný příspěvek k žánru – ti dva jsou ovšem skvělí stále.

PYTLÍKOV – na současnou českou komediální bídu aspoň pár dobrých vtípů a slušný nápad s reálným pozadím, ale díky hubbě a zrychleným záběrům jsem z těchhle tří DVDček byl tak utahaný, jako už dlouho ne.

SEXY MRTVOLA – z ranku rádoby zábavných kriminálek je tohle film, který vejde a neškodí.

SMOKE – v kouři zahalený příjemný filmeček o životě, který není ani moc sladký, ani moc sarkastický, ani moc cokoliv jiného. Zhlédnete ho a zapomenete, ale to koukání si docela užijete.

TOULAVÝ PES – Kurosawův pokus o noirovku, který je moc japonský na to, aby běžného tuzemského konzumenta nějak více oslovil.

VEZMI MĚ ZPÁTKY – rozchodová komedie, zpočátku dost vtipná, s přibývajícím časem ale začne fňukat a finále rozbředne do moralizující idylky.

ŽÍT – narozdíl od Toulavého psa je Čechům nekonečně běhání po úřadech bez hmatatelného výsledku mnohem bližší a představitel týpka s rakovinou žaludku dostatečně schopný na to, aby tenhle příběh o konci jednoho života příjemně podpořil jeden váš melancholický večer.

Filip Gottrid

Žena ve vodě – Shyamalanova poslední pohádka?

Zrod tohoto filmu doprovázely velké potíže. Studiu Walta Disneye se scénář nezamlouval a chtěli příliš úprav na to, aby se to autorovi a režisérovi v jedné osobě líbilo, a tak nechal zapracovat svou pýchu a přešel ke konkurenci, kde mu nabídli podobné peníze na realizaci a volnou ruku. Jak se ukázalo, nebyl to šťastný tah. Nechci tím říct, že úpravy studia by byly k lepšímu, možná by film potopily úplně, ale autor se ke svému námětu stavěl značně nekriticky a nechal ho v podstatě v tomtéž stavu, v jakém vznikl – jako vyprávěnku před spaním, co nemusí mít pointu a gradující závěr, protože děti tou dobou stejně usínají. A přesně tohle

se mi chtělo na závěr filmu taky. Všeobecně se tvrdí, že Shyamalanovy filmy mají sestupnou tendenci, ale podle mne byla Vesnice mnohem lepší než předchozí Znamení, a kvalitou se vyrovnala Šestému smyslu a Vyvolenému. Ženu ve vodě ovšem nemůže zachránit ani Bryce Dallas Howardová nebo

vynikající Paul Giamatti, protože první jako narfa nemohla rozehrát mnoho citů a druhý jmenovaný naopak ve vypjatých momentech přehrával a to je právě na režisérovi, aby to nedopustil, protože pak se z dramatu stává nechtěná komedie.

Hlavní úskalí však tkví v porušení schématu, který Shyamalan ve svých filmech používal – postupné stupňování napětí a narůstající záhada, kterou odhalí a někdy úplně převrátí jediná šokující pointa. Tady závěrečná pointa chyběla úplně a těch pár dílčích odhalení uprostřed filmu a před samotným finále bylo natolik slabých a bohužel předvídatelných, že byly zbytečné. Potenciál příběhu pak vyšuměl do ztracena a zbylo jen pár efektních trikových záběrů na travní bestii a jiné bytosti z Modrého světa, krásná narfa a vyjevený kukuč pana režiséra jako velké vedlejší postavy, který jako by dopředu chápal, že tohle mu nevyšlo.

Roman Paulík

Piráti podruhé - lamentace

V prvé řadě musím říct, že nemám rád první díly dvoudílných příběhů, pokud se dokončení nedočkám do týdne, a od času dvojky a trojky Matrixu nevěřím dražším pokračováním. Obojím se stal film Piráti z Karibiku: Truhla mrtvého muže. Nešel jsem na něj s očekáváním lepšího příběhu, ale i tak mě trochu zklamal, protože jsem minimálně čekal uzavřený příběh s pointou a třeba i definitivně mrtvým záporákem (kdo je ve světě krutých ten nejhorší, to je ovšem otázka). Dočkal jsem se první části zdouhavého filmu, useknutého rezavou čepelí oslzlého piráta, pardon producenta.

No dobrá, tak to vem čert, spolehne se aspoň na klasická pravidla prvního filmu – Jack Sparrow myslí jen na sebe, svou loď a svůj zisk. Když přítom nemusí nikoho zabít, tím líp, ale jestli je nutné podrazit přítele, co se dá dělat. A kapitán Sparrow se tak chová téměř celý film, až najednou udělá dobrý skutek, spojený s riskováním vlastního krku a záchranou přátel a přichází poučení, speciálně určené dětem: Každý dobrý skutek je po zásluze potrestán. To máš za to, blbečku, že se nedržíš svých nízkých zásad.

Tak fajn, kašlem na Jacka, spolehne se na krásnou, odváznou a nekonvenční Elizabeth, u které jsme si jistí dvěma věcmi – za prvé miluje Willa a za druhé pro něj riskuje všechno. Skvělé, celý film se podle toho řídí a pak najednou začne mít pocit, že by měla zkusit i něco jiného a v tu ránu z dospělého člověka máme nejistého puberťáka. Proč? Za co?

Prvního snoubence Elizabeth, commodora Jamese Norringtona, nechali naprosto zničit. Ze sympatického vojenského neřáda, vznešené parodie Brita, udělali špinavou trosku beze cti, to si fakt nezasloužil. Odepišme tedy i commodora.

Co třeba Will? To je o něco lepší, kovář Will Turner má trochu složitější roli, hlavně kvůli setkání s prokletým otcem Tkaňičkou Turnerem. Posádka Bludného Holanďana je sice skvělá trikově, ale jinak je mnohem méně životná než nemrtví piráti z jedničky. Dál už jenom dobré věci – vynikající sekvence s li-dojedy, skvělé figurky živých pirátů, zajímavá voodoo vědma, kopie kapitána Nema či Robura Dobyvatele v postavě Davy Jonese (i když kdo ví, kde bral Verne inspiraci) a hlavně spousta drobných vtípků, které odlehčují přehnané kaskadérské kousky, co by vás v realitě stály všech devět životů najednou. Nejraději mám záběry, kdy vedlejší postavy zpovzdálí sledují neuvěřitelné eskapády hlavních hrdinů a stoicky nad nimi krčí rameny nebo je suše komentují. Jediné proto jsem ochoten tolerovat ziskuchtivý záměr donutit diváky jít na třetí díl, i kdyby se jim druhý nelíbil, protože prostě musí vidět, jak to dopadne. I tady pro mne platí, že na možný čtvrtý díl bych se podíval až v televizi, ať už by byl jakkoliv dobrý. A ještě jedna věc – opět se vyplatí počkat na konec titulků, i když tentokrát to není třetí díl na chutném dortu, ale zákusek na spravení chuti po vyvolání ducha minulých Vánoc v závěru, který mě otrávil definitivně.

Roman Paulík

Vojtěch Mornstein, Gorazdův limit

Dálnice D1, nejzatíženější dopravní trasa v tomto státě, je hlavním hráčem tohoto příběhu spíše, než jeho kulisou. Tou jsou spíše tisíce řidičů, stovky dopravních policistů a desítky hasičů, které na tuto tenkou - alespoň z pohledu autora zeměpisných map - linku svede překročení Gorazdova limitu.

Profesor Gorazda totiž vytvořil složitý, ale fungující matematický model, pomocí kterého dokáže předpovídat pravděpodobnost zahlcení dopravní sítě. O existenci nějakého takového limitu, po jehož překročení doprava kolabuje, myslím není pochyby - a autor příběhu nám jen tuhle kritickou hranici zviditelnil. Na dálnici se vytvoří doslovný gordický uzel, upletený z českých víkendových turistů, návštěvníků obřího koncertu u Prahy a německých a dánských účastníků fotbalového utkání ve Vídni.

Do jednoho *melting pot* Vojtěch Mornstein namíchal běžné ingredience, s jakými se setkáváme. Nepozornost řidičů, lidská hloupost, neschopní policisté, kumulované nehody. Jen ta míra je, řečeno slovy zákona, větší než malá, ba dokonce větší, než obvyklá. Autorská licence tak připravila čtenářům pokrm, který bych označil jako horor na český způsob, totiž horor bez hrůzy.

Ne, že by tu chyběly drastické scény - asi tou klíčovou je požár u benzínky na Sedmi křížích, plný explozí, nefunkčních hydrantů, zablokované dálnice a mrtvol. Soubor mezi německými a dánskými fanoušky či osudy jednoho fotbalového fa-

nouška, porod uprostřed zácpy, vyděšený autobus plný skautských vlačat či povětrné děvy tohle panoptikum doplňují stejně, jako policisté a hasiči. Někteří policisté odvádějí svoji práci stejně málo důkladně, jako zaměstnanci v mnohem obvyklejších povoláních. Hasiči tu jsou asi jediné povolání, které je tu jako celek vykresleno pozitivně.

Hlavním lidským hrdinou tu je plukovník dopravní policie Groch - sympatický pracant, který svoji kariéru nestaví na politickém podstavci. Odvolán z víkendů, prochází těmi nejsložitějšími situacemi na dálnici a s přehledem je řeší, postava, která se autorovi povedla. Vedle toho jsme svědky řady dalších vedlejších dějových linií, osudů drobných lidí, kteří se nějakou hrou osudových náhod dostali do té šílené zácpy. Někteří přežijí, jiní ne.

Příběh má jen volnou dějovou linii, řada vedlejších příběhů ji - i přes nespornou snahu vytvořit plastický obraz - nařezává a natahuje. Chybí tu tah na bránu, úspěšná zkratka a náznaky využívající čtenářovy fantazie. Román, který dostal Literární cenu Knižního klubu za rok 2006, je i přes nesporný fantastický prvek tak jen slístreamovým dílem, primárně určený čtenářům mainstreamové literatury - těm však bude plně vyhovovat.

Vojtěch Mornstein: Gorazdův limit, obálka: Ivan Brůha, Euro-media Group - Knižní klub, 2006, 236 stran, 199 Kč, vázané ISBN 80-242-1680-9

pagi

Cena Fantázie 2006

Cena Fantázie 2006 – čitatelia rozhodujú o najlepšej fantastickovej poviedke

Poznáme finalistov ročníka 2006

Päťica finálových poviedok literárnej súťaže Cena Fantázie 2006 bola sprístupnená čitateľom, ktorí môžu hlasovať o víťazovi štvrtého ročníka poviedkovej súťaže literárneho fantastického magazínu Fantázia. Finálové poviedky vybrala z pol stovky súťažných príspevkov od 46 autorov porota v zložení: Zuzana Kamenská (redaktorka internetového literárneho magazínu LET), Dagmar Mehešová (redaktorka Fantázie), Dado Nagy (moderátor, publicista), Juraj Malíček (publicista, šéfredaktor Fantázie) a Marek Eliáš (autor).

Poviedková súťaž fantastických žánrov - Cena Fantázie vo svojom štvrtom ročníku prekonala všetky očakávania - kvantitatívne, ale podľa vyjadrenia niektorých členov poroty dokonca aj kvalitatívne. Tak, ako v predošliých ročníkoch, mala porota k dispozícii len anonymné tlačené texty, ktoré hodnotila na stupnici 0-10 bodov. Zrátaním a porovnaním bodov vzišli finalisti štvrtého ročníka...

...alebo skôr finalistky, do prvej päťice sa podarilo nakoniec prebojovať len jedinému mužovi - Danielovi Klimekovi (Piešťany), ostatné miesta si poobsadzovali scifistky (v abecednom poradí): Soňa Lantajová (Veľký Grob), Monika Michalovová (Prešov), Zuska Minichová (Bratislava) a minuloročná víťazka Scarlett Rauschgoldová (Praha).

Hlasovať v Cene Fantázie 2006 sa dá na internetovej stránke časopisu Fantázia: www.fantazia.sk/static.php?dir=cf06/

Pre tých, ktorí texty čítajú radšej z papiera - finálové poviedky budú uverejnené aj vo Fantázii č. 37, ktorá vychádza 5. októbra 2006. Uzávierka hlasovania je 31.10.2006.

Výsledky budú vyhlásené na Medzinárodnom knižnom veľtrhu Bibliotéka v bratislavskej Inchebe v sobotu 11.11.2006 spoločne s výsledkami Ceny slovenských fanúšikov fantastiky Istron 2006. Na veľtrhu Bibliotéka bude pokrstený knižný zborník Ceny Fantázie 2006, do ktorého budú vybraté aj niektoré nefinálové poviedky.

Genu Fantázie získali už títo autori:

- 2003: Juraj Červenák
- 2004: Alexandra Pavelková
- 2005: Scarlett Rauschgoldová

Minuloročná víťazná poviedka „Elixír mladosti“ autorky Scarlett Rauschgoldovej bola v tomto roku adaptovaná v študentskom ročníkovom filme Petra Piknu, ktorý študuje réžiu na pražskej FAMU.

Ivan Alakša

Výsledky literární soutěže **O stříbrnělesklý halmochron 17.ročník**

1. Darth Zira - Pavilon šelem
2. Klepal Petr - Vánoční let
3. Kostelecká Jana - Tisickrát zemřít
4. Vejsada Jan - Továrna na Neskutečno
5. Spurný Josef - Trauma

MINICON 2006 bude

V současné době probíhá rekonstrukce Technického muzea a tak letošní Minicon se bude konat v sobotu 25.11.2006 v kině Sigma, Hlavní 1402, 141 00 Praha 4 - Spořilov (naproti supermarketu Albert). Vstup do kina bude od 9.15, program (který bude upřesněn) začíná v 10.00. Nejlepší spojení je z metra „C“, stanice Roztyly, bus 118 a 136 do zastávky Hlavní (2. stanice).

Časy odjezdů: 8.28; 8.40; 8.43; 8.58; 9.00; 9.13; 9.20; 9.28; 9.40; 9.43 a ze stanice metra „C“ Budějovická bus 121 do zastávky Hlavní (8. stanice), odjezdy 8.38; 9.04; 9.26; 9.46; 10.06. Organizátoři se těší na Vaši účast.

Zlatá zebra

Pokud Vám chybí informace o výsledcích letošního ročníku soutěže o Zlatou zebra, pak vězte, že byly vyhlášeny na Parco-nu v Neratovicích. Že jste nebyli? No, to je Vaše chyba, to už nedoženete, ale o zmiňované výsledky nepřijdete, zde jsou:

Letošní téma „Jede traktor, je to Zetor aneb zemědělské technologie v jiných vesmírech“ oslovilo nakonec pouze sedm odvážných, po započtení všech hodnocení nám vyšlo toto pořadí:

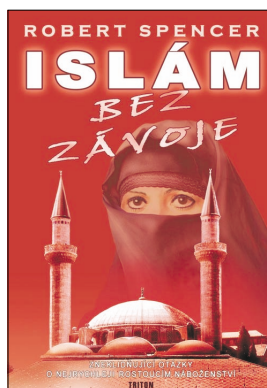
1. Milan Březina: Bramboráři v Čechách
2. Darth Zira: Podobnost čistě náhodná
3. Dušan Hrazdíra: Ochutnej, je to docela dobré

Vítězi gratulujeme, všem přispěvatelům děkujeme za přízeň a Vám, čtoucím toto oznámení, za zájem.

Zebříčka byla předána, všechny došlé povídky otištěny ve sborníčku -ročník je tedy řádně uzavřen, my už se začínáme těšit na příští, a Vy??

Za sfk ZEBRA

Doktor

NON FICTION **Islám bez závoje**

Kniha amerického odborníka na moderní a politický islám, který jej studuje již déle než dvacet let, srovnává křesťanská a muslimská východiska při řešení otázek války, míru, lidských práv, svobody, rovnosti mužů a žen a úlohy vědy ve společnosti.

Vydal Triton, Praha 2006, váz. 240 str. 199 Kč.